

Ateş Şarkıları

Aşkın Güngör

Rüzgârın yetim bıraktığı sararmış çocuklar vurdular camlara, sessiz çığlıkları duyuldu. Bulutlar hızla kapattılar akşamüstü göğünü. Gölgeler büyüdü. Güneş boğuldu bağırarak. Kuru ağaç dallarında pinekleyen kuşlar tercüme ettiler güneşin çığlığını, bağrışarak havalandılar, uçup gittiler kiremitli alçak çatıların üzerinde. Evlerin ışıkları yandı. Gözkapakları örtündü pencerelerin; içlerinde soluklanan ışıkların pervazlardan zıplayıp sokağa taşmasını engellediler. Ara sokaklar ötelerde bir yerlerde yaşayan ana caddenin ve bulvarın boğucu sesini kışkandılar, çaresizce arttırdılar suskunluklarını. Yaklaşan yağmura yakalanmamak için aceleyle yürüyen ayaklar fâni tıkrıtlarla tükettiler kaldırımları, ait oldukları bedenleri evlerine yetiştirdiler.

Sararmış son çocukları aldı rüzgâr kuru ağaç dallarından. Yağmur başladı. Ağaçlar üşüdüler.

Çatıları, asfalt yolları, kaldırımları, ağaçların kel başlarını, antenleri, içleri tıka basa dolu çöp bidonlarını, sandalları, gemileri, denizi... kullanarak asırlardır ürettiği şarkıyı yineledi yağmur. Rüzgâr vokal yaptı besteye. Islanmış sokak köpekleri en tiz ulumaları ile orkestraya eşlik ettiler. Yağmur söyledi, rüzgâr söyledi, köpekler söyledi... Şehir dinledi, sahil dinledi, zaman dinledi... İnsanlar mahremiyetlerine çekildiler.

Titreşerek yandı sokak lambaları. Asfaltın sevmediği gölcükler ve ince ırmaklar karanlığa başkaldırıp ışıldadılar.

Güz yağmuruydu bu, ne kadar süreceği belli değildi; çünkü yağmur, güzün fazlaca severdi yerlerde uyuklayan sarı yaprakları yıkamayı, teselli edebilmek için ağaç gövdelerine konmayı... ve güzün bulutlar fazlaca severlerdi denizinden mahrum kalmış geçkin deniz kızları gibi hıçkırarak ağlamayı.

Rüzgâr sürüklendi, nüfuz edeceği bir kuytu aradı inatla, koştı, hiç dinlenmedi, caddeleri aştı, duvarlara çarptı, ara sokaklara girdi, ilerledi, ilerledi... ve sonunda, daracık sokaklardan birinin orta yerinde, dört katlı bir apartmanın giriş katında, kanatları pervasızca iki yana açılmış korunmasız bir pencere buldu, daldı içeri. İnce beyaz tüller kornişlerden kurtulmak istercesine çırpındılar, çiçek desenli perdeleri de kandırdılar. Bir kaç ölü yaprak atladi içeri, ince mavi çizgili gri koltuğun üzerine oturdular. Küçük oda soğudu.

İhtiyar adam dizlerinden destek alarak kalktı televizyonun karşısındaki tek kişilik koltuğundan, ağır adımlarla ezdi yumuşak halıyı, pencereye yöneldi.

Televizyondaki donuk bakışlı güzel genç kadın ekranın göbeğine bakarak Yunanistan'ın Türk karasularını yine ihlal ettiğini, Ekonomi Bakanı'nın enflasyon

canavarının gelecek bir kaç ayda mutlaka yenileceğini belirttiğini, Sivas-Ankara karayolunda bir tuğla kamyonunun bir yolcu otobüsünü on altı kişinin hayatı bahasına biçtiğini, Fenerbahçe'nin Galatasaray'ı yine yendiğini, Balkanlardan gelen soğuk hava dalgasının özellikle Marmara Bölgesi'nde önemli ısı düşüşlerine neden olacağını... yavan bir sesle söylüyordu.

Yeşil damarlı eliyle kapattı ihtiyar adam pencereyi, tülleri düzeltti, perdeleri örttü; spiker kadının sesi taşamayacaktı yağmur sokağına. Terliklerini halıya sürüyerek koltuğuna döndü, dirsek dayanaklarından destek alarak oturdu yerine. Uzaktan kumandayı aldı küçük sehpanın üzerindeki yarı yarıya boşalmış Samsun paketi ile içinde vasatı kırk çöp bulunan Kav kibrit kutusunun yanından. Düğmelere dokundu:

Donuk bakışlı güzel genç kadın, elindeki tabancayı yaşlı ve şişman kadının başına dayayan kalın kemikli iriyarı adama bıraktı ekranı; kadının gerçekte "Help!" diye bağırarak dudaklarından dökülen "İmdat!" nidalarını önemsemedi ihtiyar adam, görüntüyü değiştirdi: Tom, onlarca yıldır bıkmadan sürdürdüğü kovalamacaya devam ediyor, peşine takıldığı Jerry'nin kendisini şöyle ya da böyle alt edeceğini bile bile çabalıyordu. Koca bir ütüydü indirdi Jerry, odanın köşesini henüz dönen hınzır kedinin kalın kafasına. Gülümsedi ihtiyar adam ve yüzündeki gülücüğü bir an bile yitirmeden sonuna dek izledi yeryüzünün en sevimli, en zararsız kavgasını. Sigaranın zararlarını anlatan seyrek saçlı bir adam üzerindeki ıvır zıvırlar özenle düzenlenmiş vernikli koca bir masanın ardında ahkâm kesmeye başlayınca, bir sigara çıkardı paketten, dudağına yerleştirdi, tutuşturdu kibritle, kanalı değiştirdi: Daracık kırmızı tişörtündeki beyaz Amerikan kelimelerini üzerinde gururla taşıyan sarışın VJ. kızı sevemedi bir türlü; bir kez daha dokundu kumandanın düğmelerine: Şimdi renklerini yitiren ekranda Frank Sinatra, yüzündeki siyah-beyaz aşk mimiklerini, karşısındaki uzun parlak saçlı kadına aktarmaya çalışıyordu... Bu iyiydi. Bu kanalda kalınıp, koltukta pineklenebilirdi. Eskiye buruk bir mutlulukla hatırlatan film, tam da kendisi gibi, görünmeyen bir merdivenle gerisin geri geçmişe inebilmeyi hayal eden ihtiyarlara göreymiş. Geçmişin dolu dolu yaşanmış, bir can-sevgiliyle paylaşılmış günlerini getiriyordu usa:

Münevver'le bu filmi seyretmişlerdi, yıllar önce. Atlas'ta mıydı, Konak'ta mı? Ne önemi var?... Kaç koltuğa sahip olursa olsun, sevdiğinle yan yana oturduğunda iki kişilik sıcak ve karanlık bir dünyaya dönüşüveren bir sinemaydı işte... Film arasında bir kesekâğıdı patlamış mısır yemişlerdi. Gazoz istememişti Münevver; gaz nedeniyle midesi ağrıyordu sonra. O içmeyince kendisi de istememişti... "Cemil," demişti Münevver, kolunu sıkmıştı, yutkunmuş, gözlerini kırpmıştı, susmuştu. Sessiz bir dileyişti bu. Aslında ne çok şey söylemişti genç kız... Işıklar sönmüştü ansızın. Filmin ikinci yarısı başlamış, insanlar susmuştu. Arada bir

çıtırdayan kesekâğıtlarının, dişler arasında gevelenen mısır patlaklarının sesi kalmıştı tek tük. Genç Cemil usulca eğilmiş, koltuğunun altındaki genç Münevver'in titrek dudaklarını harlı dudaklarıyla bulmuş, kalbinin çırpıntısını küçük bir serçenin kanat çırpımlarına benzeterek ve aynı çırpıntıyı Münevver'in göğüs kafesindeki bir serçenin de yinelediğini hissederek, o taze dudakları sevgiyle, sevgiyle, sevgiyle öpmüştü.

Frank Sinatra, tutkuyla öptü kolları arasına aldığı uzun parlak saçlı kadını... Cemil Bey, bu öpüşün ortak serçeler barındırmadığını adı gibi biliyordu. Filmi kendi hâline bırakarak kalktı koltuğundan. Ayakları ve kenarları usta işi oymalarla süslenmiş beyaz masanın başına geçti. Dayanmacında elips bir delik olan tahta sandalyeyi çekti altına, oturdu. Örtüsüz masa üzerindeki mürekkep hokkasını, diviti, kurutma tozunu, mektup kâğıdı destesini, kül tablasını, şeffaf bant rulosunu, içi su dolu cam sürahiyi ve bardağı süzdü. Öksürdü.

Damlalar cama vuruyorlardı. Usulca uğulduyordu rüzgâr. Akşamın ışısız gözleri pencerenin ardından, perdelerin cılız aralığından izliyordu içeriyi.

Duvardaki büyük saat, içinde konaklayan cansız guguk kuşunu bıraktı dışarı: *Gu-guk, gu-guk...* Akşamın yedisi.

Kafesteki beyaz güvercin, belli belirsiz 'kuu'ladı; zamanın tutsak kuşuna yanıt verdi kendince.

Bu yağmur altında, bu ıslanan İstanbul'un bir yerlerinde, saçlarında kan kırmızı bir karanfil büyüten güzeller güzeli bir çingene, ellerini iki yana açmış dans ediyor muydu damlalara eşlik etmek istercesine? Yoksa sadece, kimsesiz evindeki güçsüz bir ihtiyarın yorgun zihnindeki sanrılardan mıydı bu?

Mektup kâğıtlarından birini önüne çekti Cemil Bey. Diviti batırdı hokkanın içine, mürekkebin fazlasını silkeledi. Kollarını masaya yaslayıp düşündü kısa bir an. Kâğıdın üzerine eğildi. "Yaşamın neresine dokunsam ellerim kesildi, kanadı," cümlesiyle başlayan bir mektup yazmaya koyuldu. Birkaç cümle sonra kalktı yerinden. Ağır adımlarla vardı televizyonun karşısındaki koltuğunun kıyısına. Sehpa üzerindeki sigara paketi ile kibrit kutusunu aldı. Mektubun başına döndü tekrar. Sigara yaktı. Yazmaya devam etti. "İnsan önce umutlarını yitiriyor," cümlesini kâğıda geçirdikten sonra tuhaf bir burukluk duyumsadı. İçinden, ta derinlerden, midesinin oralardan bir yerden, bir şey (aslında alışık olduğu, ama mahiyetini bilmediği bir şey) yukarı doğru yükseldi. Burnu sızladı. Göz pınarlarındaki damlalar taşıtı kirpiklerinden. Yanakları ıslandı. Gri yeleğinin cebindeki beyaz kumaş mendille sildi gözlerini, burnunu. Kızdı kendine; iyice çocuklaşıyordu.

Mektuba devam etti. Bir sigara daha, bir tane daha... Nihayet yazmayı bitirdiğinde geriye doğru esnetti vücudunu. Sırtına çöreklenen şu ağrı... Sandalyeden kalktı.

Küçük kapısından dışarı fırladı guguk kuşu, ince ince bağırdı. Koca bir saatin (yalnız ömrünün yine yalnız bir saatinin) nasıl böylesi çabuk geçiverdiğini anlayamadı Cemil Bey, çok da umursamadı.

Güvercin 'kuu'ladı.

An geçtikçe güçleniyordu rüzgâr; uğuldadı, uğuldadı...

Bitişikteki mutfağın duvarına dayanmış olan AEG buzdolabı bağırarak paydos etti. Çalışırken farkına varılmayan uğultu, buzdolabı gürültüyle durduktan sonra garip bir biçimde hissettirdi yokluğunu. Sessizlik büyüdü, Frank Sinatra'nın final şarkısına rağmen, sessizlik büyüdü.

Yağmur sürüyordu.

İnce uzun parmaklar bir kez daha çevirdiler kanalı, kumandanın düğmelerini kullanarak. Ekranı kaplayan görüntülerle pek de ilgilenmedi Cemil Bey. Şöyle dumanı tüten, tavşan kanı bir bardak çay çekti canı. Kim demleyecekti şimdi?.. Çay demleyebilmek için ya genç olmalı, ya yaşamdan keyif almalı, ya da o bir bardak çayın sıcaklığını paylaşacağı bir dosta yakın durmalıydı insan. Bugüne dek yaşam sevincinin üzerine içmişti çayı –Münevver'in, onlarca yıllık hayat arkadaşının, Biricik'in, Sevgili'nin demlediği çayı.

Şimdi tavşan kanı demli çay yoktu; çünkü şimdi elindeki metal tepsi içinde dolu bardaklar, demlik, süzgeç, şeker kavanozu taşıyarak usul usul yanaşan, tepsiyi sehpa bırakıp yanı başına oturduktan sonra servis yapan Münevver yoktu. Ve böylece en kutsal günlerin, gecelerin bile içlerinde, artık, yaşam sevinci yoktu, gülücükler yoktu, konuşmalar, tartışmalar, "şu kör olası romatizmalı bacaklar"dan derin yanmalar, Eylül'lerini o uzak şehre götüren gamsız damadın neden küçük Özge'yi ne idüğü belirsiz bir kreşe emanet ettiğini karşılıklı sorgulamalar, gelecek bayram yine gelmeyeceklerine ("Hayır baba, gelmiyoruz değil, geleceğiz! İşte, Arda'nın büro, benim işim, sonra Özge...") karşılıklı emin olmalar, yan yana oturup Kartal Tibet'li, Ayhan Işık'lı, Zeki Müren'li, Sadri Alışık'lı, Göksel Arsoy'lu, Cüneyt Arkın'lı ("Asıl adı neydi bunun, Münevver Hanım? Fahrettin miydi? Cüreklî-bi'sey..."), İzzet Günay'lı, Yılmaz Güney'li, Ediz Hun'lu, Ekrem Bora'lı, Hülya Koçyiğit'li, Türkan Şoray'lı, Belgin Doruk'lu, Filiz Akın'lı, Fatma Girik'li, Adile Naşit'li, Münir Özkul'lu, Hulusi Kentmen'li, Erol Taş'lı, Kadir Savun'lu, Ahmet Tarık Tekçe'li, Önder Somer'li, Suzan Avcı'lı, Çolpan İlhan'lı... siyah-beyaz filmler izlemeler, duygulanmalar, neşelenmeler yoktu.

Yalnızlık vardı şimdi, kopkoyu yalnızlık vardı...

Rüzgâr dindi. Son tıpırtıları duyuldu damlaların; yağmur kesildi. Hızla kaçıştılar kara gökteki gri bulutlar. Yıldızlar milyar yıllık tabloyu oluşturdular koşarak.

Cemil Bey kalktı koltuğundan, masaya sokuldu. Yazdığı mektubu aldı titrek ellerle, defalarca katladı, minicik etti. Uzunca bir parça kopardı bant rulosundan, ucunu denk getirip yapıştırdı katlanmış mektubun bir yanına. Yatak odası kapısının yanındaki dolabın üzerinde duran kafese yöneldi.

Güvercin 'kuu'ladı. Hemen ardından guguk kuşu endamını gösterdi yine: *Guguk...*

“Saat dokuz mu oldu, hı?”

Kafesin kapısını açtı Cemil Bey. Ürkütmemeye çalışarak aldı güvercini eline. Hayvan çaresizce kurtulmaya uğraştı bir an, sonra kara gözleriyle izledi şeffaf bant yardımıyla bileğine bağlanan katlanmış kâğıdı. Gümbürdedi yüreciği.

“Korkma, küçüğüm!”

Güvercinin küçük gagasını öptü Cemil Bey, ak tüylü sırtı yanağına sürdü. İki avucu arasında dünyanın en sevimli postacısını tutuyordu. Pencereye yöneldi ağır ağır. Perdeleri açtı, tülü açtı, mandalı çevirip pencere kanadını açtı. Uysal bir esinti doldu içeri, gri yelek ile çizgili pijama takımını altındaki ince bedeni yalayıp, odanın en gizli köşelerini keşfetmek için ilerledi.

“Yolunu bul,” diye fısıldadı Cemil Bey. “Bulutlar yol versin sana! Melekler kanatlarını ödünç versin! Uç! Götür mektubumu!” Açtı avuçlarını.

Güvercin kısacık bir an kıpırdamadı, merakla sağa sola çevirdi boynunu.

Rüzgâr yoktu. Yağmurun şarkısı susmuştu. Köpekler havlamıyordu...

Çırpıtı kanatlarını güvercin, havalandı, bir kaç korkmuş tüy bıraktı geride, uçtu, uçtu... ıradı. Yıldız olmuş kuşlardan biriydi şimdi uzakta; ihtiyar gözlerin seçemeyeceği, ışığı yüreğinde saklı bir küçücük yıldızdı.

“Güle güle küçüğüm, yolun açık olsun!”

Pencere kapandı. Kısa bir süre sokağa taşma keyfini yaşayan oda ışığı tutsak oldu perdelerin ardında.

Uzaklarda bir yerde şimşek çaktı, denizin üzerinde.

Yalnızlığın dev olduğu odaya döndü yüzünü Cemil Bey. Görmeyi umduğu hayaleti boş yere aradı bakışlarıyla. Yalnızdı. Eğer reklamlarda belirip kaybolan abartılı onlarca simayı saymaz ise, yalın yalnızdı.

Buzdolabı tangırdatarak başladı çalışmaya.

Tüm boşluklarda zaman kıvrandı.

Koltuğuna çöktü Cemil Bey. Bir kibrit tutuşturdu, dudağına iliştiği sigarayı yaktı, koca bir nefes çekti, oflayarak bıraktı dumanı. Kumandayı eline aldı.

Yabancı bir film başlıyordu televizyonda.

“Yağmur yağmasa bari,” dedi Cemil Bey. “Mektup ıslanmasa.”

Küçük düğmelerden birine bastı.

2

Yaşamın neresine dokunsam ellerim kesildi, kanadı. Midye avcısı acemi küçük bir yerliden ne farkım vardı ki, ne farkım vardı? Hep biraz geride, en olgun çağımda bile hep biraz acemi idim. Korktum. Seni bile ustaca sevemedim – korkularına mahareti ile gem vuran bir usta gibi sevemedim.

İşte şimdi uzaktasın; yıldızların da üzerinde. Ve ben, artık, kanatlı gök mavi atların çektiği düşsel bir faytona binip sana gelebilmek için çok yaşlıyım. Hayaller kuramayacak kadar yaşlıyım. İşte bu sebeple, içimdeki küçük çocuğa yazdırıyorum bu mektupları. Bu sebeple böyle çocuksu satırlarım, harflerim böyle kargacık burgacık. Ve bu sebeple kuşların bacaklarına bağlayıp gönderiyorum sana bu mektupları: Hatırlarsın; sadece çocuklar inanırlar kuşların cennete dek uçabileceklerine (ki, belki de, bir an evvel cennetin huzurlu vadilerine, bol yemişli ağaçlarına ulaşınlar diye öldürürler çocuklar, gizliden gizliye âşık oldukları kuşları sapanları ile).

Biliyor musun; seni özlüyorum. Seninle geçirdiğim kırk küsur yılı tüm ayrıntılarıyla özlüyorum; ama nedense yüzü de, vücudu da koca bir avuçta der-top edilmiş mektup k â ğıdı gibi buruşuk bir ihtiyar olmama rağmen, seni hep ilk gençliğindeki h â linle hatırlıyorum: Güneşi taklit eden saçlarınla, içlerindeki yelkenlileri saatler boyu bıkmadan aradığım deniz yeşili gözlerinle, alımlı ve

dokununca kırılacak gibi incecik duran beyaz, sıcak teninle... Ve sana kızıyorum, ah Münevver, sana kızıyorum. Beni terk etmiş olmana, bir başıma bırakmış olmana, toprağa dönüşmüş olmana kızıyorum. Siyah puanlı Alman mali eşarbından tel tel taşan gümüş saçlarını, içlerindeki yakamozlar azalsa da h â l â koca bir miyop deniz olan gözlerini, alnındaki, dudağının kenarlarındaki, yanaklarındaki, boynundaki kırışıkları , küçük bir fındık olan burnunu, damarlı ellerini, romatizmalı bacaklarını... usulca çekiverip gitmene kızıyorum.

İnsan önce umutlarını yitiriyor, sonra, tüm şatafatına rağmen sadece can sıkıntısı solunan yetim günler kalıyor geriye. Artık yataktan çıkasım gelmiyor. Ellerle diktiğin perdelerin arasından içeri sökün ederek, bir zamanlar puf terlikleriyle bastığın halının üzerinde usulca yürüyüşe geçen hınzır gün ışığı bile, artık, gözlerimi acıtmaktan başka bir işe yaramıyor; içime yaşam sevinci bırakmıyor. Seni arıyorum. Seni özlüyorum. Şimdi geniş balkonundan zamanın reng â renk dalgalanmalarını izlediğin cennet köşkünü kiskanıyorum. Başının üzerinde dans eden nuru kiskanıyorum. Kırk yıllık kocana tercih ettiğin ölümü kiskanıyorum.

Sula cennet bahçesinin çiçeklerini... daracık saksılar içinde, pencere kenarlarında, bin bir zahmetle yetiştirdiğin, suladığın, çocuğun gibi konuştuğun ve benim bir türlü isimlerini öğrenemediğim türlü çiçeğe verdiğin özenle, sula cennet bahçesinin çiçeklerini. Bulutların tozunu al, ak-pak eyle. Bardağıma şarap koy. Türlü yemişlerle pupulama doldur tabakları, meyveleri dilimle. Ki ben, gelmeye can attığım o yerlere adım attığımda yabancılık çekmeyeyim; her şeye, her yana kokunun sindiğini, ellerinin değdiğini bileyim.

Çünkü, kokunun sinmediği cennetin müdavimi olamam ve ellerinin değmediği mek ânın yaşayanı olmaya taraftar değilim.

Kendine iyi bak Biricik, kendine iyi bak sevgilim.

3

Sokakların türlü çeşit rengi vardı. Her sokak, barındırdığı öykülerden sızan renkleri özümseyerek ediniyordu rengini: Yan yana dizilmiş apartmanları taşıyan geniş sokağın rengi yeşildi; yer yer sarı benekler sırtıyordu bu yeşilin üzerinde. Yeşil, ferahlıktı; sarı, sıkıntı. Yeşil, ilkbaharı çağırıyordu çünkü; sarı ise, sadece güze ait olabilirdi. Alçak boylu, bahçeli ve çoğunlukla derme çatma evleri barındıran sokağın rengi maviydi; kimseye ait olmayan özgürlüğü –gökyüzünü, meleklerin henüz fanilerce izlenmemiş gözlerini ve denizi, yani, yoksulluğunu taşınması gerekli bir yük gibi sırtlamış olan büyük yürekli insanların en özgür hayallerini inşa ettikleri aşına rengi çağırıyordu dar sokak. Bu engin mavinin

de küçük sarı benekler gizlediği fark edilebilirdi.

Anlıyordu ki Cemil Bey, güz günlerinin ölü yapraklarından firar eden sarı (yani sıkıntı, yani hüzün, yani üzüncü) her sokağın rengine karışmıştır; çünkü sonsuz ferahlık, sonsuz mutluluk ve muhakkak gerçekleşecek bir umut yoktur. Ama yine biliyordu ki Cemil Bey, kendisine baştan sona sarıyı çağrıştıran virane bir sokakla karşılaşsa görecektir ki, bu renk de bir başına değildir; onu da benekleyen renkler (kırmızılar, maviler, yeşiller, beyazlar) vardır; çünkü her sıkıntı, her hüzün, her üzüncü, içinde umudu da, sevinci de barındırır. Kederlerin sevinci, sevinçlerin kederi beslediği tuhaf bir dünyadır bu. Sokakların renkleri yaşamın renkleri kadardır; yani, yaşamın türlü çeşit rengi vardır.

Yürüyordu Cemil Bey, yanından ağır ağır akıp giden sokakları izleyerek, camlar ardında özenle düzenlenmiş vitrinleri kısa duraklamalarla gözleyerek, şehrin suretine kazınan telaşı yüreğinde hissederek ve artık bir can yoldaşı diye benimsediği bastonu gizli bir ritim ile hep bir adım ileri uzatarak.

Henüz küçük bir çocuk olan günü aydınlatan güneş yüksek binaların ardından görünmemişti hâlâ. Gök, meleklerin gözleriydi: Işıltılı mavi. Kim bilir nerelerdeki ulu dağları terk ederek şehrin üzerine varan beyaz bulutlar, ağır ağır geziniyorlardı aşağıları izleyerek. Gökyüzü tüm varlıklarıyla el ele vermiş, bir akşam önceki öfkeli yağmuru unutturabilme çabasına girmişti.

Bin yıldır uyuyan firavun mummyası gibi her yanı uyuşmuş halde uyanmıştı Cemil Bey bir saat önce. Karanlık uykular sonrası ne kadar huzurlu olunursa, o kadar huzurluydu. Sessizliğin İstanbul'u fetheden padişahın bineği olmaktan gurur duyan ata özenerek şaha kalktığı odalarda fazla barınabilme gücünü bulamamış, ince beyaz çizgili gri takımını, İtalyan kumaşından biçilme açık kahverengi yeleğini, fötr şapkasını üzerine geçirerek dışarı atmıştı kendini. Sokaklar davetkârdı, sokaklar oyuncuydu... ve sokaklar, kendini kahvehaneye atma düşüncesindeki bir ihtiyarı baştan çıkarıp yorucu yürüyüşlere sevk edecek kadar işveliydi.

Dev binaların karanlık gözlerinden sızan gözyaşları değil de neydi bu insanlar? Gülün kızıl tenindeki çiğ tanesinden daha uzun ömürleri yoktu hiçbirinin. İşte böyle yıllarca (on yıllarca, yüzyıllarca) belirledikleri istikamete akıp duracak, sonra, kırılğan bedenlerindeki gençlik özünü yitirip kocayacak, en sonra, yanaktan süzülen gözyaşı gibi toprakla buluşacaklardı. Öykülerini kim anlatacaktı onların? Hep aldatıldıklarını (adaletli, özgür, mutlu bir ülke, bir yaşam, bir dünya hayaliyle aldatıldıklarını) kim yazacaktı günün birinde? Sahip olabilmek adına birbirlerini öldürmekten kaçınmadıkları metaların, gerçekte, hayallerden dahi soyut olduğunu, tüm savaşların saçmalık olduğunu, kim, hangi kutsal kelimeleri kullanarak cümleye dönecekti? Ve, en acımasız gerçeğin kendileri olduğunu asla kabul etmeyen bu insanlar, nasıl, hangi yöntemle yok

edeceklerdi o anlatıcıyı (tüm yaptığı, soyut bir ayna olup karşısındakini göstermekten ibaret olan anlatıcıyı)?

Ara sokakları bitirip caddeye vardı Cemil Bey, kaldırımın büyük kare taşlarını adımladı. Şakacı ustası tarafından yerine iyice monte edilmemiş taşlardan biri altında biriktirdiği yağmur suyunu öksürdü kıyısına basılınca; ütülü paçası ıslandı ihtiyarın. Umursamadı. Minik pırıltılar ile kendisini selamlayan denize bakıyordu – tutku ile, sevgi ile, hasret ile bakıyordu. Ne kadar zamandır görüşmüyorlardı? Üç gündür mü?... Yalın yalnız bir ihtiyar için üç gün, üç asır oluyordu; işte, izafiyet buydu.

Karşıya geçmek için trafik ışıklarının devinimini bekledi. Yaya geçidinin önünde öfkeli boğalar gibi homurdanan taşıtların arasından ağır ağır geçti sonra. Üsküdar vapur iskelesi gişelerinin önünde soluklandı. Gazete bayiiindeki renkli dergi kapaklarına baktı; niteliksiz bir sürü parlak kâğıt. Yelek cebinden sigara paketini çıkardı. Bolca duman iyi ortaklık kuracaktı deniz kokusuyla. Yürüdü. Şehirle deniz arasına konmuş demir engele yasladı bedenini. Uzaklara baktı, yolcu vapurlarının da, sandalların da ötesine, denizin gökyüzünün pamuk helvaları ile buluştuğu yere.

Hafif bir esinti vardı, denizden gelen; üşütmüyordu.

Üsküdar vapuru yan dönerek yanaştı, kalın halattan oluşan eliyle tutundu kıyıya. Koca gövdesini koruyan kauçuk tekerlere vuruş sesi duyuldu. Dalgacıklar büyüdü, sular taşıdı dışarı.

Martılar bağışarak dönüyorlardı denizin üzerinde. Açlardı.

Sigarayı söndürüp izmariti denize doğru fiskeledi Cemil Bey. Boşalan vapuru dolduran yeni yolcuları, küçük sandallarda balık-ekmek satan sakallı adamları, martıları gözledi, sonra sırtını döndü denize. Denizine küsen ihtiyar bir çocuktuk şimdi; dahası, sularda yansımaları aradığı yaşam sevincinin yokluğuna buruk yüreğinin sebep olduğunu bilerek kendine küsen bir çocuk-ihtiyardı.

Kıyı boyunca yürümeye başladı. Genç kadınların, erkeklerin, öğrencilerin, polislerin, yankesicilerin, çingenelerin, seyyar satıcıların... arasından geçti. Büfelerin, park etmiş taksilerin, dolmuşların, yaya üst geçidinin, Adalar vapur iskelesinin... önünden geçti. Bacakları ağrıyordu, bastonu ağrıyordu. Durmadı. Zihinlerinde hep ayıp imgeler gezinen şoförlerin kullandığı taşıtlarla istila edilmiş caddenin kıyısından geçti. Bir sigara yaktı, üst yol korkuluklarına dayanarak içti. Sonsuza uzanırca alıp başını giden rayların kıvrımlarını izledi altından geçeduran trenlerin acıklı türküleri eşliğinde. Anlatılması da, algılanması da pek güç olan bir mutluluk duyumsadı bir an –kısacık bir an... sanki... tüm bu şehrin bir parçasıymış, hiç, ama hiç yalnız değilmiş gibi... öyle çocukça, öyle masalsı bir duygu!... “Hey

Allah'ım!" Saçmalıyordu.

Geldiği yolu kullanarak geri döndü. Adalar vapur iskelesine girdi. Kimsesizliğini kendine yakın bulduğu bir bankın kıyısına ilişti usulca. İki eliyle tuttu bacaklarının arasındaki bastonu. Sırtını arkalığa yaslayarak binaları izledi. Anlamli ya da anlamsız bir sürü unvanı taşıyan tabelaların imlediği bu beton mağaralara yuvasına girip çıkan karıncaların telaşı ile nüfuz eden insanlara güldü için için. Hiç bir şey bilmiyorlardı; kendilerini sevgi ile, aşk ile, eşitlik, özgürlük, mutluluk hayalleri ile (ve bunlar gibi daha bir sürü, aslında hiç tanımadıkları olgular ile) aldattıklarını bilmiyorlardı; ya da biliyor da, kabullenmiyorlardı.

Yanından geçen satıcıdan bir simit aldı. Sigara yaktı. Nikotinin tanıdık tadı ile çiğnedi bol susamlı simidi. Denizi izledi bir yandan. Nedense... gülümsedi. Renkli bir gölge gibi bıraktı gülücüğünü bankta. Yolun karşısına geçmek için kaldırıma yöneldi.

Yüzünü caddeye, gözlerini göğe çevirmiş olan büyük camiye ulaştı. Yem yiyen kuşları ürkütmemeye çalışarak yürüdü. Gönlü güvercinli birâşik oldu hemen.

Bu hayvancıkları seviyordu; onların küçük gagalarını, kara gözlerini, tüylerini, kanatlarını seviyordu. En az kendisi kadar ihtiyar görünen bir kadından yem aldı, savurdu kuşların arasına. Geniş basamaklardan birine oturup ziyafeti izledi.

Önünden geçip gitmekte olan boyacı çocuğa seslendi. Alçak topuklu ayakkabılarını boyattı, simsiyah. Öne doğru eğilip bir şeyler fısıldadı boyacının kulağına. Önce tereddüt etti çocuk, kirli yüzünde merak gezindi; kumral, yağlı saçların çevrelediği başını "olur," anlamında salladı sonra. Kalktı, uysal adımlarla girdi kuşların arasına, eğildi ansızın, kül rengi bir kumru yakaladı. Gülümsedi Cemil Bey, küçük yüreciği gümbürdeyen sevimli tutsağa karşılık mor renkli iki kâğıt para tutuşturdu çocuğun eline, kuşu aldı. "Sağ olasın," diye mırıldandı biraz da mahcup. Karşılık vermedi çocuk, inanmaz gözlerle paralara baktı kısacık bir an, koşar adımlarla uzaklaştı.

Dizlerinden destek alarak kalktı Cemil Bey. Elinden kurtulmaya çabalayan kumruya baktı. İncitmemeye dikkat ederek biraz daha sıkıştırdı küçük bedeni. Boynunu sağa sola çevirdi kuş, dışkısını bıraktı.

Artık eve dönmesi gerektiğini düşündü Cemil Bey. "Eh, git artık tabii. Kim besleyecek yoksa odalarda pinekleyen sıkıntıyı?" Bacakları sızlıyordu. Oturma odasındaki büyük saatin kuşu en az beş kere küçük kapısından çıkıp bağıra çağıra seslenmiş olmalıydı zamanın boş odalarına.

Sokakların renklerine hiç dikkat etmeden döndü evine. Esrarengiz bir piramidin hırsız gibi süzüldü içeri, sessiz, tedirgin... Yalnızlıkla zaten tanışıyordu, eh,

çoktandır can sıkıntısı da gitmiyordu... neden korkuyordu öyleyse?

Boş kafese koydu kumruyu. Suyu tazeledi. Yem döktü bir kaç huysuz tüyün barındığı zemine.

Sessizliği öldürmek umuduyla açtı televizyonu, rasgele bir kanalda bıraktı: Fazlaca gülen iki sunucu, fazlaca utangaç şarkıcı konuklarıyla konuşuyorlardı...

Koltuğuna oturdu, ekrana dikti boş gözlerini. "Acaba çizgi-film var mıdır bir kanalda?" Kumandaya uzandı, havada kaldı eli...

Telefon.

Kalktı. Mümkün olduğunca hızlı adımlarla yürüdü odanın köşesine. Dördüncü zil sesinden sonra kaldırabildi ahizeyi:

"Alo... Ah, benim Eylül... İyiyim kızım... Hı hı... Öyle mi? Dışarıdaydım da... Yok, sadece dolaştım biraz... Öyle öyle... Hı... Arda nasıl?... Ya! Güle güle kullansın, kullanın yani... Özge? Uyuyor mu?... Bırak ilişme, uyusun... Ya! Tebrik ederim kızım, hayırlı olsun. Müdür mü oldun şimdi?... Ha, yardımcısı... Aferin evladım, aferin... Yok... Yok kızım... Hayır... Biliyorum kızım... Hı hı... Hayır, hayır... Öyle mi? İnşallah, inşallah... Tamam kızım, ben de öpüyorum... Selam söyle Arda'ya... Tamam... Özge'yi de öp benim için... Tamam kızım, tamam..."

Karşıdan gelen kapanma sesini dinledi. Telefonun içinde barınan küçücük adam kesintisiz ıslığına başlayınca koydu ahizeyi yerine. Pencerenin önüne gitti. Tülü aralayarak baktı sokağa: Çocuklar top oynuyorlardı; bir tanesi kayıp düştü, dizini tutarak kalktı hemen, plastik topu kovalamayı sürdürdü.

Koltuğuna geri döndü Cemil Bey, külçe gibi çöktü yaylı mindere. Kanalı değiştirdi. Fred Çakmaktaş'ın Barney Moloztaş'ı kovalamasını seyretti bir süre. Sonra ağladı. Fred'in Vilma'sını, Barney'nin Betty'sini hiç yitirmeyeceğini düşündü.

"Ah Münevver! Neredesin sen Biricik?"

Onunla konuşmak isterdi şimdi. Onun sevimli gözkapakları ardında tutsak olmaktan büyük keyif alan denizi izlemek, yelkenlileri aramak isterdi. O sevgiliyle, o eşle, o Biricik'le sonsuza dek suskunluğu paylaşmak için dâhi yan yana olmak, onun, en soğuk kış gecelerinde bile varlığı ile odayı sıcak tutan bedenine dokunmak isterdi.

"Ah, Münevver!"

Buğulu gözlük camlarını hohlayıp silişini, elindeki gazeteyi katlayıp bacağına

altına koyuşunu, sofrayı hazırlayışını, “A, hiç yardım etmiyorsun, canım,” diye sitem ederken ellerini beline dayayışını görmek isterdi.

Fred Vilma’ya sarıldı...

Gözlerini sildi Cemil Bey. Koltuktan kalktı. Katlayıp uzun koltuğun üzerine bıraktığı pijamalarını giydi ağır ağır. Masanın başına geçti.

“Nasıl başlamalı seninle konuşmaya, ey Sevgili?”

Mektuba nasıl başlamalıydı? Artık bir yaşayanı olduğu sonsuzluklar ülkesindeki mermer köşkün balkonundan yalın yalnız bıraktığı kocasını izleyen bir hercaiye neler yazılırdı? O hercai ki, ölmek için direnmemiş, ilk kez gördüğü Azrail’in cazibesine kapılıp gitmiş, onlu yaşlardan ihtiyarlık günlerine kadar kendisini en iyi tanımış, en çok sevmiş kadındı. O hercai ki, sadece (ama sadece) bu ihtiyar, onun omuzlarında ağlamıştı (“Neyin var, a deli? Ne oldun gene?”, “Hiç... Öyle doldum bir an... Kızı da gönderince böyle...”, “Ne güzel oldu di’ mi, beyazlar içinde, telli duvaklı...”, “Hıı...”, “A, ağlama canım, beni de ağlatacaksın!”). Hep iki yürek olarak ağlamışlardı, yıllar boyu, hep, iki yürek olarak...

Şimdi bir başınaydı. Gizli bir ayinin dualarıydı gözyaşları, herkeslerden saklanan. Bir an önce ölebilmek için ne yapmalıydı?

İki Samsun içerek yazdı mektubu. Bir kez okudu. Beğenmedi, ama değiştirmede. İkiye katlayıp masanın üzerinde bıraktı kâğıdı. Kalktı, televizyonun karşısına geçti, oturdu, uzun arkalığa yasladı başını, gözlerini kapadı.

Böyle göz kapayıvermek gibi kolay olsaydı ölmek...

“Ah!”

Bağıra çağıra öfkesini kusmak için çok yaşlıydı.

4

Bugün şehri dolaştım. İnatla ağrımaya devam eden güçsüz bacaklarıma başkaldırıp adımladım sokakları, bulvarları, sahili... Denizi izledim. Vapurlardan boşalıp sokaklara karışan, sokaktan sıyrılıp vapurlara doluşan insanları izledim. Martıları, dalgaları, balık-ekmek satan sandalcıları izledim. Otobüsleri, dolmuşları, taksileri, yük trenlerini, yolcu trenlerini izledim. Kıyıdaki bir banka

oturup binaları, tabelaları, kalabalıkları izledim. Cami avlusundaki güvercinleri, kumruları, yem satıcısı ihtiyar kadınları izledim. Yaşamın gözlere yansımayan ayrıntılarını aradım beki rutin koşturmaca içinde; çünkü görülene ait sıradanlıkta saklı bulunan gerçek, yaşamın anlamıdır.

Eylül aradı. Terfi etmiş... Öğle vaktiydi. Pencerenin ardından oynayan çocukların çığlıkları geliyordu... Özge'yi sordum; uyuyormuş. Arda arabayı yenilemiş yine. Markasını sormadım, umurumda değildi.

Yine ısrar etti Eylül, yanlarına taşınmamı istedi. "Hayır," dedim. Bu evde seninle olduğumu, senin beni asla terk etmeyen hayalinle olduğumu; son nefesimi senin son nefesini verdiğin bu evde vereceğimi; tüm bu eşyaları senin ellerin değdiği için sevdiğimi, kokun sindiği için sevdiğimi, bir zamanlar birlikte paylaştığımız için sevdiğimi... bu sebeple bu evi terk etmeyeceğimi söylemedim. Anlamazdı; kızımız, biricik kızımız, şimdi başka bir şehirde, başka bir hayatta olan kızımız anlamazdı...

Önümüzdeki bayram mutlaka geleceklermiş... İnanmadım. Beni boş vaatlerle kandırmamasını, gelmeyeceklerini bildiğimi söylemedim; çünkü, biliyor musun, kendileri de inanıyorlar geleceklere. Zaten her zaman inanmazlar mıydı?

Telefonu kapatınca ağladım. Berrak birer karınca gibi yürüdü gözyaşları yanağımda. Seni aradım –beni teselli edebilmen için, seni aradım.

Yoruldu Biricik, gücüm kalmadı, biliyorum. Yalnızlık denen meret, genç işi. İnsan kocayınca, ne gariptir ki, çocuklaşıyor. Anılar bile eskiyor, Biricik, anılar bile eskiyor, yaşıyorum, görüyorum...

Hasretini çekecek gücüm kalmadı Biricik.

Ölmek istiyorum, ölmek istiyorum...

5

Gözlerini açtığı anda eşyaların fısıldaştıklarını duydu Cemil Bey; sonsuzca büyümüş yalnızlığın sırça çocuklarıydı kelimeler, üzerlerine basılsa kırılacaklardı. Öyle yoğun konuşuyorlardı ki, uğultulu bir sessizlikte oluşan –doğurgan bir sessizlik. Arada bir buzdolabının uğultusu duyuluyordu; sonra duvarların ardındaki hızlı hayatın pencere camlarına nüfuz edip içeri sızabilen kırıntıları: Konuşan insanlar, bağrışan çocuklar ("Sabahın bu saatinde de nasıl ayaktalar yahu?"), ilerilerdeki ana caddede homurdanarak ilerleyen kamyonun

klaksonu...

Sessizliğin lisanını ezberlemişti Cemil Bey, o sırça kelimeleri ustaca kullanabiliyordu: Bir kere olabildiğince dingin olmalıydı; kişinin bedeniyle uyumunu gerektiriyordu bu dil. Ağır ağır soluk almalıydı. Beyninde evirip çevirmeliydi kelimeleri ve bu farklı hece takımlarını ait oldukları anlamlardan soyutlayarak her birine yeni anlamlar işlemeliydi. Öyle bir değişimdi ki bu, gürültü sessizleşecekti; ama sessizliğin doruğa ulaştığı anlarda edindiği yeni kimlikle yine de duyulacaktı, artık kulaklardan irak olduğunu bile bile. Bu, hiç bir yazıtta harfleri, grameri bulunmayan muğlak lisanın Tanrı tarafından sadece yalnızlar için yaratıldığını ve melek konuşmalarının duyulduğu âlemlerde sese kavuşacağını Cemil Bey bilmiyordu belki, ama bu lisan ile kendini dinlemeyi, sırça kelimeler ile anılarını betimlemeyi seviyordu. Üstelik zamanın, ardındaki görüntüleri göstermeyen yüksek duvarlarının ötesindekileri hatırlamak veya tekrar vücuda getirmek de bu lisan ile mümkün oluyordu: Us koridorlarında gezinip bir kapıyı açıyor, geçmiş günlerin saklanmış görüntüleriyle karşılaşılıyor, darmadağın olmuş renklere sessizliğin kelimeleri ile biçim veriyor ve sonra, bol ışıklı bir dünyaya dalarcasına anılar arasına bırakıyordu kendini. Soyut bir varlığa dönüşebildiği gizemli anlamlardan faydalanarak gençleşiyor, eski genç bedenine nüfuz ediyor, Münevver'e dönüşen kelimelere sarılarak eski zamanlarda nefes alıp veriyordu:

“Gebeyim,” diyordu Münevver.

Yaz gününün ışıklarıyla yeşil yaprakları ışıldayan küçük bir parkta yürüyorlar. Ötelerde deniz susuyor küçük çocuklar edasıyla; yolcu vapuru, bacasından beyaz dumanlar çıkararak bağılıyor; martılar çığlık çığlık kanat izleri bırakıyorlar semada; bulutlar körebe oynuyor...

Münevver'in taze dudaklarından dökülen heceleri ait oldukları anlamlarda kavrayamıyor nedense Cemil; sanki bulutlar gebemiş, ya da İstanbul gebemiş, bilemedin vapurlar, martılar, ağaçlar, şehirdeki bütün kadınlar gebemiş gibi geliyor ona. Sonra, ansızın sıyrılıyor düşlerden; uzaklara gitmiş olan zihni alacalı kanatlarını çırpa çırpa gelip yerine yerleşiyor. “Ne?” diyor usulca.

“Gebeyim, Cemil.”

“Gebeyim?...”

“Hı hı...” Yanakları kızarıyor Münevver'in, başını öne eğiyor. Bu bebeği henüz beklemediklerini, hazır olmadıklarını biliyor, ama aylardır gizliden gizliye içinde

barındırdığı sırrı böyle apansız söylemek zorunda kalmasının ağırlığını eşiyile paylaşmak istediğini de, içlerindeki yelkenliler batmış olan deniz gözleriyle belli ediyor.

Milyonlarca yıla denk saniyeler boyu susuyor Cemil. Münevver'e belli etmeden çiğniyor sigaranın ucunu dişleriyle; diline tütün parçaları düşüyor. Dumanı salıyor burnundan. Münevver'in ince belini sıkıyor usulca. Biliyor ki, Münevver bir tepki bekliyor, bu kararlaştırılmamış bebek için, yoksulluğa binecek yeni yük için, ortak hazırlanmış suçun, aynı omuzlarda taşınacağını (ya da taşınmayacağını) öğrenmek için... Ah bu kader... hep oyun oynuyor, hep sınıyor, bu genç çift sırtlarını bir türlü dikleştiremesinler diye terslik üstüne terslik yolluyor. Kaderi de en az kendileri kadar (hatta daha fazla) suçlu buluyor Cemil. Ah, evet, bu bebeği istiyor ve biliyor ki, en az kendisi kadar Münevver de istiyor; ama, kaderin istediğinden emin değil; ona öyle geliyor ki, sadece kötü bir şaka olsun diye sunuyor kader bu açmaya hazır tohumu... Kızıyor Cemil, hayata sövüyor içinden, kadere sövüyor. Yine de, öfkesini belli etmiyor Münevver'e; üzülün istemiyor. Sigarasını atıyor yere. Özgür kalan dudaklarına bir gülücük kondurup Münevver'i kendine çeviriyor. Yere dönük yüzü çenesinden tutarak kaldırıyor usulca. Gözlerine işleyen fırtınalı gözlere gülümsüyor içindeki öfkeyi belli etmeden.

Münevver de gülümsüyor, mahcup. "Kızmadın mı?" diyor.

"Kızmak mı?" diye fısıldıyor Cemil. Eğilip küçük bir öpücük konduruyor temiz alına. "Dünyanın en güzel anne namzedine kızılır mı hiç?"

Münevver'in gözlerine yelkenliler geliyor yine, deniz şenleniyor, beyaz martılar uçuşuyor dimağının ufkunda. "Kızmayacağını biliyordum."

Koca bir kahkaha atıyor Cemil, sımsıkı sarıyor Münevver'in belini. Sadece kendisinin ve kaderin farkında olmasını umut ettiği yalanlar söylüyor: Bu bebeği aslında her şeyden çok istediğini, kim bilir ne yakışıklı bir oğlu olacağını ("Hayır, kız olacak, işte!"), tamam, öyleyse kim bilir ne güzel bir kızı olacağını, onun saçlarını tarayacağını, bu parka gezmeye getireceğini, denizi izleyeceklerini, ona ilk önce martıları, sonra denizi sevmeyi öğreteceğini ("Neden?", "Neden mi? Çünkü, ilk önce martıları sevenler sınırsızca tutkun olurlar denize, yaşam gibi; ilk önce denizi sevenlerse, martıları görmezler bile mavinin körlediği gözleriyle, ki bu, eksik bir sevgidir bence."), ona süslü elbiseler alacağını, ninniler söyleyeceğini, sinemalara götüreceğini ("Küçükçük çocuğu?..."), "Tabii, neden olmasın? Küçükken tanışsın sanatla canım.", "İlâhi Cemil."), okumayı kendi çabalarıyla öğreteceğini, okul çağı gelene dek kim bilir nasıl bilgileneceğini, eh, elbette ki, genç bir kız olduğunda en az annesi kadar güzel olacağını sıralıyor coşku ile.

Ne var ki, kaderin kendisi ile bu yalanı paylaşmaktan yana olmadığını öğreniyor

Cemil, aylar sonra: Münevver düşük yapıyor. Doğmadan ölen oğulları, tekrarlandıkça, paylaşıldıkça alışılan, ısınılan hayalleri de yanına alıp, henüz sadece küçük ayaklarından birini kapısından dışarı uzattığı cennet köşklerine geri dönüyor... Kendisini hiç bir zaman affetmiyor Cemil; o açmaya yeltenen tohuma yük demenin, suç demenin acısını büyütüyor içinde. İnce battaniyeler altında kendinden geçmiş halde inleyen Münevver'in başucunda gizli gözyaşları döküyor. Kadere kızıyor, kim bilir kaçınıcı kez; onun 'bu isyankâr kuldân' intikam aldığını düşünüyor. Belki bu yüzden varlığının tümüyle seviyor bir buçuk yıl sonra doğan kızını. Doğmamış oğluna sakladığı sevgiyi (hani geri dönülmez pişmanlıkla beslendikçe daha da artan sevgiyi) bu yüzden ekliyor kızının sevgisine belki. Ve belki, yağmurlu bir eylül günü cennete geri dönen oğlunun anısını ve çağrıştırdığı hüznü asla unutmamak için Eylül koyuyor kızının adını.

Ah, bu sırça kelimeler!...

Ah, sessizliğin kamçılı, sivri dili!...

Anılar koridorundan hızla çıktı Cemil Bey. Gözlerini ovuşturdu. Ağır ağır doğruldu yatağın içinde. Dinledi: Eşyalar susmuştu. Geveze buzdolabının homurtusu duyuluyordu sadece; ki, bu da, dünyanın kulağa ait gürültülerine hitâp eden bir homurtu olduğundan sessizliğin sırça kelimeleri gibi acı vermiyordu.

Ayaklarını yataktan aşağı bıraktı, bakmadan buldu terliklerini, ayağına geçirdi. Kalktı. Önüne çıkan her eşyaya tutunarak lavaboya gitti. Ellerini, yüzünü yıkadı. Karşısında doğmamış küçük bir çocuğun acılı yüzünü göreceği korkusuyla aynaya hiç bakmadı.

Oturma odasına geçerek boş kafese, tıkırdayıp duran duvar saatine, koparılmamış takvim yapraklarına, perdeler çekilmediği için güneşin donuk ışıklarını içeriye pervasızca boşaltan pencereye, çerçevenmiş siyah-beyaz fotoğrafların çivilerle tutturulduğu açık mavi duvarlara ve suskunluklarının da büyük tehlikelere gebe olduğunu anıştıran eşyalara baktı. Sessizlikte boğulmamak için açtı radyoyu. "Biraz ses olsun, yeter!"

Mutfığa geçti. Keyifsiz ve fazlasıyla aceleye getirilmiş bir kahvaltı etti. Bulaşıkları akşam yıkamak için söz verdi kendine. Sonra, "Gün," dedi nedense. Gün ve ölüm; nasıl da birbirine zıt, nasıl da birbirinin içinde!

Aceleyle giyinip dışarı attı kendini. Hem belki ölüm, güze hiç yaraşmayan bu güneşli günün bir kıyısında pineklemeden usanıp önüne çıkıverirdi...

Tek kale futbol maçı yapan çocukların arasından geçti ağır ağır.

“Hadi Cemil Amca! Top çarpacak!”

“Tamam oğlum, tamam.” Kaldırıma çıktı. Arkalarında türlü yaşamların serildiği pencerelerin altından yürüdü. Sokağın emektar, küçük bakkal dükkanına girdi. Derme çatma tezgâh ardındaki tombul kadına, onun kızıl yanaklarını belirginleştiren gülüşüyle ışıldayan yüzüne baktı; üzerindeki bol gömlek, gri yün yelek ve başına öylesine tutturduğu eşarp ile ait olduğu yerin bir simgesiydi o: Tahta raflardaki onlarca markanın, yığınla abartılı rengin önünde kendi doğallığını sergileyen bir manken. İnsan kendi evindeymiş, ya da çok iyi tanıdığı birinin yanındaymış gibi rahat ederci böylesi kadınların karşısında.

“Hoş geldin, Cemil Amca.”

“Hoş buldum, kızım. Sigara alacaktım da...”

“Samsun?”

“Hı hı... Bir de kibrit.”

Parayı verip çıktı. Sokağın bildik kokusunu çekti içine. Yeni paketinden bir sigara çıkarıp yaktı (“İçme şu mereti ayol! Öldüreceksin kendini!”, “Ölürsem üzülür müsün, Biricik?”, “Aa! Tövbe! Delinin zoruna bak!”, “Söyle ama... Üzülür müsün?”, “Allah geçinden versin, elbet üzülürüm. Bunca yıl...”, “Bunca yıl birlikteyiz diye mi üzülürsün, yoksa beni sevdiğin için mi?”, “Aa! İyi misin sen kuzum? Nerden çıktı şimdi bu, akşam akşam?...”, “Söylesene.”, “Ay, çekil başımdan koca deli!”, “Ne var bunda? Eskiden söylemez miydin beni sevdiğini?”, “O zaman bunu duymaya ihtiyacımız vardı, demek ki.”, “Ya şimdi?”, “Şimdi... Şimdi göğün yedinci katına dâhi kazındı sevgimiz, efendi. Duymamıza gerek yok artık anlamak için. Bi’ yaştan sonra diliyle anlattığından fazlasını dilsizliğiyle anlatır insan.”, “Yani, biz... kocadık artık di’ mi? Gidicilerdeniz!”, “Eh... Allah ölüm ayrılığını tattırmasın, ama...”, “Sen sakın ölme, Biricik! Beni bırakma!”, “Hay koca çocuk!...”, “Söz mü?”, “Söz!”) Ciğerlerinin en küçük bronşçuklarına dek çekti dumanı, bir süre tuttu, oflayarak bıraktı sonra.

Sokağı tüketip caddeye çıktı. Kaldırıma dizilmiş dükkanlara bakarak yürüdü. Silik yansımasını izledi camlarda. İştah açan ürünlerini vitrinde sergileyen pastanelerden birine girdi. Yarım kilo kuru-pasta sardırıcı tezgâhtar çocuğa. Parayı verdi. Üzerinde pastanenin reklamı olan beyaz poşeti sallayarak yürümeye koyuldu.

Güzün cazibesine kapılıp dallarını terk eden yaprakların sararttığı ve onlara özenen çimenlerin bu sararmışlığı taklit ettikleri bir parka girdi. Banklardan birine ilişti. Yanına dayadı bastonu, poşeti bankın üzerine bıraktı. Kuşları izledi: Minik

serçeler, güvercinler, kumrular... sevimli bir telaş. Gülümsedi. “Ne de çok kuş var,” diye geçirdi içinden. “Buraya Kuşlu Park demeli.”

Sigara yaktı. Dizlerinin üzerine aldı poşeti, içindeki kutuyu çıkarıp açtı. Bir avuç kuru-pasta aldı, elleri arasında sıkıştırıp ezdi hepsini, oturduğu bankın üzerine serpiştirdi. Kuşların havalanıp çevresini kuşatmasını izledi neşeyle –evet, gerçekten neşeyle... Sigarayı usulca fiskeledi ilerilere doğru. Bir avuç kuru-pasta daha aldı, yine ezip savurdu kuşların arasına. Bir kaç havalandı, ama hemen kondular yerlerine. Ziyafet sürdü.

Yavaşça eğildi Cemil Bey. Yüreğinin tıprıtları elini titretiyordu. “Daha sakın, daha...” Bir güvercini yakalayiverdi. Boşuna çırpındı hayvan.

Yavaşça kalktı banktan. Kutudaki tüm kuru-pastaları ezip boca etti yere. Bastonuna yaslanarak parkın çıkışına yöneldi. Göğsüne bastırdı avucunda titreyen güvercini. “Hişt, küçüğüm,” dedi. “Korkma sakın!”

Gökyüzüne baktı, koşuşan bulutlara, ışıklı maviye. Sonsuzluğu duyumsadı. Ah, kar kokusu vardı havada –oâşik olduğu kar kokusu... Yakında yağacaktı, biliyordu, çok yakında yağacaktı kar.

Şehrin tüm gürültülerine rağmen duydu sessizliğin sesini. Anıların puslu renkleri belirip kayboldu gözlerinin önünde: Dışarıda hoyratça esen rüzgârın savurduğu kar tanelerini, küçük, soğuk bir odanın penceresi ardından birbirlerine sarılmış halde izleyen iki genç, ikiâşik, iki yoksul hatırladı. Ve sırça kelimeler, müzik gibi sen bir sese dönüşüverdiler: “Bak, kuş yağıyor, Cemil.”

Gözlerini yere indirdi Cemil Bey, homurdandı. “Kar yağacak,” diye söylendi. “Yakında kar yağacak, çok yakında... Kuş değil!”

Güvercini biraz daha bastırdı göğsüne.

6

Yoksullar hayal kurmayı sever. Ekmeksiz günlerin, aç yatılan gecelerin –yani, acımasız döngülerin acı veren gerçekliğinin saldırılarına karşı kuşandıkları zırhtır hayaller. Kızıl kırlangıçlar en çok yoksulların düşlerindedir; en çok yoksullar görürler rüyalarında uçtuklarını ve en çok yoksullar masalları severler.

Kışa “kuş” derdik seninle. Yoksulduk. Sadece birbirimizin genç ve ateşli tenleriyle doyduktan sonra uyuyabilirdik çoğu gece. Sonundaki ışık görünmez

(dahası, ışık var mı yok mu, bilinmez) bir zifiri tüneldeydik. Aşımız yoktu, işimiz yoktu, düşümüz... çoktu: Varsıl olacaktık. Eğer "şimdi" yok isek, varsillaşınca varolacaktık. Dünya güzeli bir bebek istiyorduk; ona iyi bakacaktık; hiç bir şeyin tasasını duymayacaktı; onun adına tasaları üstlenecektik. Geniş bahçeli bir ev istiyordun. Çiçekler büyütecektin. "Becerebilsem çiçekler doğururdum sana," demiştin bir keresinde. Suladığın çiçekler arasında koşturacaktı doğurduğun çiçek. Hoşuma gitmişti, gülümsemiştin, körpe dudaklarına bulaşan çiçekleri sulamıştım dudaklarımla.

Yoksulduk ya, yoksulduk işte öyle, kışa "kuş" derdik. Soğuklar şehrimize göç edince omuzlarımıza battaniye çekerdik, birbirimize sarılmış dururduk pencere önünde, yağışı seyrederdik. Bu minicik kar-kuşları hangi ülkeden göç ederlerdi? Koca bulutları nasıl kandırır da sırtlarına binerlerdi? Birbirlerine hiç dokunmadan gerçekleştirdikleri inişlerinde düş-şarkıları söylerler miydi?... "Kış gelmedi ki, kuş geldi," derdik ve artık hiç üşümezdik. Odunumuz yoktu; ateş bahasıydı. Kömürümüz yoktu; yoksulluğa yaraşmazdı. Ki hafta, sobamız yoktu; yakacağı ne yapacaktık? Hem, kış da gelmedi ki, kuştur gelen. "Bu akşam" da birbirimizle ısınacaktık.

Evren cümlesini oluşturan kelimelerden ikisiydik biz –iki yoksul kelimeydik. Tanrının cezası bir kadere küskündüm ben o sıralar. Haklıydım –kendimi haklı görüyordum. İnsanın engelleri aştıkça insan kalacağını, kendini, ancak, çaresizlikle verdiği savaş sonrası fethettiği kalelerde bulunca "kendisi" olacağını; benlikte süren savaşın yetkinliğe ulaştıracağını ve bu savaşta her şeyi kazananın değil, hiçliğe ulaşmanın zafer sahibi olacağını, çünkü "hiç" olmanın "her şey" olmaktan daha okkalı bir ağırlık barındırdığını ve o soyut ağırlığı sırtlamadıkça kişinin hep biraz eksik, biraz ürkek, çokça bayağı (yaşamın kabullenemeyeceği kadar bayağı) kalacağını bilmiyordum. İstedğim her şeye ulaşmak, hayalini kurduklarına çabalamadan kavuşmak tıpasındaydım. Demek ki, eşyayı da, hayatı da değerli kılanın çaba olduğunun farkına varamamış bir çocuktum ben. Sahip olmanın "her şey" olduğunu sanıyordum.

Ve... hiç bir şeyim yoktu. Bu sebeple isyank â rdım. Yalnız olduğum anlarda dişlerimi sıkar, ellerimi yumruk yapar, gözlerim gök-tavanda, mırıldanırdım: "Sen yoksun! Sen yoksun! Sen yoksun!..." Bana (bize, ikimize) sunma lütfunda bulunmadıklarının hincını onu yok sayarak çıkarıyordum. Aslında her isyan, her sitem içinde O'nu barındırıyordu yine: "Sen," diyordum, "yoksun," diyordum. Yani, yadsıdığım her an O'nunla birebir konuşuyordum; O'na sesleniyordum; kendisini lunaparka götürmek istemeyen babasını suskunlukla ve asık suratla cezalandıran bir küçük çocuk gibi O'nu pişman etmek, üzme, kırmak istiyordum.

Oysa sen, en küçüldüğümüzü düşündüğüm anlarda bile ulu dağlar gibi yüceydin; başın dikti; eğilmezdi yüreğin. Nasıl yapardın bilemezdim ama, en

küçük mutluluk anımızda bile şükrederdin, bizi birbirimize yazdığı için, kutsal yaşamla onurlandırdığı için, tüm günahlarımızdan ve günahsızlarımızdan sonra bağışladığı için... Sanki, genç kadınlığını yaşayan Pollyanna'ydın. Şaşardım – yüreğinin enginliğine şaşardım. Hiç umutsuzlanmaz mıydın? Hiç öfkelenmez miydin ona? Neden varsıl hayatın maddi nimetleriyle yaşamak varken yoksul sevimleri dörtnala sürdürdüğümüzü sorgulamaz mıydın?... Bedenini bedenimin soğukluğuna ular, parmaklarını saçlarıma dolar, “Uyuyalım mı artık?” derdin. Aç olduğunu bilirdim, ha şimdi söyleyeceksin diye beklerdim. Söylemezdin. Gizli rüyalarının tercümesi olan sessiz soluklarına karışan mide gurultularını dinlerdim çok geçmeden. Dilinin söylemediğini bedenim haykırırdı: “Açım! Açım!...” Sana daha sıkı sarılır, kendime küfreder, kadere isyan eder, kentimize lanet eder, lanet eder, lanet ederdim...

Yoksulduk, abartısız, tam yoksulca seviyorduk birbirimizi: doyar gibi. Ve tam yoksulca hayaller kuruyorduk. Bir gün başaracaktık. Her şeyimiz olacaktı. Canımız her istediğinde bahçe sinemalarından birine gidecektik. Film duyurusu yapan çığırkanların dizginlerinden çektiği iki yanı afişli at arabalarından kiralayacaktım ben o zaman. Teneke megafonundan bağıracaktı çığırkan: “Cemil Münevver’i çok seviyoookoooo... Cemil Münevver’i çooooook...” Ülkeler gezecektik. Hiç bir şehirde kalmayacaktık uzun süre; Napoli, Sofya, Berlin, Venedik, Paris, Bağdat, Moskova, Atina... Yasaklı yasaksız her toprakta dilediğimizce duracaktık. Mutlu olacaktık, yaşamla eğlenecektik... Ve öyle seviyorduk ki birbirimizi, eğlendiğimiz bu yaşamı da gün gelince birlikte terk edecektik. Söz vermiştik Biricik, birlikte ölecektik.

Ama ben, tutmadığın sözün acısını içinde büyüten bir ihtiyar, hızla çürüyen bir koca çınar olarak sensiz soluduğum son beş buçuk ayda, bütün hayalleri sokaklara savurdum; alsın götürsün rüzgâr!

Kışa “kuş” demiyorum artık.

Tek hayalim, cazibesine kapıldığın Azrail’le tanışmak ve boşalmış olan bu evde, tek satırlık mektup gibi, soluksuz kalakalmak.

7

Bulutlar hep bir şeylere benzerlerdi: Ya gülümseyen bir çocuk, ya bozkırları toynaklarıyla tanıyan kısraklar, ya eski madeni bir liralıklar üzerindeki Atatürk silueti, ya bir genç kadının ince boynu... Şimdi ise şehirdeki her şeyi (ama her şeyi) savurup atmaya niyetli görünen rüzgârın biçimsiz elleriyle şekil verdiği gri kuşlara benziyorlardı.

Göğün, şehrin ruh halinin bir yansıması olduğu farz edilirse denebilirdi ki: şehir bugün sıkıntılıdır; gri kuşları savuran rüzgâr incinen her yerini epritmektedir şehrin; ki İstanbul bugün, çıktığı dudakları kavuran ateşten şarkılar gibidir.

Gri kuşlar birbirlerini kovaladılar, şekil değiştirdiler, kalabalıklaştılar, alıp da kırılan kanatlarını başka göklere göç ettiler. Yeni ve daha gri bulutlar devraldı göğü.

Ağaçlar dirençsizdi çoğun; inatçı rüzgâra gelin ettiler sarı yapraklarını, deşildikten sonra parkların, Arnavut kaldırımlarının, sessiz ara sokakların, gürültülü caddelerin, bol ayaklı bulvarların kuytularında ölüme terk edileceklerini bile bile.

Her şey güze aitti gerçi; yine de insan, şehrin gizli bir yerlerine sinmiş yaz şenliğinin 'ha şimdi' ortaya dökülüneceğini umuyordu; kaçamak bakışlarına yamadığı umudu azat ediyordu göğe. Oysa rüzgâr uğulduyordu hep, şehrin yapay seslerini bastırmaya çalışan çığlıklar atıyordu.

Ve ilk damla düştü Cemil Bey'in tıraşlı yanağına, usul usul yürüyerek gömleğinin yakasına damladı; ah, doğanın sunduğu masum gözyaşı!... Otobüs durağının siperliği altına girdi. Yanaşacak taşıtı sabırsızlıkla bekleyen renkli silüetlerin arasında gri-beyaz bir ikona gibi dikildi. An be an hızlanan damlalardan kaçışan insanları izledi göz ucuyla; nasıl da öleceklerini bile bile suya 'merhaba' dedikleri ırmak kıyılarına yumurtalarını bırakabilmek için akıntıya başkaldırarak yüzen som balığı sürülerine benziyorlardı; akışkan bir renkler yumağıydılar. Ne kadar büyük olsalar da, kendilerini ne kadar ilahlaştırsalar da bir gün dönüşsüz yolculuğa çıkacaklardı; belki on yıl sonra, belki bir ay sonra, belki birkaç dakika sonra... Hangisi bedenlerinin gizli odalarında sessizce tıkrıdayan yaşam saatinin kaçta kurulduğunu tahmin edebilirdi? Şatafatına kapıldıkları yaşamın birbirini kesen sokaklarından birinde, ansızın, çok tanıdık bir dostla karşılaşır gibi yıkılmaz koyu kara bir kütle ile burun buruna gelmeyeceklerini kim iddia edebilirdi? Alaca kanatlı Azrail'in gencecik bir kız görünümünde, küçücük bir çocuk görünümünde, bir kamyon şoförü, bir piyango bileti satıcısı, bir pazarcı görünümünde, ya da ellerinde yarı dolu yarı boş filelerle alışverişten dönen tombul bir ev hanımı görünümünde, saçaklardan akan yağmur artıklarıyla tüyleri ıslanmış bir sokak köpeği görünümünde, bir kara kedi, bir uğurböceği, sinir bozucu vızıltılarla uçan bir sivrisinek görünümünde fani kalabalıklar arasında dolanıp, zihnindeki listede yer alan isimleri aramakta olmadığını kim söyleyebilirdi? Cennetten kovulan adamla kadının torunlarıydı onlar. Kendilerini ne kadar bir yerlere ulamaya çabalasalar da hep kimsesizdiler. En kalabalık oldukları zamanlarda yapayalnız; en yalnız oldukları zaman kendileriydiler. Ve, ah, bugüne kadar gerçek anlamını çözemedikleri üç şey varsa, biri kader, biri ölüm, biri aşktı. Her biri sahte duygularının gönüllü esiri, her biri kendi kendinin

sevgilisiydi. Kader, ölüm ve aşk arasında devinen gerçeğin yaşamın anlamı olduğunu bilemezlerdi; öğrenmek için çaba sarf etmezlerdi; çünkü, yaşamın göze hitap eden renkleriyle fazlaca ilişkiydiler; renklerin altındaki özü düşünmek istemezlerdi. Ne var ki, kime sorsan, kendisiydi bilgisi yaşamın; en doğru olanı bilen daima kendisiydi.

Gülümsedi Cemil Bey. “Ah şu abartılı koşturmaca,” diye söylendi yavaşça. Bir sigara çıkarıp iliştiirdi dudağına. Çaktığı ilk kibrit rüzgârda telef oldu; başka bir taneyle tutuşturdu tütünü. Dumanı yağmura üfledi. Yanaşan otobüsün camındaki donuk sûretleri, amansız itişmelerle tıklım tıkış taşıta binmeye çalışan yeni yolcuları ve arka kapı önündeki yığılmadan bedenini sıyrarak kendini aşağı atmaya çabalayan eski yolcuları izledi. Nedense, bir yere ait olmak isteği uyandı içinde –mümkünse bir mekâna, değilse mekânsızlığa... İçini dinledi: Yürünecek yollar diliyordu yorgun bacakları ve yüreğinde tarihin hiçbir kentinde söylenmemiş şarkılar kıpırdanıyordu. Tuzlu suyun çürüttüğü kalas ayaklar üzerinde dalgaların her temâsını hücrelerinde hissederek gıcırdayan, köhne, salaş, ahşap bir sahil kahvehânesinde olabilmeyi arzu etti. Camlarda, çinko damda, denizde tıpırdayan yağmuru; antika gramofonun cızırtılarından sıyrılan Zeki Müren’i; yorgun yüzlü adamların kâh gülererek kâh somurtarak sürdürdükleri konuşmaları duyabilmek istedi.

Durağa yanaşan ilk Sarıyer otobüsüne attı kendini. Kalın paltolarına sarılmış olan yolcu kalabalığından sıyrılarak, genç bir kızın boşalttığı koltuğa oturdu. Yol boyunca yağmuru, camda süzülen ince ırmakları, kaldırımlardaki koşturmacayı izledi. Otobüs son durağa girmek üzereyken garip bir coşku duyumsadı içinde. Sessiz cümlelerle selamladı Sarıyer’in denizini.

Maviye yakın yürüdü. Kıyıda durup uzaklara baktı. Şilelerin, teknelerin, yolcu vapurlarının, martıların ve yağmurun içinde bolca devindiği bir şiir mırıldandı, kim bilir ne zamanlardan aklında kalan. Biraz kuvvetli basarsa dilindeki dizelerle birlikte kırılacakmışçasına yavaş adımladı kıyı taşlarını. Şapkasının siperliğinde koşturup uygun bir yer bulunca el ele tutuşarak aşağı atlayan yağmur damlalarına gülümsedi; ait oldukları bütüne kavuşmaya çabalayan ve bütünün özünü kendi içlerinde taşıdıklarını ancak uzun yolculuklar sonrasında öğrenen kuşlar gibiydiler onlar; umutsuzluğun en koyu anlamına bulandıktan sonra fark ediyorlardı umudun bizzat kendileri olduğunu. Ah, işte, bir damla daha kavuşmuştu ait olduğu bütüne –yani, denize.

Kıyayı kendi hâline bırakarak caddeye yöneldi. Yol üzerindeki bir balık lokantasında karnını doyurdu keyfini çıkararak. “Sarıyer’deysen istavritten vazgeçmeyeceksin,” diye mırıldandı kendi kendine. İkram edilen çayın yanında bir sigara daha tüttürdü öksürmeye aldırılmayarak.

Kendini tekrar sokağa attığında yağmur dinmeye yüz tutmuştu. Martılar

dönüyordu çatıların üzerinde. Kaldırımları şenlendiren ağaçlar kendine gelmeye çabalayan güneşin uykucu ışığını giyiniyorlardı ıslak yapraklarına. Güz, güzelliğini hatırlıyordu. Tam da bu düşünceler içindeyken gördü usunda canlandırdığı kahvehânenin bir benzerini. Damı çinko kaplanmamıştı gerçi; denizin erittiği kalaslar üzerinde dikilmiyordu; ahşap da değildi üstelik; ama nedense, görür görmez hissetti aradığı yerin burası olduğunu. Gülümseyerek, neredeyse bastonunu koşturarak attı kendini içeri.

Daha kapıdan girerken tanıdık bir buhar çarptı tenine. Geçmiş zamanlarda kalan bir güne adım attığını sandı bir an. Neredeyse şaşacaktı ihtiyarlığına, içinde büyüyen yorgunluğuna, ölmek arzularına... Ekose bir örtünün kapladığı eskirek masalardan birine, cam kenarına oturdu. Dizlerinde kavuşturdu damarlı ellerini. Camdaki solgun hayalet baktı: “Hah ha!” Neredeyse dinç bir ışık oturmuştu belli belirsiz seçebildiği bakışlarına.

Demli bir çay söyledi. Sigara yaktı. Küçük kahvehâneyi sarmalayan seslere kulak kabarttı: Cam bardakları çınlatarak döndürülen ince kaşıkların, tavlanın vernikli zemininde dans eden zarların, konuşan, gülüşen, homurdanan insanların farkında olmadan yineledikleri bir şarkı vardı havada dönen. Aklındaki sözcüklerin de bu şarkıya karışmaya çabaladıklarını hissetti. Bir dikişte bitirdi çayını. Yeni bir tane daha söyledi. Üzerlerinde yazılı olan yaşamları unutmaya çalışırcasına yan masalardan birinde dağınık duran gazetelere uzanıp aldı önüne. Önce başlıklara, sonra makalelere göz attı. Biraz daha inandı geçmiş zamanlardan birine savrulduğuna. Bu sıkıntılar, bu sızılar, bu acılar, adların değişmesiyle yetinerek kendilerini aynı çıkmazlarda boğazlayan bu haberler hiç farklı değildi ki yıllar önce okuduklarından. Başını salladı. Yaşam kendini yinelemekten başka bir şey yapmıyor olmalıydı. Gazeteleri bırakarak camın ardındaki solgun ışığa çevirdi bakışlarını:

Güneş küçük bir çocuğun fazlaca sulandırılmış fırçasından çıkmış gibiydi; bulutlar kendilerini aklıyorlardı usul usul; martılar yaşamı oluşturan çığlıklarını arsızca savurarak dalıyorlardı denize doğru... İnsanların, taşlıkların ve yağmurdan arta kalan ıslaklığın belirgin olduğu bir tablonun sınırları belirlenmemiş çerçevesi gibiydi tüm bunlar.

“En iyisi geç kalmadan gitmek,” diye söylendi Cemil Bey. Hesabı ödeyerek çıktı. Mis gibi deniz kokusu duyumsadı ve mis gibi güz. Şimdi, ıslanmış, siyah-beyaz bir fotoğraf gibiydi şehir; bir ucundan tutup çekilse baştan aşağı yırtılacaktı belki. Ya da belki, biri akıl edip de bir masal bıraksa yollara, birkaç saat içinde tüm şehir masala dönüşecekti; tüm doğa-dışılıkların sirayet edeceği bir kırılma seziliyordu yağmurdan sonra.

Fazla beklemedi Cemil Bey dönüş otobüsünü. Aklındaki imgelemi arttıran kalabalık bir yolculuk sonrası ulaştı Sirkeci'ye. Otobüsten indiği anda fark etti

düşlediği masal-şehri yanına almayı unuttuğunu. Çevresini sarmalayan koşturmaca masalların kabullenemeyeceği kadar öğretiydi, sahiciydi, kabaydı. Kendini gizleyeceği bir düş aradı aklında. Münevver'i buldu. Yitip gittiği uzaklarda renkli güneş urbaları giyerek zamanın milyon yıllık balkonundan ardında bıraktığı yaşamı izleyen o sevgiliye yazdığı mektupları; sevda ve özlem taşıyıcısı kuşları düşündü.

Bastonunun yönelttiği istikamete yürüdü. Türlü çeşit kuş, akvaryum balığı, yem satan bir dükkâna girdi. Bembeyaz bir güvercin aldı. "Hayır," kafes istemiyordu, yem de istemiyordu; hissettiği hüznü Biricik'ine anlatacak el değmemiş kelimeler istiyordu sadece, ama kimselere söylemedi bunu içindeki çocuktan başka.

Ardında bir gölge vardı; ardında, kederin âşına sokakları boyunca ışıklardan etkilenmeden iz süren rengârenk bir hayalet vardı. Öyle bir hayalet ki, kutuplardan firâri nefesi duyuluyordu: Yaşamın ardında ilerleyen ölümdü o; dinişsiz yağmurlardan kaçmaya çalışan yavru kedydi; kıpırdanan sessizlikte; gizeminde dehşet barınan engellenemez merakı; fırtınalı koyu gecelerde karanlığı yırtan şimşekti... Öyle bir hayalet ki, hem hiçbir şeydi, hem her şeydi: Münevver'di, anılardı, düşlerdi, şehrin yorgun çığlıkları arasından sıyrılarak evlerin ürkütücü gölgeleri üzerinden aya doğru kanatlanan eksik dişli gülüşlerdi... Öyle bir hayalet ki, dermansız bir yangın gibi kıvrılıp bükülüyordu Cemil Bey'in yüreğinde; tüm hücrelerinde hiç olmamış ateş çiçekleri açtırıyordu; içini acıtıyor, sitemli satırlara dönüşüyor, bunaltıcı bir keder hâline gelmeye çalışıyordu. Öyle ki, asırlar yaşındaki İstanbul'un görkemli sızılarını fâni bir ihtiyarın bedeninde tekrar yapılandırıyor, yükseliyor, değdiği her yeri yakıyor, kulakların duymayacağı sırça kelimelerden oluşan ateş şarkılarına dönüşüyordu.

Cemil Bey'in içindeki özlemde ateş şarkıları, yaşama yönelik öfkeydi, sitemdi, elemde, hüznü, aşktı, yitirişti, yürekte yer ettikçe umudun yeşil yapraklarını sarartan hazandı... ve tüm bu içsel yanışlarla kelimeleşen mektuplardı.

Adımlarını hızlandırdı Cemil Bey. Evine varacaktı; masa başına oturacak, kalemini eline alacak, beyaz kâğıda yine cennete yükselmesini umut ettiği ateş şarkıları dokuyacak, ağlayacaktı; çünkü, bin yaşına gelse de taze dallar doğurmaya meraklı bir çınardı o; hayallerini güne aşılaman bir ihtiyar çocuktı.

Avucunda yüreğini tutarcasına özenle taşıdığı güvercin kıpırdandı.

Şehir kendisine sunulan ihtiyar bakışları kimselerin fark edemediği gizli suskunluğuyla selamladı. Martılar utandılar çığlıklarından. Bütün sesler ömürler boyu uzunluğundaki kısacık bir ân için sustu.

Cemil Bey'in yüreğinde doğup dudaklarını yakarak göğe ulaşan ateş şarkılarının ilk ezgisi Münevver'se, ikinci ezgisi İstanbul'du.

Kimse biriktirmedi gözyaşlarını ikimizden başka; kimse âşık değildi kaldırım kıyılarında can çekişen güz yapraklarına ve kimse bitimsiz görünen deryanın ardındaki denizkızı adalarına inanmıyordu. Sadece biz, yüreklerinde buzdan oyulmuş kısıraklar taşıyan ve o kısırakların beynimizde çınlayan kişnemelerinde gizli anlamlar arayan iki sergüzeşt olarak, iki Simurg Kuşu olarak, iki masal çocuğu olarak (ki, 'bir varmış, bir yokmuş' doyuruyorlardı bizi yoksul hânelerimizde, yıldızlar birer birer düşerken yağmurun eteklerine takılıp) inanıyorduk başkalarının burun kıvırdıklarına.

Seni ilk gördüğümde ışıklarla oynayan bir kuğu gibiydin; yağmur suyunun yoldaki akaryakıt artıklarıyla el ele vererek oluşturduğu renkler paletinin kıyısına diz çökmüştün. Gözlerinde ıssızlık olan gencecik bir kızdın. Suya bakıyordun. O renklerin sulara yeşil gözlerinden yansıdığı sarısına kapılmıştım. İçinde volkanlar patlayan bir gençtim ben de o zamanlar; senden fazla büyük değildim. Bej renkli, fırfırlı eteğinden sıyrılıp bükülerek yere konmuş, çamurlanmış beyaz dizlerin birer kara delik gibi çekti beni; kıyına sürüklendim. Gözlerini çevirdiğinde yalnızlığımı mı çekti beni sana, bilmem ama, gülümsedin. Belki de ilk günden bizi birbirimize doğru iten gizemli birer el vardı. Sen, eksik yanını bekleyen bir genç kız; ben, eksik yanını arayan bir delikanlı... Birbirimize umar olmak gâyesinden öte, birbirimizi tamamladık.

Biliyorum, bir gölge gibi girdim hayatına. Gittiğin her yerde izledim seni. Uzaktan uzağa sevdim. Düşlerime örtüğüm bir imgeydin sen. Sığıntı olduğum teyze evinde kurduğum hayalleri renklendirdin. Uzun zaman masallardan payıma düşen bir nâzeninden başka bir şey değildin. Sonra, asfaltta ve kiremitli gecekonda çatılarına gölgesi düşen kumruların göğe çevrilen bakışlara maddesel yansımaları gibi gerçekleştin. Hayatıma girdin. Yaşamı güzelledin. Nasıl desem, ah, Biricik, her şeyimdin: oyuncağım, sahibim, masalım, gerçeğim, biriciğim, prensesim... Sana duyduğum sevdayı keski belleyip benliğimi biçimledin. Bir gün kendime baktığımda seni gördüm; metamorfoza uğramıştım; sana dönüşmüştüm. Ve gariptir genç yüreğimdeki öfkelerin (hani, yoklukla beslenen ve gün be gün insanı biraz daha isyankâr yapan öfkelerin) büyük bölümünün törpülenmiş olmasına da seviniyordum; çünkü daha katıksız sevebiliyordum seni yüreğin dinginliğinde.

Kimse bizim kadar 'iki' olamazdı; iç içeydik. Seni benden koparsalar 'hiç' kalırdı; ben senden asla kopamazdım. Zaten yıllar sonra bizden başka bir şey de kalmadı. Sadece 'biz' vardık. Kâinatın aşılmaz duvarları ardındaki gerçekler

kadardık. Hiçtik. En çok birbirimiz olduğumuz an birbirimizi yitireceğimizi ne bilirdik? Sen bende yitirdin seni; ben öylesine sendim ki, artık 'ben' değildim. Ve birbirimizi, kendimizi sever gibi sevecek kadar küçülemezdik.

Gittin. Göremediğim kanatlar takındın ihtiyar bedenine. Sadece gençlere ait gülücükler ürettin. Gençleştin. Yeni bir sevgili edindin kendine; alev kanatlı Azrail'i seçtin. Ah, biliyorum, uzaklıklar yaraştı bize! Aşk ile ne güzel yandık! Ne harika küller kaldı bizden geriye!

Şimdi usul usul soluklanan ağır yaralı mektuptan başka bir şey değilim. Bu sitem yüklü, arabesk mektupların her birinde sana olduğu kadar, Azrail'e de seslenmekteyim.

Ah Münevver, bu hayat, köşe kapmaca. Yaşamın muğlak sokaklarında daha fazlası için mücadele eden ve berrak sularında yunup sonsuz gençliğe ulaşabilecekleri pınarlar düşleyenler de var; tüm yaşantıların eksileriyle artılarını sınavıp kendilerine elle tutulandan öte tinsel menziller seçenler de... Öyle ki, yaşanacak her şeyi yaşamış, kendini hayatta tutacak tüm olguları, tüm sevgileri yitirmiş bir geçkin olarak ben, senin yanına gelmekten, ölümün buruk şarabını içmekten, yorgun damarlarımdaki kanın kurummasını dilemekten başka bir şey beklemez oldum. Ne var ki, seni delice kıskandığından mıdır nedir, Azrail yakarılarımı duymazdan geliyor. Sabredecek gücüm kalmadı.

Ey Azrail! Ey, kuzguni ölüm kentlerinin sorguçlarındaki gümüş çerçeveler içinde sureti kazılı olan yakışıklı melek! Ey, en gizli umutların arasında filizlenen çiçeklerin kokusunu özümsemek gibi, ayrıkotlarının ve sarmaşıkların yalnızlığın buzul tenini kuşatması gibi, imgelerin, betimlemelerin vücut bulmasına olanak veren o vakur 'gibi' kelimesi gibi, ansızın, göz açıp kapamak kadar çabuk, canlara nüfuz ederek, ardında gözyaşları, ağıtlar, feryatlar bırakarak rol aldığıın bu sahne, bu temâşa, bu drama, ölümü hiç doğmamış oğlu kadar çok seven ve özleyen bir ihtiyarı da barındırıyor; ne var ki, sen, günahı tanınmasına fırsat vermeden kandırdığıın onca çocuğa, kar öbekleri arasında donmalarına seyirci kaldığıın yığınlarca evsize, yoksula, serçeye ve tüm bildikleri analarından 'hayat' emip birbirleriyle hınzırca oyunlar oynamak olan kedi yavrularına, kısaca, hiç suçluluk duymadan nihayete erdirdiğıın bunca yaşama rağmen, beni duymazdan geliyorsun. Kendimi öldürecek kadar gözü kara değilim! Seni bekliyorum. Gelmiyorsun!

Krallığıında barınan gözleri yakamozlu o kadın "Tüm Dünya yüreğindeyken nasıl yalnız olursun?" diyecek kadar güçlüydü; " Seni sevmeye güç buldukça ölmeye gücüm kalmaz," diyecek kadar yalancıydı; "Dile ait olan tüm gerçeklerin bir yanında illaki yalan vardır," diyecek kadar açık sözlüydü; "Aşk, iki yarımın birleşerek bütüne d â hil olma çabasıdır, ama insan kendini karşısındakinde gördükçe kendinden usanır," diyecek kadar filozoftu ve "Sen aslında beni

sevmiyorsun, a koca çocuk, yarattıklarına sunduğun sevgiyle Allah'a ibadet ediyorsun," diyecek kadar beni tanıyordu... İşte ben, nasıl olursa olsun, o kadını sevdim, onu özlüyorum. Sadece yarım kalmış (ki, o yarısını da geçip gitmekle usanç veren zaman treninin camlarındaki silik suretlerin karmaşıklığında parça parça yitirmekte olan) bir yolcuyum ve sığındığım istasyonda sonsuzca uzuyor bekleyiş.

Her şeyden geçtim; her şeye doydum. Kimsesiz çocukların daracık bir pencere camı ardından yıldızları izlerken mâzideki anneleriyle babalarının sıcaklığını özlemeleri gibi ölümü özlüyorum. Ölümün sunacağı suskunluğu özlüyorum. Sevgilimi, Biricik'imi, eşimi, eşsizliğimi özlüyorum.

Yaşam ellerimi bıraktı; küstük birbimize. Yeni dostumu bekliyorum; ey Azrail, ulu melek, ölümü bekliyorum. Beni Biricik'e götürecek raylardan bağımsız treni bekliyorum.

9

Cemil Bey telefonun sesiyle uyandığında zırlıtların arasına karışan yapay kuş çığlıkları da duydu. Saate baktı: Küçük kapısından çıkıp bağıyordu tahta kuş; sabahın alacası rakamlarla isimleniyordu: Sonsuz kovalamacalarında yelkovan on ikinin üzerinde ağır ağır ilerliyor; akrep, aptal düşmanının hızını alamadığı kaçıpta nasılsa gün boyu bir çok kez kendisine sokulacağını bildiğinden dokuzun üzerinde soluklanıyordu.

Telefonun sabırsız bağırtıları altıncı zil sesinden sonra ahizenin kaldırılmasıyla son buldu:

"Efendim?"

"Ah, benim baba! Uyandırdım mı?"

Evet, uyandırmıştı. "Hayır kızım, hayır... Kalkmıştım..."

"Özge rüyasında seni görmüş de... Ben de meraklandım, bir arayayım dedim."

"Sağ ol kızım... Ne görmüş ki Özge?"

"Ah, çocuk işte!... Öyle masal gibi şeyler..."

Çocuklar masalları akıllarında ve yüreklerinde yaşatırlardı. Yetişkinlerse, içten

içe küçümsedikleri o fantezileri gerçek kılmak için, kendilerine masalsı aşklar, zenginlikler, başarılar, güçler edinmek için çabalarlar, sonra da 'masal işte!' der, çıkarlardı işin içinden. "Nasıl, masal gibi?.."

"İşte, sen, üst üste istiflenmiş güvercinlerle kumruların duvarlarını oluşturduğu, usul usul kıpırdanan bir... bir, piramidin içindeymişsin. Gözlerin güvercin gözü gibiymiş. Kollarını açmışsın iki yana. Kolların kuş kanatlarına dönüşmüş. Havalanmışsın. Aynı anda piramidin duvarlarını oluşturan kuşlar da uçuşmuşlar göğe doğru. Sen peşlerine takılmışsın. Ardında gökkuşağı renkli ışıklar bırakarak uçup gitmişsin –şeye doğru..."

"Neye?"

"Kırmızı renkli güneşe... Ama... o güneş –şey... annemin yüzüymüş."

Annenin yüzü: Babanın yaşam ereği. "Uzak bir kırmızı güneş, hı?"

"Hı hı..."

"Nerede şimdi Özge?"

"Kreşe bıraktı Arda. Ben de şu anda bürodayım zaten."

"Onu özledim Eylül."

"O da seni özledi baba. Ne zaman gideceğiz, deyip duruyor."

"Onu çok sevdiğimi söyle." Sesi ne kadar da buruk çıkmıştı.

"Baba... İyisin değil mi?"

"İyiyim kızım."

"Aslında... bizim yanımıza taşınsan... Eğer Arda'yı düşünüp de reddediyorsan..."

"Hayır yavrum, hayır... Bunu konuşmuştuk."

"Ama baba..."

"Tamam Eylül, uzatmayalım bu konuyu!"

"Peki. Nasıl istersen... Bir şeye ihtiyacın olursa..."

"Biliyorum, biliyorum."

“Kendine iyi bak baba. Görüşürüz. “

“Görüşürüz kızım.”

O bildik sırça kelimeler deviniyordu şimdi. Öyle bir devinimdi ki bu, hiçbir çıkar yol bırakmıyordu Cemil Bey’e; ya hemen giyinip kendini dışarı atacaktı, ya da içine amansızca çökecek olan hüznü televizyonun yapay sesleri ile öldürmeye çalışacağı umarsız uğraşlara girişecekti. İlk şıkkı seçti.

Sokağı bir uçtan diğer uca yürüdü. Tanıdıklarla selamlaştı. Bakkala uğrayıp sigara, kibrit ve gazete aldı. Tezgâhtâr kadınla ve onun küçük kızıyla lafladı ayak üstü.

Rüzgâr öfkeliydi; kaldırım kenarındaki birkaç ölü yaprağı sürükledi bilinmezlere. Siyah paltosunu üzerine aldığına sevindi Cemil Bey; yoksa bu serseri rüzgâr dallarındaki tüm umut yapraklarını koparıp alacaktı. Münevver’in ellinci yaş gününde hediye ettiği palto bu muydu, yoksa gardıropta miskin miskin ikâmet eden diğer siyah palto mu?

“Bu hüznü seçen benim,” diye düşündü. Bilinçli üstlenilmiş bir yükü yalnızlık; hayallere, anılara, sigaralara sarılarak usulca ölebilmek girişimiydi. Pınlı pırtını toplayıp başka bir şehre gitmek, biricik kızının ailesine katılarak sevinçlere, tasalara ortak olmak elindeydi. Oysa mâzi olmuş günlerin içini acıtan odalarını terk edemiyordu, terk edesi gelmiyordu. Sanki böylesi bir gidiş Münevver’e ihanet olacakmış, anılarını us heybesine doldurup yanında götürmeyecekmiş, aslında ölmeyen Biricik’in gerçekten ölmesine sebebiyet verecekmiş gibi duyumsuyordu. İnsan ‘an’ları biriktiriyordu beyninde; ki, tek gerçek mekân olan ‘şimdi’nin içinde bile hayalet kisvesinde gezinmekte olan ihtiyar bir adam için yaşam denen şey sadece (evet, sadece) anılar, ‘dünler’ oluyordu. Onları –o, naftalin kokulu günleri ve her birinde türlü edâlarla vücut bulmakta olan Münevver’i terk edemezdi.

Adımlarının kendisini Kuşlu Park’a getirdiğini ayımsadı. Bedeninin kim bilir neresindeki pusulanın kutbuydu kuşlar; hiç farkında olmadan çekiliyordu onlara doğru. İki gün önceki uğrayışının kalıntısını gördü yeşil renkli bankın üzerinde: Dayanakla oturağı arasına sıkışıp kalmış olan poşet ve içindeki kuru-pasta kırıntılı yağlı karton kutu. Sararmış çimenlerin üzerine ve parke taşlarla döşeli yürüme yoluna yığılmış olan yaprak ölüleri ile boşaltılmamış çöp bidonları da göz önüne alınırsa belediye çöpçülerinin çoktandır bu parka uğramadıkları düşünülebilirdi.

Kutu ile poşeti alarak çöp bidonlarından birine tikiştirdi Cemil Bey. Banka oturdu. Gazeteyi açtı. İri puntolu başlıklara göz gezdirdi hızlı hızlı. Kelimeler ait oldukları anlamlara sığınmıyorlardı zihninde. Gazeteyi kapar kapamaz unuttu tüm

okuduklarını. Oysa bir vakitler, koparmadığı takvim yapraklarının bile hatırlamadığı eski günlerde, ne çok okurdu; romanlar, denemeler, gazeteler, anılar... ve yazardı da üstelik; değerlendirmeye asla yeltenmediği hikâyeler; sadece Allah'a, kendisini küçücük bir çocukken terk eden anne-babasına, asla dizelere sığmayan Münevver'e yakardığı şiirler; her biri içsel yolculuklarının krokisi olan günlükler yazmıştı. Tüm yazdıklarını yaktığındaysa Münevver'i toprağa emanet edişinin üzerinden birkaç saat geçmişti sadece: Aklının kıvrımlarında (dahası, her yanı kül rengi gören gözlerinin önünde) yapraklarında çiğ taneleri parıldayan, yemyeşil dalları dikenli, kızıl bir gül vardı... Gül ve cenaze... Aşkın muğlak anlamlarının bedenleşmesiydi gül: Güzel ve tehlikeli. Cenazeyse, bitimdi, tabutun içinde taşınan güldü... Ölümün en yalın bulunduğu sessizlik ânında dolap çekmecelerini bir bir boşaltmış, tüm yazdıklarını odanın ortasına yığıp ortasına bağdaş kurmuş, okumuş, okumuş, okumuş... zihninin türettiği tümceler arasında kendini bulmuş, anlayışındaki sevginin, aşkın, ölümün, yaşamın tanımlarını bulmuş, Münevver'i bulmuş ve çocuksu bir keşifle 'hiçbir şey' bilmediği sonucuna varmıştı. Platon haklıydı belki de; yazmak, yaratıcının sunduğu yeteneği boş amaçlara yöneltmekti; dini kitaplarda değinildiği gibi, şairler, abartılı sözler söylemekten başka bir şey yapmazlardı belki de... İçinde kabaran öfkeyi dizginleme gereği duymamış ve metal bir kova içinde yakmıştı yazdıklarını. Şimdi üzölmüyordu.

Kuşlar her yandaydı yine; son savaş olup bitmiş ve yeryüzünde sadece kuşlar kalmıştı sanki. Her yana –kıpırtısız oturan ihtiyar bedeni taşıyan bank dâhil, her yana konuyorlardı. Boşuna Kuşlu Park demiyordu buraya Cemil Bey. Gülümsedi. Gözlerini kapatıp uzaklardaki vapur bağırtılarını dinledi. Büyük, devasa bir denizin kıyısında düşledi kendisini; aynı deniz yüreğinde dalgalandı. Boyutlardan soyutladığı sonsuz enginlikte üzerinde oturduğu bankla birlikte bedenleştiği sınırlarına kapıldı. Tüm sesler silindi kulağından; kalan, güçlü bir uğultuydu.

“Ah, Münevver!”

Bu dizginlenemeyen uğultunun içinde onun sesi deviniyordu:

“Kuş olsaydık seninle Cemil Bey; şöyle kanatlarımızı açıp da uçsaydık cennete doğru...”

Cennete dek uçabilmek!... Gerçekleşme ihtimâli olan düşlerin peşinde koşmak eğlenceliydi belki; oysa düşlerin teninden asla sıyrılmayacak olanı dilemek yorucuydu. İnsan, acizliğin labirentsi sokaklarında turlarken buluyordu kendini ve bu soyut gezinti gençliği besleyen umutları tüketiyordu en çok; ki kalan,

pörsümüş bir bedene fazlaca yakışan ağır yaralı umutlar oluyordu. Beynin ürettiği melek kanatlarını maddesel bedenine uLAYAMİYORDU insan; uçAMİYORDU; hele ki cennete dek...

“Bir de bana çocuk dersin Münevver.”

“Eh, öyle. Hepimizin içinde doğması mümkün olmayan bir çocuk konaklıyor demek ki.”

“Konaklıyorsa bir gün gidecek demektir. Hı?”

“Yok, yok... Onu yeterince mutlu kılarsan gitmez hiç.”

“Nasıl olacakmış o?”

“İçinde bir çocuk bahçesi kur. Göreceksin ki, bir çocuk değil, bin çocuk ziyaret edecek seni.”

“İlâhi!... Zaten ihtiyarladık, ikinci çocukluğuyuz yaşıyoruz, bir de...”

“Hiç büyümedik ki ihtiyarlayalım Cemil Bey.”

Ama gerçek, sözcüklerle şekillendirilen değildi. Allanıp pullanmış, albeni kazanmış cümleler değıştirmiyordu evrensel düzeni. Gerçek, çıktığı bataklığın kokusunu adım attığı her yere taşıyan iri cüsseli bir canavar gibi soluklanıyordu dört yanda; kötü kokulu soluğunun sindiği mekânlar deforme oluyor, yıkılıyor ve gotik (ama, mimarisi ile değil, duyumsattığı karamsar hislerin adlandırılması ile gotik) bir evren oluşuyordu kişinin çevresinde. Üstelik bu gotik yapısalılık çaresizliği doğurmayı seviyordu en çok -hani, ölümle beslendikçe güçlenen çaresizliği... Çünkü bir gün bütün masallar ölüyordu; masallardan yaşama firar eden güzeller ölüyordu; yarım yüzyıla yakın zaman boyunca aynı aşkla sevilen Biricikler ölüyordu. Sevgilisi, Azrail’le dans etmeye başladıktan sonra, en çok, fırsat olduğu hâlde yaşamadıklarına, usunda şekillendirdiklerini kelimelere dönüştürüp karşısındaki sevgiliye aktarmadığına yanıyordu kişi. Onu yitiriyordun. Vârolmayan bir istasyondan vârolmayan bir trene binip hiçliğe doğru ırayışına seyirci kalıyordun. El sallamaya bile güç yetiremiyordun çoğun. Bir kâbus gibiydi bu; oysa uyanamazdın; ya da uyansan da, dehşetle fark ederdin ki, o korkunç rüya zihninden dışarı akmış, tüm odalara, tüm sokaklara, tüm İstanbul’a, hatta tüm yaşama sinmiş ve gerçek olmuş; artık geri dönüş yok!

Kuşlar uçuştular; bulutlanan göğün cazibesine kapılmış gibiydiler; artık yeryüzünde duramazlardı. En azından, Cemil Bey, böyle düşünmekten çocuksu bir haz aldı.

Kuşları ürküten adım sesleri tam arındaydı şimdi. Öylesine ürkek, öylesine hafif tıkrıklardı ki bunlar, ürküttükleri kuşların tıprıtılı yüreklerinin kırılğanlığına ortak olan bir bedeni taşır gibiydiler.

İnce bir öksürük sesi duydu Cemil Bey. Adım sesleri tam arkasında susmuştu. Hırıltılarla kesilen nefes alış-verişlerin alazını ensesinde duyar gibi oldu. Kolunu arkalığa uzatıp çevirdi başını. Kızarmış küçük bir burnu, iri yemyeşil gözleri, dağınık kahverengi saçları olan, büyük kulaklı bir oval çehreyle karşılaştı. İnce boyunlu, dar omuzlu, zayıf mı zayıf bir oğlan çocuğuydu bu. Omuzlarını kısmış bakıyordu. Mahcup bir tebessüm kıpırdanıyordu yüzünde. Bakışları tanıdıktı; hüznü işlemiş olan tüm gözlerde yer eden buğulu bakışları barındırıyordu. Gerçek hüznü bilenler anlardı ancak böyle bakan gözlerin ardındaki anlamı; sahte hüznün aldaticılığı ile bir ömür tüketenlerse sadece bakarlar, içlerinde çırpınan sesleri yorumlamazlar, arkalarını dönüp uzaklaştıkları anda unutulardı gözlerin sahibini. Oysa Cemil Bey, aralarında hiç yoksa yarım asır yaş farkı olmasına rağmen, çok aşına bir dosta bakar gibi hissetti kendini çocuğu görünce. Gülümsedi. “Hayrola,” dedi göz kırparak. Yüzündeki derin çizgilerin grameri olmayan bir lisanı kullanarak şefkati anıştıran kelimelere dönüşmüş olmasını ve bu çocuğun o lisanı (nasılsa) anlamasını umut etti.

“Hiç,” dedi çocuk omuzlarını silkerek. Ağır adımlarla ilerleyerek bankın kıyısına ilişti. “Oturabilir miyim?” diye sordu gözlerini yerden kaldırmadan.

“Oturdun ya işte.”

Bir kaşını kaldırıp baktı çocuk. “Sana sormadım ki,” dedi.

“Ya kime sordun?”

“Onlara.” Başıyla ileriye işaret etti. Gösterdiği yerde ürkekliklerini terk ederek tekrar zemine konan kuşlar vardı.

“Kuşlara mı sordun?” dedi Cemil Bey. Ateşten doğmuş bir arının neden yüreğinde uçmaya başladığını anlayamadı.

Başını salladı çocuk. “Evet,” dedi. “Bu park onların –şey, kuşların yani... Onur söylemişti.”

“Onur kim?”

“Ağabeyim.”

“Akıllı bir çocukmuş Onur. Peki senin adın ne?”

İri gözlerle süzdü çocuk, adamı. Feri azalmış olan gözlerde aradığı güveni buldu. “Ben adımın değiştirmek istiyorum,” dedi fısıltıyla.

“Neden?”

“Komik bir ad çünkü. Söyleyince herkes gülüyor bana.”

“Neden gülüyorlar?”

“Gülüyorlar işte!”

“Bak, iyice merak ettim şimdi adını. Söyle hadi.”

“Gülersin.”

“Gülmem.”

“Ya gülersen?”

“Gülmem dedim ya. Merak etme!”

“Satılmış.”

“Yaa...”

Gözlerini yerden kaldırıp baktı çocuk. “Komik, değil mi?”

“Yoo... Sadece...”

“Yalan söyleme!” Sesi emrediciydi.

“Tamam. Biraz komik ama...” Ne söylenirdi ki? Bir sigara çıkarıp yaktı. Çocuğu süzdü kaçamak bakışlarla: Daha fazla yıpranmaya ömrü yetmeyecek bir gömlek vardı sırtında. Saçları günlerdir taranmamış olmalıydı. İnce bacaklarına bol gelen kahverengi kumaş pantolonunun paçaları rengi artık belli olmayan bez ayakkabılarının üzerine düşüyordu... Peki o bakışlar?... Tanıdık bir deniz rengi taşıyordu iri gözleri –Münevver’in denizini... Ama yelkenliler barındıran bir deniz değildi bu; sanki tarıfsız boranlar, hortumlar, fırtınalar yaşanmış da, geriye kalan kırıtsız bir ıssızlık olmuştu. Ki böylesi bir ıssızlık hiç yakışmıyordu bir çocuğun gözlerine. Böylesi düşünceler arasında farkında bile olmadan, “Kim vermiş bu

ismi sana?" diye sordu Cemil Bey.

Ellerini kavuşturup bacaklarının arasına kıştırdı Satılmış. Güvercinlere sabitlenmiş olan gözlerini çevirmedi. "Bilmem," dedi omuzlarını silkerek. "Herhâlde babam vermiştir. Belki de annem..."

"Söylemediler mi sana?"

"Söyleyemezler ki..."

"Neden?"

"Yıldızlar konuşamaz. Onur söyledi. Onlar yıldız olmuşlar artık."

Ateşten oluşan arının uçuşları hızlandı Cemil Bey'in yüreğinde. Öyle uçuyordu ki arı, ardından gelen alevler değdiği her yeri yakıyor, acıtıyordu. "Şey, öldüler mi onlar... yani... annenle baban?..."

"Bilmem. Onur 'öldüler' diyor. Ama ölmemişler de... Yani... Yıldız olmuşlar işte." Parmağıyla göğü işaret etti. "Tam şurada iki yıldız parlıyor gece olunca, yan yana. İşte onlar annemle babamış."

Karşılıklı sustular. Sözler ağır gelecekti; taşınamaz bir yük gibi çökecekti üzerlerine. Kuşları izlediler: Bir o yana, bir bu yana konuyor, yem yiyor, yaprak yığınlarının arasını didikliyor, durağanlığa aykırı bir ses duyulunca telaşla havalanıyorlardı. Sigaranın ateşiyle yeni bir tane daha yaktı Cemil Bey.

"Kendini neden sevmiyorsun?" diye sordu Satılmış.

"Efendim?"

"Onur söyledi: Sigara içenler kendilerini sevmezlermiş. Bence de doğru bu. Yoksa neden kendine zarar versin ki insan?"

"Bu Onur ne de çok şey biliyormuş," diyerek gülümsedi Cemil Bey.

Başını sallayarak onayladı bu yargıyı çocuk. "Hı hı," dedi.

"Onu çok seviyorsun herhâlde."

"Hı hı..."

Yutkundu Cemil Bey. Satılmış'ın suskunluğu mâziye ait pencereyi aralıyordu: Onlarca sene geride kalan küçük Cemil'i ve onun, gecenin en olmadık saatinde

teyze evinin penceresinden başını uzatıp yıldızlara bakarak anne-babasına el sallayışını hatırladı. “Kimde kalıyorsunuz?” diye sordu. “Yani, sen ve Onur...”

Omuz silkti Satılmış. “Hiç,” dedi.

“Yakın mı oturduğunuz yer buraya? Götüreyim mi seni?”

“Yok... Giderim ben.”

“Nerede oturuyorsun?”

Cevap gelmedi. Sigarasını fiskeledi Cemil Bey. Dizlerinden destek alarak kalktı. Banka yasladığı bastonunu aldı eline. “E, hadi bakalım,” dedi. “Hoşça kal o zaman. Ben gidiyorum. Sen de geç kalmadan git evine. Tamam mı?” Gülümsedi.

“Biraz daha kuşları izleyeceğim,” dedi Satılmış. “Sonra giderim.”

Ağır adımlarla ilerledi Cemil Bey. Kuşlar havalandılar. Henüz bir-iki adım uzaklaşmıştı ki döndü. “Onur’a selam söyle,” dedi.

“Tamam,” dedi Satılmış. Öyle durmuş kuşları süzüyordu hâlâ. “Bu gece söylerim –yağmur yağmazsa...”

Güldü Cemil Bey. “Yağmur yağmazsa mı?” dedi. “Neden, yağmur yağmazsa?”

Yeşil gözlerini kocaman açarak baktı çocuk. “E, yağmur yağınca çıkmıyor ki yıldızlar,” dedi fısıldayarak.

Yıldızlar... Ayaklarını usulca bastı yere Cemil Bey. Bir yıldızdan diğerine atlayarak yürüdü. Parktan çıktı. Caddeyi adımladı. Nasıl da üzerine geliyordu İstanbul... “Hey Allah’ım!” Nefes almak ne de güçlü. İçine çöken bir şey vardı; anlamıyordu ne olduğunu; sanki ruhunun karanlığını açmaya çabalayan, ama aslında o karanlık olmasa vâir olmayacak bir şeyler... Kaşlarını çattı. Satılmış’ın son sözleri dönmeye başladı aklında: “Yağmur yağınca çıkmıyor ki yıldızlar, yağmuryağınca çıkmıyorki yıldızlar, yağmuryağınca çıkmıyorki...”

Kaldırımında akan renkli urbaların arasında siyah-beyaz bir totem gibi kalakaldı Cemil Bey. Dağınık fikri toparlanıverdi; denklem çözüldü: Yıldızlar. Yağmur. Onur. Satılmış. Anne. Baba. Ev... Hızlı olmasına çabaladığı adımlarla geri döndü. İçin için kızıyordu kendine. Daha önce anlamalıydı gerçeği; küçük bir çocuğun aklındaki imgelerin denk geldiği anlamı daha önce algılamalıydı. Şimdi biliyordu işte: Annesiyle babası gibi ağabeyi de yıldız olmuştu Satılmış’ın. Ve duyuüstü bir algı ile çözüyordu Cemil Bey o çocuğun hiç kimsesi olmadığını –bir evi olmadığını, yağmurları paylaşacağı sıcak bir dost kucağı olmadığını...

Park boştu. Küçük Satılmış'ın izi yoktu oturduğu bank kıyısında. Sanki oraya hiç uğramamıştı, hiç vâir olmamıştı, ya da ağırlıksız bir kuş tüyü gibi uçup gitmişti esintiye kapılıp...

Ak bulutları önüne katıp götürüyordu rüzgâr; ardından gelen kara bulutlara bırakıyordu göğü. Ah, bu rüzgâr!... Nerelere savurmuştu o çocuğu –ait olduğu bedenden kopup yetim kalmış hafif tüyü –Satılmış'ı?...

Birkaç kez seslendi Cemil Bey. Kuşların telaşlı kanat seslerinden başka bir yanıt almadı. Satılmış'ın hüznü çehresi canlandı zihninde. Sabahki telefon konuşmasını hatırladı. Özge'nin neşeli, gülümseyen yüzü yer aldı Satılmış'ın hüznünün yanında; sonra iç içe geçti iki çehre, Satılmış Özge, Özge Satılmış oldu.

“Bugünümü çocuklara ayırdım,” diye düşündü Cemil Bey. Sevgi denen o has yönelimin ne inanılmaz etkileşimlere neden olduğunu fark etti bir kez daha: İşte, binlerce kilometre ötedeki küçük bir kız çocuğu dedesinin acılı düşlerinin kendi rüyalarında biçimlendiriyordu; hem de o hislerden hiçbir şekilde haberdâr olmadığı hâlde. Ve işte, benliğinin yarısını yıldızlara bağışlamış olan bir diğer çocuk aradaki onlarca yaş farka rağmen âşina bir dost gibi ısıtıyordu (hatta incitiyordu) bir ihtiyarın yüreğini; çünkü o çocuk, elli küsur sene önceki hâlinin dirilişiydi ihtiyarın; onu tanımazlık edemezdi.

Yağmur başladı ansızın. Küçük tıpırtılarla konuşular damlalar; anlayan için teması sevda olan bir şarkıydı oluşan.

Omuzlarını kısıp yürüdü Cemil Bey. Caddeye varınca bastonuna yaslanıp çevreyi gözledi: Hayır, Satılmış yoktu görünürlerde. Adımlarını hızlandıran, hızlandıran, hızlandıran, ve hattâ gittikçe irileşen damlalardan kaçabilmek için koşturan kalabalıklara aitti kaldırımlar. Ve bu kalabalığın yıldızlara düşkün bir çocuğu kabullenmelerini engelleyecek somut dertleri vardı; ki onlar, hızla akıp giden yaşama ayak uydurma tasaları içindeyken deniz bakışlı bu çocuğun gönlünde de parılayan yıldızların ışığını algılayamazlardı.

Günü tüketmeye uğraşarak, ama bir yandan da aradığını bulmasını engelleyecek olan karanlığın mümkün olduğunca geç gelmesini dileyerek dolaştı Cemil Bey, kalabalığa dâhil olarak. Kaldırımları adımladı, ara sokaklara girdi, parkları turladı... Satılmış'ı bulamadı.

Evinin sessiz koruyuculuğuna dâhil olurken nasıl taşıdığına şaşıtı bir yorgunluk vardı üzerinde; ama bedeninden değil de yüreğinden kaynaklanıyordu sanki. Sırlıklam olan elbiselerini çıkarıp banyoya astı. Pijamalarını geçirdi zayıf bedenine. Girip çıktığı tüm odaların lambalarını açık bıraktı; içindeki karanlık tohumunun filizlenmesini engellemeyi umuyordu böylece. Televizyonu açtı.

Akşam haberlerinin karamsar yorumlarıyla karşılaştı. Kanal değiştirdi. Altmışlı yıllara ait renkli bir Amerikan müzikalinde karar kıldı. Mutfağa geçti. Bir şeyler atıştırdı ayaküstü. Eski günlerin anısına, ocağın üzerine koydu çaydanlığı; şöyle bol demli, az şekerli birkaç bardak çay alırdı belki yorgunluğunu.

Zamanın ahşap kuşu küçük kulübesinden çıkararak sekiz kere bağırdı.

Güçlü uğultularla titredi pencere camları. Yağmur ilk başladığı an takındığı uysal tavrı terk etmişti; öfkeli şamarlar gibi iniyordu yeryüzüne; değdiği her yerde şaklıyordu.

Satılmış böylesi bir yağmur altında ne yapıyordu acaba? Neredeydi? Karanlık bir apartman girişine büzülmüş, titreyen, ağlayan ve çakan her şimşekte korkulu iniltiler çıkaran bir çocuk hayali belirdi Cemil Bey'in zihninde. Böyle olmamasını, yanılmış olmayı umut etti. Düşündükçe kendine duyduğu öfke artıyordu. Nasıl da anlamamıştı gerçek olanı? Kendi kederini solumaktan bir an olsun vazgeçip de o küçük yüreğin sızısına umar olmak için neden çabalamamıştı? "Ne yapabilirdim ki?" diye söylendi. Başını ellerinin arasına aldı. Vicdanını rahatlatmayı hedefleyen bir sorudan başka bir şey değildi bu. Yine de "Ne yapabilirdim?" diye yineledi.

"Ne mi yapabilirdin? Ona, küçük dünyasının her milimetresini işgâl eden yalnızlık duygusundan kurtulabilmesi için ipuçları verebilirdin –verebilir miydin? Yoksa senin yıllarla sınanmasına rağmen yalnızlıklarca sarmalanmaktan kurtulamayan benliğinden sızan koyu tek başınalıkla daha mı içinden çıkılmaz hüznü bulanacaktı çocuk? Ah, hayır, kaçacak yer arama! Sunacağın hiçbir şeyin yoksa da kelimelerin vardı; paylaşılacak sözlerin vardı... Ne yaptın oysa? Onu yıldızlı, güvercinli ve yıldızla güvercini bir arada barındıran her öyküde olduğu gibi hüznü düşlerin ortasında bırakarak sırtını döndün; kendi öyküne yürüdü. Ah, ne farkın var, kendi yaşantısını evrenin anlamı belleyerek sonsuzca büyüklükteki çemberin tam merkezinde olduğunu sananlardan; tüm insanlığı çevreleyen vârolmayan aynanın karşısına geçtiğinde kendi yansımasından başka bir şey görmeyenlerden; yaşamı çürümüş tahtalardan oluşmuş bir han ve hayatındaki tüm varlıkları o handa bir süre konakladıktan sonra bilinmeze gidecek yolcular olarak algılayıp üstünkörü ilişki kuranlardan?... Sen o çocuğun hüznüne işlemedin; sırtını döndün onun yalnızlığına; şimdiyse maharetli alevler içini yakıyor..."

Az şekerli demli çayları bardaklarca tüketti Cemil Bey. Kristâl küllüğü izmaritle doldurdu. Televizyonun sesini kıstı. Koltuğundan kalkarak masanın başına gitti, oturdu. Ak kâğıdı çekti önüne. Divit. Hokka. Siyah mürekkep. Hüznü. Tamam...

"Biliyorum, bana kızacaksın, çünkü yine ölümden bahsedeceğim," cümlesiyle başladı mektuba. Harfleri titrekte yine. İçsel çatışmalarını yorumlamasına olanak

veren, görünmeyeni görünür (hiç değilse, anlaşılır) kılan kelimelerle nefes alıp verdi. Aksini yansıttı kâğıda ve o aksin en neşeli, en mutlu kısımlarını oluşturan Münevver'e bir türlü gülümseyen satırlarla seslenemiyor olmasına öfkelense de bırakmadı yazmayı.

Akan zamana sırt çevirdi. Küstü geceye –yağmura, gök gürültüsüne, yıldırıma... ve küstü kendine; çünkü tüm küstükleri, ıssızlıkların tomurcuk açarcasına ürettikleri yalnızlık duygusunu arttırıyorlardı bir çocuğun –yağan yağmur nedeniyle annesini, babasını, ağabeyini göremeyecek olan bir çocuğun...

Titrek elleriyle özenle katlamaya koyuldu mektubu: Önce ince bir kat yukarı; çünkü kare olmalı kâğıt; sonra tam ortadan ikiye; bir kere daha tam ortadan; bir üçgen oluştur kulaklardan biriyle; diğer kulağı da kıvrır, aç, tamam... İki dosya kâğıdı tutan mektup, iki kâğıt gemi olmuş, duruyordu masanın üzerinde; verilecek rotayı bekliyordu. Dışarıda öfkeli bir umman gibi şahlanan yağmur vardı; ki, kumrusuz ve güvercinsiz kalan bir yüreğin satırlarını cennete dek ulaştırabilmek için ondan iyi bir vasıta bulunamazdı.

Antredeki ayakkabı dolabından, üzeri yanık işlemeli emektar bastonunun yanından şemsiyesini aldı Cemil Bey. Terliklerini giydi. Çıktı. Merdivenleri indi. Sert rüzgârlar karşıladı büyük camlı dış kapı önünde beliren pijamalı bedenini. Üşüdü. Şemsiye ellerinden kurtulup yazılmamış masallara firar etmeye çalıştı bir an; izin vermedi. Sert tıpırtılarına kulak kabarttı yağmurun. Asfaltta iz bırakmaya çalışırcasına akan ırmak özentilerine baktı: Sokak lambasının yaydığı ışık huzmelerinden geçerken şöyle bir parıldıyordu damlalar; sonra aynı ışıltıyı dâhil oldukları küçük selle ilerlerken geçtikleri pencere önlerinde tekrar hatırlıyorlardı.

Kaldırım kenarına yanaştı Cemil Bey. Eğildi. Şemsiyesinin altında koruduğu mektup-gemileri sırayla bıraktı akıntıya. İki mektup-gemi sessizce uzaklaştılar sokağın sonundaki karanlığa doğru; kâh kaldırıma tosladılar, kâh küçük bir taş parçasına... ama durmadılar; yitip gittiler yoğunluğunu yitiren yıldızların beyazlığı gibi.

Bir süre şemsiyesinin koruyuculuğuna güvenerek kıpırdamadan durdu Cemil Bey. Artık görünmeyen mektup-gemilerinin yolculuğunu düşündü: Onları sürükleyen akıntı ilerleyecek, ilerleyecek... gökyüzüne doğru akan bir düşsel şelaleye ulaşacak, akmayı sürdürecektir, ilâhi bir geçit bulup yağmur olarak cennete indiğindeyse yolculuğunu tamamlamış olacaktı. Gülümsedi Cemil Bey. Elleriyle dizlerinden destek alarak doğruldu. Yağmurdan oluşmuş izlenimi veren küçük bir beden gördü birkaç adım uzağında; duvarın dibinde omuzlarını kısmış bekleyen, göğsünde kavuşturduğu kollarının arasında gizlediği bir şeyin islanmamasına çalışan bir yağmur-çocuk...

“Satılmış!”

Çocuk, kollarını çözdü. Özenle katlanmış bir gazete çıkardı gömleğinin içinden. “Bunu parkta unutmuşsun,” dedi. Başını öne eğdi. “Seni izledim,” diye fısıldadı. Kumral başını kaldırıp baktı. Alnına yapışan saçlarından ince yağmur ırmakları akıyordu yüzüne. “Kızdın mı?”

“Hayır, hayır... Kızmadım.” Çocuğa sokulup şemsiyeyi tuttu üzerine Cemil Bey. İsrarla uzatılan gazeteyi alıp koltuğunun altına sıkıştırdı. “Çok ıslanmışsın,” dedi. “Sırsıklam olmuşsun.”

“Olsun.”

“Olsun olur mu hiç... Gel bakalım, sıcak bir şeyler vereyim sana. İçin ısınsın.”

“Nasıl, sıcak bir şeyler?...”

“Ne bileyim işte... Çay, sütlü kahve, salep...”

“Hepsi var mı?”

“Var.”

“Eskiden bizde de vardı.”

“Sever misin?”

Cevap vermedi Satılmış; küçük dizlerinin üzerine yığıldı kaldı.

10

Biliyorum, bana kızacaksın; çünkü yine ölümden bahsedeceğim. Gidişinden sonra ardında sahipsiz bir gölge gibi kalakaldığımdan dem vuracağım. Dingin bir ummanda rüzgârsız kılındığından hiçbir menzile yönelemeyen yelkenliden farkım olmadığını; bu sebeple yaşam mutluluğu taşıyan adalara gidecek gücü bulamadığımı yazacağım. Ve biliyorum, bana kızacaksın. “Ah be koca çocuk,” diyeceksin (Hatırlıyor musun, üstlendiğim karamsarlıktan bıktığın zaman böyle hitâp ederdin bana: ‘Ah be koca çocuk!...’ Sonra da, yaşamın tüm acılara rağmen güzelliğinden, kutsallığından bahsederdin. Çocuklaşmama sözün yoktu da, o çocukluğu hep acizle bağdaştırmama öfkelenirdin. Çocukça mutlu olmama, umutlanmama, hayaller kurmama izin vardı da, çocuksu korkularımdan sıyrılmamı isterdin. Koskoca bir ömürde hiçbir şeyi değiştirememiş

olmamın beni küçük çocuklar seviyesine indirdiğini düşünürdüm de söylemezdim sana; çünkü insan, aczini kendine bile itiraf edemiyor çoğun; ki, bu aczi, sözcüklerle biçimleyip karşı tarafa aktarmak, neredeyse imkânsız!... Evet, haklıydın; koca bir çocuktum; büyüyemedim bir türlü. Ve anladım ki, iki çocuk var içinde kişinin. Biri neşeli. Düşler kuruyor; ölü umutlardan yeni umutlar filizliyor; pembe gözlüklerle bakıyor yaşama; güçlü... Diğeri karamsar. Kötücül sanrılar kemiriyor zihnini; çakan her şimşeğin göğü yıkmaya çalıştığını düşünecek kadar umutsuz; korkak... Ben neşeli çocuk yanıma yitirmiş olmalıyım; karamsar yanımın sızlanışlarıysa kulak tıkayamıyorum... Hay Allah! Görüyor musun; uzattıkça uzattım parantez cümlesini; kapatalım mı, ne dersin?)

Benim adıma görünenin ardında devinen ve kişinin içsel bir yolculuğa çıkmadan görmeyeceği “soyut” (ki bu, pek çok şeyi kapsayabilir: Ruh, iradeyi, akli, sevgiyi, aşkı, düşleri, anıları, kaderi, evren bilincini, cennet ile cehennemi ve belki sürdürdüğümüz hayatlarla örtüşmesine rağmen her günün, her ânın farklı yaşanabilmesi ihtimâliyle oluşan olasılık-evrenlerini, paralel-boyutları... ve tabii, hüznü, acıyı, kalbe akan gözyaşlarını... ve, ve... ne bileyim işte... daha bir yığın şeyi, diyelim, yeter!) daha önemli maddeden, yani somuttan, yani gözlere hitâp edenden; çünkü, Dünyanın fiziksel kuralarını algılamamıza olanak tanıyan beden bir kılıftan farklı bir şey değil; asıl olansa içerdeki, derindeki... Hani yılanlar değiştirirler ya derilerini, ya da bir kertenkele kopan kuyruğunu geride bırakıp gider ya, işte öyle, biz de derimizi, kuyruğumuzu, gözlere maddesel yansımamızı ardımızda bırakıp gideceğiz bir gün aslımıza takılıp (Ah, bu arada, örneklerim için başla beni. Yerli yerinde örneklemeler yapamam hiç). Ve kim bilir, belki de asıl yolculuğu o zaman yapmış olacağız. Şüphesiz ki, sen bunu benden daha iyi biliyorsun; çünkü algılarını sınırlayan maddeden sıyrıldın; “iç” oldun; “içerdeki” oldun; burnumuza değip kaçıreren, ama beynimizin gizemli işleyişi sayesinde yerli yerine istifleyerek âşına olduğumuz kokulara dönüştün –bedensiz, ama duyumsanan, hissedilen...

İşte, ben ruha dair inancımı böyle pekiştirdim, böylesi basit bir karşılaştırma ile kabullendim: Kokunun hiç de nesnel olmayan temâsını algılar, gözle görmememize rağmen kabulleniriz. Oysa ruhun varlığını kabullenmemek kolaydır; kokusu yoktur (aslında vardır da, biz adapte olup algılayamayıp gayretine giremediğimizden duyumsayamayız çoğun)... Gördün mü; bunu biliyorum: Ruhun kokusunu... Eğer tanımlamam gerekirse, kendimi biraz zorlayarak şöyle diyebilirim: Derin bir lavanta, gül ve limon kokusuna bahara bağırını açmış deniz kokusu karıştırmakla duyulabilir ruhun kokusu... Bu kokuyu senin vasıtanla tanıdım ben, iki kez: İlki düşük yaptığın gündü. Halsiz, bitkin bedenim korkutucu bir sessizlikle uzanıyordu yatakta. Yanındaki sandalyede otuyordum. Gizli günahımın ağırlığı çökertiyordu omuzlarımı. Alnında biriken terleri siliyordum. Eğilip solgun yanağından öptüm. O anda duydum başka hiçbir kokuya benzemeyen, yabancı olduğum, ama nedense içimin çok derinlerinde bir yerlerde tanıdığımı sandığım o kokuyu. O gün bunun cennete göç eden

doğmamış oğlumuzun ruhunun kokusu olduğunu ve senin tenine sindiğini bilmiyordum gerçi; ama, buruşmuş beyaz çarşaflar üzerinde bir kuş kadar sessiz gözlerini kapadığında aynı kokuyu duyumsamamla birlikte giz açıldı. Cevabı bir anda algıladım ve kabullendim.

Pek çok kişi ölümün böylesi yoğun düşünmesini bir karamsarlık göstergesi olarak yorumlayabilir; ama benim adıma ölüm, bir vuslattır. Kaldı ki, hiç kabul etmek istemezdim ama sen de içten içe biliyordun ki, ihtiyar bir insan için geleceğin çok da fazla önemi yoktur; yaşanması gereken pek çok şey yaşanmıştır; oluşan doyunluğun hazmedilmesi sürecindedir artık benlik ve tek besin olarak anılar kullanılır; ölüm beklenir; ki o, bir gün kavuşmanın kaçınılmaz olduğu bir dost, bir sevgili, bir sırdaş sıfatındadır; korkulmaz eskisi gibi (Belki de, tüm yaşam sürecimizde onunla er-geç birleşeceğimiz düşüncesini derinden derine kabul etmeye çalışırız da, bu sebeple ihtiyarlığa özgü kendini vermişlik, karşı-koymazlık oluşur; kim bilir).

Görüyor musun, çocuklaştım yine; ama biliyorsun, düşünmekten vazgeçen bir adam olmadım hiç. İnsanlığa sunulan en değerli özellik olan akılın gerektiğinde kullanılmamasını cahilliğin dik âlâsı olarak gördüm, görüyorum. Hem, Schweitzer'in dediği gibi, iki tür saf varsa, ve ilk kategoride olanlar sorunların asla farkında olmadan yaşayıp ölenlerken, diğer kategoride olanlar tüm bilgi kapılarını çaldıktan sonra insanın pek az şeyi açıklayabildiğini öğrenip, yine de inançlarına duydukları güvenle bilinmeyenin sırrını çözebilmek için didinenlerse, ben, ikinci saf kategorisine dâhil olmayı yeğlerim. Haksız mıyım?

Ve işte görüyorsun, kesin yanıtlar alamayacak olmama rağmen ölümü sorguluyorum –dahası, özlüyorum. Bedenimin bitiminin huzurumun doğumu olacağı düşüncesindeyim, caymıyorum. Dedim ya, ölüm vuslat benim için; çünkü ölüm, senin cennet istasyonlarına gelecek olan bir tren, sana akan bir nehir, sana çıkan bir yol... İçimi açıp her baktığımda seni buluyorum; ama doymuyorum –doyamıyorum. Seni yine solumak –seninle sonsuz yaşamı solumak; sana sarılmak –yaşamın tüm sevinçlerine ve tasalarına birlikte sarılmak; sende kaybolmak –seninle yek-vücut olarak tarihin enginliklerinde kaybolmak istiyorum... İmkânsız mı bu? Değil!... Eğer cennet denen mekân büyük bir hayal değilse ve sevgililer cennetin henüz inşâ edilmemiş ama çoktan bitirilmiş köşklerinde tekrar buluşacaksa... değil!... Ki ben, böyle bir vuslata tüm benliğimle inanıyorum. Yine de sevdiklerine kavuşabilmek için koca bir ömür boyu beklemek zorunda kalacak olan yetim çocukların gözlerine sinen acılarla karşılaşınca şaşalıyorum; ölüme karşı duyduğum adalet inancı sarsılıyor.

Satılmış. İşte içimdeki sararmış kuşku çayırını yeşerten üç hece. Sana onu anlatmayacağım şimdilik. Sadece şu kadarını söyleyeyim: Geçmiş yansımalarımın biri gibi buldum onu ve bir düş gibi yitirdim; oysa içimde upuzun bir sızı kaldı.

İçini kararttığımı, seni üzdüğümü biliyorum. Beni affet! Ama yüreğimdeki güvercinler kanlanmış ak topaklar olarak düşerken mutluluk yalanları söyleyemezdim. Ah, sahi, güvercin dedim de... Bu mektubu sana ulaştıracak bir şirin postacı edinebilme fırsatım olmadı maalesef. Yazıyorum, ama bu satırlar sana nasıl varacaklar, bilemiyorum. Öyle bir yağmur var ki şehrimizde, şu saatten sonra çıkıp bir kuş bulmayı da imkânsız kılıyor... Ah, Biricik, yine de umutluyum; içimdeki karamsar çocuğun kendini mutlu kılmak adına ürettiği hayaller arasında sana ulaşacak bir başka yolun yüreksel krokisinin de çizileceğine inanıyorum.

Umarım beni hayal kırıklığına uğratmaz karamsar çocuk.

Kendine iyi bak Biricik. Seni özlüyorum –bu tarihsiz mektuplarda anlatabildiğimden kat be kat fazla özlüyorum.

11

Ellerini arkasında kavuşturmuştu Cemil Bey. Dimdik durmuş, yatak odasının duvarına boyası dökük eski bir tahta çerçeve içinde asılmış olan fotoğrafa bakıyordu. Münevver'le yan yanaydılar fotoğrafta. Ortalarında Eylül gülümsüyordu, otuz sene önceki kara saçlı, kara gözlü, minicik hâliyle. Münevver'in üzerinde yakası açık siyah bir gömlek vardı; saçlarını Bâbil Kulesi gibi toplamıştı yukarıda; gülümsüyordu. Daha o zamanlardan kocasının bilmediği bir gizi bilir gibi bakıyordu ışıltılı gözleri... Mutlu ailelerin ilk doğan çocuklarını aralarına alarak çektiydikleri bildik siyah-beyaz pozlardandı bu ve Cemil Bey, Münevver'i taklit edercesine dudaklarına oturttuğu gülücüğü hangi ruh hâline girip de takınmış olabileceğini hatırlamıyordu bir türlü.

Fotoğrafın çekiminden kurtulup geniş yatağa yöneldi. Kıyıya oturdu. Mavi atlas yorgan altındaki halsiz minik bedeni süzdü uzun uzun. Kısa nefesler alıp veriyordu Satılmış. Kapalı gözkapakları ardında dönüp duruyordu gözleri; kim bilir hangi düşsel yıldızları izliyordu şimdi? Onun küçük dünyasına sızmak mümkün olsaydı... Bir rûhani kapı açılsaydı da içeri süzülseydi Cemil Bey; bu küçük hüznün yumağının en yağmurlu düşlerinde bile yıldızların parladığını görebilseydi; kuşlu düş parklarında el ele kol kola dolaşan anne-babalara, ağabeylere rastlasaydı ve bin renkli gökkuşakları gibi dâhil olsaydı o bütüne. "Kalk Satılmış," deseydi, "kalk ve uzun bir koşuya hazırlan Satılmış! Güç topla, ama gücü uzaklarda değil, kendi yüreğinde ara! Yaşadıklarının verdiği hüznü yeni anlamlar yükle! Umuda çevir her sızıyı! Acılarla ihtiyarlarsın da, neşeler genç kılar seni! Hayatının dümenini eline al, başkalarına teslim etme; çünkü, yolun sonuna geldiğinde,

kişinin, bulunduğu yere kendi rızasıyla gelmediğini düşünmesinden daha kötü bir şey yoktur; yeni bir şans için yakarmaktan daha katmerli bir sızı yoktur. Bil Satılmış! Ve kalk Satılmış! Kalk da sana yeni bir isim bulalım Satılmış. Öyle bir isim ki, artık gülemesinler duyanlar; öyle bir isim ki, bir yığın anlamı olsun; öyle bir isim ki, hem aşkı anıştırsın, hem kudreti anıştırsın, hem barışı, hem umudu, hem neşeyi, hem hayalleri anıştırsın. Sana Yunus diyelim Satılmış; sana Yetkin diyelim; sana Orman, sana Nehir, sana Çınar, sana Derya, sana Yaşam diyelim...”

Eğilip öptü çocuğun sıcak alnından. Kalın yorgan altındaki çıplak bedeni şöyle bir titredi Satılmış'ın, gözlerindeki kıpırdanma durdu, yatıştı solukları.

“İyi uykular,” diye mırıldandı Cemil Bey. Kalktı yatağın kıyısından. Banyoya geçti. Satılmış'ın sırlıslık olan elbiselerini aldı eline: İnce gömlek, kumaş pantolon, beyaz fanila ve külot, bez pabuçlar. Büyük mavi leğen içindeki deterjanlı suya bastırdı elbiseleri; sökük pabuçları yere bıraktı. Yeni elbiseler almak gerektiğini düşünerek geçti oturma odasına. Televizyonun renkli görüntüleriyle avundu bir süre: Kim bilir kaçınıcı kez gösterilen bir yerli dizi; eh, gecenin bu ilerleyen saatlerine de böyle naftalin kokulu bir dizi yakıştırdı doğrusu.

Yağmur sürüyordu. Camlara çarpan sert rüzgârlar içini ürpertti ihtiyar adamın. Birkaç saat önce azât ettiği mektup-gemileri düşündü; kim bilir evrenin kaçınıcı katındaydılar şimdi? Onları yazdığına, daha doğrusu içindeki karamsar çocuğun yönlendirmesine uyararak yağmur-suyu-nehrine bırakmak için dışarı çıkmış olduğuna sevindi. Ya çıkmasaydı? Ya rastlamasaydı Satılmış'a?... Özenle kurgulanmış, rastlantıların sonuca önemli paydalar eklediği bir öyküde yaşar gibiydiler. Gitmeyi tasarladığın yol bilinmeyen bir boyuttaki dengelerle oynuyor, bir yığın farklı olasılık yolları doğuruyor ve attığın adım pusuda bekleyen yollardan hangisini kapsıyorsa onu gerçek kılıyordu. Yolu gerçek kılma yetisine sahiptin; bu iradeydi. Vârolmayı bekleyen yollar yığınına da kader denebilirdi. İkisinin kesiştiği nokta olan yaşamda seçiminin gücüne inanarak ya da inanmayarak, emekleyerek ya da dolu dizgin koşarak, kederlenerek ya da umutlardan neşeler doğurarak, nefret ederek ya da âşık olarak soluk almak sana kalıyordu. Böyle düşünmekle için için kabullendi ki Cemil Bey, Satılmış'ı çağırın kendisidir, kendi iç sesidir ve Satılmış mıknahtısın güçlü çekimine kapılan demir tozları gibi savrulup gelmiştir –yağmur gibi ıslata ıslata, yeryüzü gibi ıslana ıslana gelmiştir.

Televizyonu kapatarak kalktı koltuktan Cemil Bey. Masa üzerine bıraktığı beyaz naylon poşet içindeki ilaç kutularına göz gezdirdi. İnsan bir doktorla aynı apartmanı paylaştığına böylesi olaylar sonrası iyice memnun oluyordu doğrusu.

Satılmış'ı eve taşıyıp ıslak elbiselerini çıkardıktan sonra üst kata koşmuş, dört

numaralı dairede oturan Doktor Ruhsar Hanım'ı çağırmıştı. Sağ olsun, apar topar gelmişti genç kadın. Halsiz çocuğun bedenini kurulamış, muayene etmiş, bir iğne yapmış, en sonra da hazırladığı ilaç dolu poşeti getirip bırakmıştı: “Şundan şu öğünde şu kadar, bundan bu öğünde bu kadar... Kutuların üzerine de yazdım kaç saatte bir alınmaları gerektiğini... Tamam mı Cemil Amca?”

İlaç kutularını masanın üzerine dizdi Cemil Bey. Pencere önüne gidip perdeleri araladı, dışarıyı gözledi: *Şıp! Şıp! Şıp!...* Yağmur yitiriyordu öfkesini. Gri-mavi binaların üzerindeki karanlık bulutlar parçalanıyor, ince ışık ırmakları akıyordu kente. Pencere camında süzülen ve çok dallı ağaçlar gibi kollara ayrılarak pervaza kadar inen damlaları olasılık boyutunun vârolmayı bekleyen yollarına benzetti. Cama vuran aksinin gözbebeklerine baktı. “Yeni bir yola daha mı adım attın koca ihtiyar?” diye fısıldadı. Kaloriferin sıcak peteklerinde gezdirdi parmaklarını. Sıcaklık içine aktı. Gülümsedi. Koltuğuna oturarak televizyonu açtı bir kez daha. İnsan nasıl da bıkmak nedir bilmeden yapay seslerle gidermeye uğraşıyordu benliğindeki yalnızlığı. Uzun süre gözlerini ayırmadı renkli görüntülerden. Kumandayı kullanarak kanalları dolaştı; yayına ara vermiş olanların günlük program listesini okudu; eski dizilere, kameranın tek açığa bağımlı kalarak çektiği video filmlere göz attı; müzik yayınına geçen bir kanalda karar kıldı. Kapanan gözkapaklarına karşı koymaya çalıştı bir süre. Olmadı. İçi geçti...

Tiz bir çığlıkla uyandığında gün sızıyordu aralık perdelerden. Doğruldu. “Satılmış?” Kalkmaya yeltendi. Vazgeçti. Çığlığın açık kalan televizyondan geldiğini algıladı usu. Bol renkli bir çizgi-filmin kocaman gözlü kahramanıydı bağırان. Gerindi. Kalktı koltuktan. Giyindi. Dışarı çıktı. Bakkaldaki kadının gülümseyen yüzünü görmekten garip bir mutluluk duyarak yaptı alış-verişi. Eve döndü.

Çizgi-filmin neşeli seslerine kulak vererek hazırladı kahvaltayı: Bir demlik çay, beyaz peynir, kaşar, yeşil zeytin, margarin, fındık ezmesi, kızarmış ekmek. İnce belli iki cam bardak koydu masaya. “Şimdi tamam.”

Yatak odasına geçti. Satılmış sırtüstü yatıyordu hâlâ; sadece kumral başı görünüyordu yorgan altında. Yanına çöktü, seslendi. Hiçbir tepki gelmedi çocuktan. Bir kez daha seslendi: “Satılmış!” Bu kez yatakta yan döndü çocuk, gözleri aralandı. Gülümsedi Cemil Bey. “Şimdi nasılsın bakalım?” diye sordu.

“Gazeteyi aldın mı?” diye mırıldandı Satılmış.

“Evet,” dedi Cemil Bey. Çocuğun küçük elini aldı avuçları arasına. “Teşekkür ederim.”

“Bir şey değil,” dedi Satılmış. Başını çevirip etrafı gözledi. “Senin evin mi burası?”

“Evet.”

“Evin güzelmiş. Bizimkinden güzel.”

“Eminim sizin eviniz de güzeldir.”

Kalkıp gardıroptaki gömleklerinden birini aldı Cemil Bey. Yatağın kenarına ilişti tekrar. Yorganı çekti. Çıplak vücudu ortaya çıktı Satılmış'ın. Uzatılan gömleğe baktı. “Bu büyük,” dedi. “Benim elbiselerim nerede?”

“Onları temizlememiz gerekecek.” Gömleği giydirdi çocuğa. Uzun gelen kolları kıvırdı. “Kalk bakalım,” dedi neşeyle. “Acıktık ikimiz de. Kahvaltı edelim şöyle karşılıklı...”

Yatakta doğrularak dizlerine dek inen gömleğe baktı Satılmış. “Kız gibi oldum,” diye söylendi zoraki somurtarak.

Gülümsedi Cemil Bey. “Hiç de değil,” dedi neşeyle. “Tam bir ortaçağ kahramanına benzedin.”

Mutfığa geçtiler. Küçüklüğünü daha da belli eden sandalyeye oturdu Satılmış. Masadaki kahvaltılıklarda dolaştırdı gözlerini. Alt dudağını büktü. Çaydanlığın buharı ardında gençleşmiş görünen ışıltılı yüzüne baktı Cemil Bey'in. “Çizgi film izlerken yesek olur mu?” dedi. “Ben çizgi filmleri çok severim.”

Doldurmakta olduğu bardaklara baktı Cemil Bey bir süre. Tüten buhar, taze çay kokusu... Kulaklarına değil de, nasılsa gizemli bir yetkinlikle yüreğine hitap eden bu çocukça sözcükler... Gülümsedi. “Biliyor musun,” dedi, “harika bir fikir bu. Ben de bayılırım çizgi filmlere... Hadi içeri taşıyalım soframızı.”

Sevimli Hayalet Casper küçük bir domuza yardım ediyordu. Türlü hınzırlıklar yapan bir sürü düşsel karakter akıp duruyordu ekranda; yere bağdaş kurarak tepsi içindeki kahvaltılıkları atıştıran ihtiyar adamla çocuğun yüzlerine yansıyıp gülücüğe, neşeli kahkahalara dönüşüyorlardı. O kanaldan bu kanala atlayarak bütün çizgi filmleri izlediler.

“Kendini nasıl hissediyorsun bakalım?” diye sordu Cemil Bey.

Omuzlarını silkti Satılmış. “İyiii.” Bir yudum çay içti. “Bütün hayaletler Casper kadar sevimli mi?” diye sordu gözlerini kocaman açıp.

“Bilmem.”

“Onur bilirdi.” Kumral başını öne eğdi.

“Onur’un akıllı bir çocuk olduğunu söylemişim,” dedi Cemil Bey. Konuyu değiştirmeliydi. “Bugün bir şeyler alalım sana,” dedi gülümseyerek. “Pantolon, gömlek, ayakkabı...”

Gözlerini kısarak süzdü Satılmış ihtiyarın yüzünü. “Hayaletler pantolon giyer mi?” dedi fısıltıyla.

“Giymezler.”

Bir zeytin attı ağzına Satılmış. “Eminim,” dedi, “Onur da Casper kadar sevimli bir hayalet olmuştur.”

Karşılık vermedi Cemil Bey. Yüreğinde tutuşan ormanın çıtırtılarını dinledi; izin verdi yangının yayılmasına, yaşanmışlıklarını, yaşanmamışlıklarını, umutlarını, umutsuzluklarını tutuşturmasına, benliğini ince ince sızlatmasına... “Hadi,” dedi sonra, “çizgi filmler bitti. Kahvaltımızı da ettik. Şimdi soframızı toplayıp çikalım dışarı. Bir şeyler almalıyız sana.”

Alelacele sofrayı topladılar. Lavaboya doldurdular bulaşıkları.

“Dur biraz,” dedi Cemil Bey. “Senin elbiselerin ıslak. Dışarı çıkamazsın ki!”

“Böyle giderim,” dedi Satılmış gömleğini işaret ederek.

“Olmaz. Herkes güler sana.”

“Zaten gülüyorlar.”

Çocuğu ikna etmek zor olmadı. Ne renk pantolon istediğini sordu, ne renk gömlek, ne renk ayakkabı... Hem, kim bilir, eve gelirken daha başka bir şeyler de düşebilirdi poşetin içine.

“Mesela bir araba mı?”

“Elbette. Bir araba.”

Televizyonun karşısındaki büyük koltuğa attı kendini Satılmış. “İstemem,” dedi. Başını çevirip soran gözlerle baktı ihtiyara. “Yıldız var mıdır?” dedi. “Kocaman, parlak yıldızlar...”

“Kim bilir...”

Bastonunu alarak çıktı Cemil Bey. Sokağın ılık esintisiyle karşılaştı. Kocaman, ışıltılı bir yıldız örtündü gözlerine. Baktığı her köşede gümüş tabakalardan biçilmişçesine parıldayan yıldızlar gördü.

İhtiyar bacalarının inat etmeden ulaşabildiği her mağazayı dolaştı. Zihninde ölçümlendirdiği küçük bedene uyabilecek giysiler aldı, renk renk. Elinde naylon poşetlerle gökten nasılsa düşmüş bir yıldız bulabileceği umuduyla dolaştı kaldırımları; kırtasiyelerin, oyuncakçılarının, tuhafiyeye dükkanlarının vitrinlerine baktı. Sordu:

“Şey, sizde yıldız var mı acaba?”

“Nasıl bir yıldız, bey amca?”

“Şöyle büyük, ıslıl ıslıl... Gökten düşmüş gibi.”

Hep aynı alaylı gülücükle süsleyerek, hep aynı cevabı veriyorlardı: “Ah, hayır yok.”

Yıldızsız gelen damarlı ellere bakan üzgün bir çocuk yüzü beliriyordu o zaman Cemil Bey’in zihninde. Gökyüzü kadar genişleyen mavi-yeşil gözlerde biriken kara bulutları izliyor, o bulutların benliğine düşürdüğü koyu gölgelerde çaresiz kalıyor, gecenin bir vakti gecekonduyunun derme çatma kapısından eli boş giren babanın aç çocuklarının hayal kırıklıkları ışıldayan gözlerine bakarken duyduğu utancı, öfkeyi, isyanı duyumsuyordu.

Ah, Satılmış!... Neden bir uçak istememişti sanki, bir vapur, bir tren, bir oyuncak asker, bir top... Neden bir yıldız?... Geçmişte kalan sıcaklıkları bugüne taşıyacak, anne şefkatini, baba nasihatlerini, ağabey dostluğunu canlandıracak bir imge miydi yıldız? Yağmurlu gecelerde sarılıp yatılacak bir sevgili miydi? Bir oyuncak yıldızdan başka her şey miydi?

Cadde üzerindeki dükkanlarda olumlu sonuçlandıramadığı arayışını ara sokaklara yönlendirdi Cemil Bey. Çatlak duvarlı apartmanların şaha kalktığı, elektrik tellerinin olabildiğince aşağı sarktığı, bütün pencereleri çiçek desenli perdelerle süslenmiş, kocalarının gömleklerini giyen büyük göğüslü anaç kadınların kapı önlerinde ayaküstü lafladıkları ve küçük çocukların yamalı pantolonları, eprimiş ayakkabıları, mavi okul önlükleriyle çizgili plastik bir topun ardı sıra koşturdukları daracık sokakları adımladı. Böylesi yoksul sokaklara pek yaraşan alçak tavanlı, ışık almayan, armut bir lambanın sarı sarı aydınlattığı küçük dükkanlarının nedense hep ihtiyar olan sahiplerinden biri, nihayet, arzuladığı cevabı verdi Cemil Bey’e: “Valla var öyle bir şey ama...”

Uzun konfetilerle süslenmiş, büyükçe, beş bacaklı bir plastik yıldızdı bu. İliştirildiği yaldızlı sopanın ucunda sağa sola sallanıyordu.

“Bir Arap komşum vardı,” diye anlatıyordu dükkan sahibi, “ıvır zıvırlar satıyordu. O getirdi bir gün bunları. Elinde kalmış. Ta Suriye’den mi ne getirmişler. Zaten iki üç tane falan kaldı, başka yok.”

Bedenine dolan yeni güçle hızlı hızlı adımladı Cemil Bey dönüş yolunu; yürümedi de şehir akıp geçti sanki çevresinden. Mutluluğu yeni tanımış gibi şaşaladı yüreği. Hep dışında kaldığı kalabalığa dâhil oldu. Beyaz kanatlı küçük bir ‘postacı’ almayı ihmal etmedi yolu üzerindeki dükkanların birinden; eh, bir armağan Satılmış’a, bir armağan kendine...

Kapıyı usulca açtığıında odalardan birinde soluklanan küçük beden kokusunu duydu; ya da bu kokunun sunacağı mutluluğu tanıyabilmek için böyle bir koku duyduğunu varsaydı. Süzüldü içeri. Parmaklarının ucuna basarak geçti oturma odasına.

Televizyon açıktı. Bilmem kaç bölümlü Brezilya dizisinin ağlamaklı bakmayı garip bir yetkinlikle başaran aktristi görünüyordu renkli camda.

Guguk kuşu zamanı söyledi.

Televizyonun karşısındaki koltuktaydı Satılmış. Gözlerini ekrana dikmişti. Kartondan kesilmiş bir bebek gibi göründü Cemil Bey’in gözlerine; öylesine ufaktı, öylesine dingin...

“Satılmış!” Yıldızı uzattı.

Çocuk, başını kaldırıp baktı. Cemil Bey’in benzerini görmediği bir gülücük boy verdi yüzünde. Çığlık atarak fırladı. Yıldızı aldı. İnanmaz gözlerle baktı uzun uzun. “Nereden buldun bunu?” diye sordu heyecanla.

“Beğendin mi?”

Kollarının arasında sımsıkı sardığı yıldız olduğu hâlde koltuğa attı kendini Satılmış. “Çok,” dedi. “Çok beğendim. Çok...”

“Gökten düşen yıldızları toplayan ihtiyar bir adam verdi bu yıldızı,” dedi Cemil Bey. “Sana da çok selam söyledi.”

İnanmadığını beli ederek baktı çocuk; yine de düşürmedi yüzünü ışıklandırılan gülücüğü. Kocaman bir öpücük kondurdu yıldızın üzerine.

12

Denedikçe batacağımı biliyorum...

Seni anlatmak, seni... Kelimelerin baştan çıkarıcılığıyla alay ederek büyüyen seni sıgdırmak cümlelere, ayrılıkların tuzağının aşk olduğunu öğrenmiş birine kutsal sevişmelerden söz açmak gibi.

Hatırlamazsın belki ama, bu batışlarım ne de çekici gözyaşlarına dönüştürürler beni...

Derler ki, "Kişi ancak kendisine zarar veremeyeceklerin yanında anlatır düşlerini..." Ama biz, yaşamın katı duvarlarına başımızı vura vura öğrenmedik mi düşlerin ve düşüşlerin kişiyi bir başına bıraktığını ve uğruna can verilesi sevgililerin ak kanatlarını olabildiğince açıp cennet vadilerine kaçtıklarını?

Ben sadece devrik devrik susacağım şimdi...

Ah... Gördüm, meleklerle yaraşır olmaya çabaladığında başkaldırdıklarını sevgili yüreğindeki göç yoksulu güvercinlerin.

Kavradım aşkın anlamını, yıldızlara yakın olabilmek için evvela ayla yatmaları gerektiğini anladığımda pervazlarında sardunya olmayan öksüz pencerelerin.

Ayrımına vardım, bitişlerin sadece bitiş olduğunun ve her bitişin yeni bir başlayış olmayabileceğinin.

Dehşetle fark ettim "...de ne oldu?" soru cümlesinin başına "sevdim" gelirse yaşamın tüm anlamını yitireceğinin.

Ama Biricik, bir gözyaşının sessiz ölmesi gerektiğini çok küçükken öğretmişlerdi bana ve farkındaydım yaşamın her zaman dilenenleri vermeyeceğinin...

Ve şimdi, Ay'ın gölgeli yüzünde yüzümün hüzünlü iklimi bana gülüyor.

Ve şimdi, içimin en uzak kasabalarına hiç yürünmeyecek yollar çiziliyor.

Ve şimdi, yokluğunu soluduğum her an bir şeyler eksiliyor benden...

Ömrüm hasretime dar geliyor.

Unutulmuş bir dileğim şimdi, küçük bir çocuğun dudakları arasında... Kim bilir, Allah'a ulaşmasına bir nefes kalmışken susulmuş ihtiyar bir nid â yım da, belki.

Ne fena ki, gözlerinin uzak yeşilinde boğamıyorum sana dönüşmüş yerlerimi.

13

Cemil Bey ile Satılmış hacimli iki gölgeydiler balkonda. Altlarındaki tahta iskemleler en küçük kıpırtıda gıcırıyor, insanların genellikle kendi gerçekliklerini alttan alta savunmak adına varlıklarını kabullenmedikleri hayaletlerce yıldız hıçkırıklarına benzetilecek sesler çıkarıyorlardı.

Hissettirmemeye gayret ederek Satılmış'ı izliyordu Cemil Bey: İnce kollarla sımsıkı sarılmış olan plastik yıldız sunulan sevgiyi izliyordu; gece gölgelerine bulanmış sokağa taşan yapay ışıklarda yeryüzüne düşmüş yıldızları görmüşçesine parıldayan gözleri izliyordu; küçük bir çocuk olarak yanı başındaki iskemlede bedenleşen umudu, hüznü, mutluluğu izliyordu... Yelek cebindeki Samsun paketini çıkararak bir sigara tutuşturdu; küçük kızıl bir yıldız oldu tütün, dumanlandı.

Alçak boylu kiremitli konduların üzerinden, apartmanların arkalarından caddeye ait sesler geliyordu: İstikametlerine akan taşıtların motor gürültüleri, korna sesleri (şu bağıra çağıra geçen muhakkak bir kamyon olmalıydı); gün gecesinin seyreltiği insanların cılız sesleri; kocaman bir ısırlıkla büyükçe bir parçası kim bilir hangi masal devi tarafından yenmiş olan Ay'a seslenen bir köpeğin ulması...

Bu saatlerde evler salt pencere oluyordu; ışıklar perde aralarından sızıyor, içerde yaşan(maktaol)anlara dair hiçbir ipucu vermeden karanlığa akıyorlardı.

Uysal bir esinti vardı; üşütmüyordu; sadece ağaçların ince dallarını titretiyordu usul usul.

"Üşüdün mü?" diye sordu Cemil Bey.

"Yok." Yıldızına biraz daha sıkı sarıldı Satılmış. "Sen?"

"Ben de üşümedim." Dizlerinden destek alarak doğruldu Cemil Bey. Sigaradan

son bir nefes çektikten sonra aşağıdaki yorgun asfalta fiskeledi izmariti. “Çayımız da demlenmiştir artık, di’mi?”

“Demlenmiştir herhâlde.”

Zamanın hırçınlığına boyun eğmiş adımlarla geçti mutfığa Cemil Bey. Ocağı kapattı. Usulca dindi çaydanlıktaki suyun fokurtusu. Geriye buzdolabının gürültüsü kaldı taşınması güç bir ağırlık olarak.

Cemil Bey buharını içine çekerek çayı bardaklara doldururken duraksadı. Yüreğinde bir tıprırtı... bir... kristal çınlaması... Bu da neyin nesiydi böyle? Elleri titremeye başladı (ya da zaten titremekteydi de, yürekten gelen o kristal çınlaması kendine ait başka ayrıntılara da çekmişti dikkatini). Demliği bırakarak mermer tezgaha yaslandı. Göğsüne koydu elini. Ağrı? Hayır! Ağrı yoktu, sızı yoktu, bedene ait başka bir uyarı seremonisi yoktu. Bu başka bir şeydi; ifade edilmeye çalışılırken hep gökyüzü işaret edilen ama aniden esmeye başlayan rüzgâr kadar bu dünyaya yakın bir ülkenin yaşayanlarından birinin saydam parmağı yüreğine dokunmuş ve çekilmiş gibiydi; hep yüreğinde duran bir tohum gerçekleştiğini farz ettiği bu dokunuşla patlamış da içinde kristal bir çiçek boy vermiş gibiydi; hep gözünün önünde olduğu hâlde sıradanlığın körleştirdiği bakışlarıyla göremediği bir nesne, üzerindeki görünmezlik örtüsünden sıyrılıp endamını sergilemeye başlamış gibiydi. Yaşamın çok düşündüğü anlamıyla arasında incecik bir soğan zarı kaldığını hissetti Cemil Bey. Bu duygu sevinçten çok heyecan verdi. Yeni sorular canlandı zihninde: Yüreğinde varlığını hissettiği kristal çiçek sevgi miydi? Neden böylesi narındı? Neden yaşam bahasına dikkat gerektiriyordu onu taşımak? İnsan yüreğindeki sevgiyi yitirmekten mi, o sevgiyi kanalize ettiği nesneyi yitirmekten mi korkardı? İşte, gözlerinin denizinde boğulmayı dilediği kadın gitmişti; onunla birlikte sevgi de gitmişti. Gitmiş miydi? İçindeki bu kristal çiçek neyin nesiydi öyleyse? Biricik’e seslendiği mektuplarda soluklanan cümleleri bu çiçeğin kokusuna buladıktan sonra kâğıda geçirmemiş miydi? İçinde devinen, kıvranan, zaman zaman kardeşi hüznü dönüştürse de anıların sıcaklığıyla yine eski formunu alan sevgi değil miydi? “Herkesin iki yüreği vardır,” demişti yazarın biri. Ah, ne kadar da cimriydi! İnsan ne kadar yüreğe akmayı diliyorsa o kadar yüreğe sahip olurdu; sevginin mahiyetini bilirse (ama gerçekten bilirse) tüm varlığı sonsuzca genleşen bir yürek olarak atmayı sürdürürdü.

Biricik’in yakınlarda olduğunu hissetti Cemil Bey; aralarında birikmiş zamanlar yokmuş, maddeyle eksi-maddenin hüküm sürdükleri iki farklı ülke yokmuş, yüreğinde devinip duran sevgiyle hüznün arasında en küçük fark yokmuş gibiydi. Sanki görünür olma ağırlığından sıyrılmış saydam bir beden tam yanında dikilmekteydi de, az önce yüreğine dokunduğunu düşündüğü soyut parmak o saydam bedenli varlığa aitti. Ekseninde dönerek mutfığı inceledi. “Biricik?”

Sessizliğin anlam kattığı sesleri dinledi Cemil Bey: Zaman, damlatan musluğun sesini taklit ederek geçip gitmekte olduğunu yinelemekteydi: *Şıp! Şıp! Şıp!...* Çaydanlığın dar çeperlerinde gerinmekten sıkılan buharlar hayatın küçük bir mutfak olduğu dış dünyaya firar etmekteydi. Açık balkon kapısından giren esinti yağlanmaları gereken menteşeleri kullanarak varlığını sese dönüştürmekteydi.

Seslenişine yanıt almayan Cemil Bey, ince belli iki bardağı doldurup balkona geçti. Demir korkuluklara dayanmış aşağı bakıyorken buldu Satılmış'ı; sözleri anlaşılmayan bir şarkı dolamıştı diline. Usulca taburesine oturup bardağın birini uzattı çocuğa: "Al bakalım," dedi. "Tavşan kanı geldi."

Çocuk şarkısına ara vermeden doğruldu. Bardağı aldı. Bacaklarının arasına sıkıştırdı yıldızını. Gülümsedi. Pencereleden taşan ışıkların aydınlatma telaşına girdiği, bolca gölgeli olan sokağı işaret etti. "Sokaklar şarkıları duyar mı?" diye sordu.

"Bilmem."

"Bence duyarlar. Hem bence hiç durmadan yürüsek, ama hiç durmadan, beş dakika bile durmadan yürüsek, sokakların duydukları bütün şarkıları biriktirdikleri kocaman bir saraya ulaşabiliriz."

"Hah ha! Bak sen! Şarkılı bir saray, hı?"

"Tabii... Kocaman bir saray hem de. Bütün odalarında şarkıların dolandığı bir saray..."

"E, ne yapacaksın ki o sarayı bulursan?"

Gözlerini kısarak ihtiyarın yüzünü izledi Satılmış. Aklındaki söyleyip söylememekte kararsız kalmış gibiydi. Başını sokağa çevirdi yine. Bir yudum aldı çayından. "Annemin bana söylediği ninnileri arayacağım o sarayda," dedi.

O tanıdık hüznü, bedeni ateşten oluşmuş o iri arı dolaşmaya başladı Cemil Bey'in içinde. Ağırlığını balkon korkuluğuna vererek karanlığa karışan sokaktaki bilinmeyen ve gözlere görünmeyen objeleri hislerinin yardımıyla algılamaya çalışırcasına boşluğa bakan Satılmış'ı izledi göz ucuyla. Farklıydı çocuk; yaşamı gördükleriyle ve temas ettikleriyle sınırlı sanan milyonlarca yetişkinin soluk aldığı yaşamda ruhunun gizli sözlerini bir şekilde duyan, anlamlandırılan bir zihindi sanki ondaki. Yutkundu Cemil Bey. "Ya?" dedi. "Peki ne yapacaksın o ninnileri?"

Yüzünde gri bir gölge dalgalandı Satılmış'ın. Gözleri ışıldadı. "Annemin sesini özledim," dedi. "O saraya gireceğim... Ve uykum gelene kadar annemin ninnilerini dinleyeceğim. Hem, uykum gelse de uyumayacağım o zaman..."

Eskiden uyurdum... Artık uyumayacağım..." Kaşlarını çatarak duraksadı. "Acaba yanıma alabilir miyim o ninnileri?" diye mırıldandı.

İçinde kıvranan sızıyı dizginlemeye çalışarak, güç de olsa gülümsedi Cemil Bey. "Elbette," dedi. "Kim ne karışır! Ne de olsa annenin sana okuduğu ninnileri almayacak mısın?"

"Tabii ki onları alacağım," diye atıldı Satılmış. Gerçekleşen bir düşü adımlar gibiydi. "Başka çocukların ninnilerini asla almam ki."

"Neden?"

"Ya o çocuklar da annelerinin sesini özledilerse ve kendi ninnilerini dinlemeye gelirlirse?... Ben onların ninnilerini alırsam çok üzülürler, değil mi?"

Cemil Bey içindeki sese daha fazla karşı koyamayarak kendine çekti Satılmış'ı. Sımsıkı sarıldı. Gecenin en sessiz köşelerinden biçimlendirilmiş gölge bir heykel gibi kıpırtısız kaldı. Çocuk ve yıldız maddesel algıları reddeden bir yaşam karması gibi kucagında yeniden şekillenirken kendini sadece seslere bıraktı: Hışırdayan şehir; inleyen rüzgâr; şarkı söyleyen sokak; çocuktan mı yıldızdan mı geldiği düşsel bir biçimde anlaşılamayan kalp vuruşları... ve, zamanın eskitemeyeceği bir bedene dönüşen sevgilinin aşkı birkaç kelimeye indirgeyen fısıltıları: *Cemil Bey, girsene içeri...*

Aynı kristal çınlamasının bu kez zihninde yankılandığı düşündü Cemil Bey. Satılmış'ın omzuna dayanmış olan çenesini usulca kaldırdı. Zamanın pek de aşına olunmayan bir anına sızmakta olduğu gibi çocukça ve tüm çocukça şeyler gibi coşkulu bir duyguya kapıldı. Balkon kapısına çevrildi gözleri. Şimdi üzerinde iki çay bardağı olan metal tepsiyi ellerinde dengelemeye çalışarak Biricik adım atıverseydi balkona, zerrece şaşırılmayacaktı. Çünkü bu, solumakta oldukları gerçekliğin yadırgamayacağı bir adım olacaktı. Geçmişe ait olan zamanla şimdiki an arasında, o garip kristal çınlamasını da yapısında barındıran nahif bir köprü oluşmakta olduğunu düşündü. Geçmiş ile bugünün iç içe geçtiğini, anıların gerçekliğe, gerçekliğin düşlere etki etme evresine girdiğini hissetti. Geçmişin yaşanmışlarından olan bir anın silik siluetler halinde de olsa 'şimdi'ye bakan gözlerine yansydıklarını gördü. O görüntüde Münevver, yüzünde özenle taşıdığı tebessümün hayatı aydınlatıldığını çok da fazla fark etmeyerek kapıdan başını uzatıyor, burnuna inen gözlüğünü parmağıyla ittiriyor ve "Cemil Bey, girsene içeri. Dışarısoğudu," diyordu. "Hasta mı edeceksin kendini? Dur bari hırkanı vereyim de üşütme." Sonra ağır adımlarla odaya dönüyor, çok geçmeden de koluna attığı baklava desenli kahverengi hırkayı getirip kocasının omuzlarına örtüyordu.

Cemil Bey okunmaktan yorgun düşmüş bir kitabın eprimiş kapağı gibi usulca

kapattı gözlerini. Güze baş kaldırırcasına kırpışan yıldızları, olduğundan daha iri görünmeye çalışırcasına ışıldayan Ay'ı ve ilerleyip ilerlememekte tereddüdü olduğuna inandığı hayatı aklının uzayına almadı. Varoluşunun tek nedeni gibi ışıldayan başka bir varlık vardı zihninde: Münevver.

Münevver tazelenmiş gözleriyle yeni yaşam anlamları vermeye çalışırcasına baktı. İhtiyar bir adamın kapalı gözlerinin ardındaki en sevgili düş olduğunu bilmezmiş gibi uzandı. Dokundu. Parmakları yıldız tozlarına bulanmış gibi ışıldıyordu. "Cemil Bey," dedi. "Girsene içeri. Dışarısoğudu."

Oysa Cemil Bey yanıyordu ve zihnine kilitle anıların nasıl fütursuzca ortaya saçıldığını anlayamıyordu. Gençecik yaşlardaki hâliyle gördüğü Biricik'in temâsını hissediyor, kendini yine kendi zihni içinde tasarlanmış kurgu bir kişilik gibi duyumsuyor, zamanın da, mekânın da dışında kaldığını, dahası, maddesel döngülerin kabullenemeyeceği kadar öze yakın bir boşluğa yuvarlandığını düşünüyordu.

Öyle bir boşluktu ki o, tüm evreni içine alabilecek kadar genişleyen insan aklının renkli bir yansıması gibi duruyordu. Yaşanmışlıkları, düşleri, hayalleri, olasılık evrenlerini ve umutları merkezine çekiyor, soğuruyordu. Yapısına uladığı soyut ile mahkumu olduğu somutu birbirine eşitliyor, artık ikisi de olmayan (ya da her zamankinden daha fazla ikisi olan) yeni bir yaşam formu doğuruyordu.

Neye dönüşeceği yazgısında belirlenmiş olan bir yaşam formu oluyordu bu; aynı yarı soyut yarı somut bedende soluklanan, kendini diğerinden aldıklarıyla tamamlayan, tek diye anılan iki ruh hâline geliyordu. Cemil Bey oluyordu o ruhlardan biri. Kendi zihninde kilitle imgesini gençecik görüyordu ve varlığından tamamlandığı öteki ruha da Münevver adını veriyordu.

Sevgili parmaklarıyla uzanıyordu Münevver, genç kocasının seyrek sakallı çenesine dokunuyor, eğilip dudağından öpüyor ve sadece "Cemil," diyordu.

Kapalı gözler ardında kim bilir kaçınıcı kez canlanan bu düş-kadının kurduğu cümleyle Cemil Bey ansızın gerçekliğe savruluyor, kendini yine genç görünüşlü Münevver'in karşısında iki büklüm bir ihtiyar olarak buluyor, en gerçek yolculukları zamana ve mekâna bağımlı olmayan aklın gerçekleştirdiğine emin oluyordu.

Oysa Münevver, başka birinin düşündeki bir imge olduğunu artık anladığından mıdır nedir, bu inanılmaz değişime tepkisiz kalıyor, çok geçmeden sesinin bir kristal çınlamasına dönüşeceğini önemsemeden konuşmaya devam ediyor, "Girsene içeri, dışarısoğudu," diyordu. "Hasta mı edeceksin kendini? Dur bari hırkanı vereyim de üşütme."

Düşlerin nahif kulaklarıyla duyulabilen bir sesin bile yaşama nasıl denk düştüğüne şaşıyordu Cemil Bey. Sımsıkı kapalı gözlerine rağmen çevresindeki her şeyi görüyor, bir rüyada yaşarken gerçek dünyaya mı, yoksa gerçek dünyada yaşarken bir rüyaya mı düştüğü sorusuna yanıt bulamıyordu. Ve aniden, kucağında barınan yıldız-çocuğun kıpırdanmalarını hissediyordu.

Bu kıpırdanış, düşlere dâhil olmaya çalışan benliğine yaşam gerçekliğinin müdahalesi gibiydi. Gözlerini araladı Cemil Bey. Yıldız-çocuk'un çatık kaşlarının gölgesindeki sorgulayan bakışlara yakalandı.

“İyi misin?” diye sordu Satılmış.

Başını salladı Cemil Bey. “İyiyim,” diye mırıldandı.

“Çay getireyim mi sana?”

“Getir bakalım. Ama dikkat et, yakma kendini.”

“Tamam.”

Satılmış'ın odaya girmesiyle genleşen sessizliğe aklını yasladı Cemil Bey. Az önce zihnini meşgul eden düşleri yorumlamaya çalıştı. Şaşırdı. Aklında kalan tortuların doğasında düşlerin olmadığını ayımsadı. Geçmişle şimdinin kesiştiği bir zaman kırıntısıydı aklına dadanan. Hatırlayıp durdukları yaşananlar ve yaşanmasına ramak kalanlardı. Bunu algıladığı an duru bir ten hissetti yanı başında. Bedenini tatlı bir titreme sardı. Boynunu usulca kaldırıp karşısında nefeslenen boşluğa baktı. “Münevver?”

Uzak sokaklardan birinde bir köpek uluyordu. Metalle temas eden çay bardaklarının çınlamaları yayılıyordu mevsime. Yıldızlar yere düşmemek için birbirlerine tutunuyordu.

Gözlerini kırılganlıkla kapadı Cemil Bey. Karşısındaki tanıdık boşluk hâlâ konuşmuyordu. Bu sessizliğin belki de yaşam anlamına denk sırlar barındırdığı hissediliyordu oysa. “Hay Allah!” Neler oluyordu?

Ay şiirler fısıldıyordu aydınlık lisanında. Gece kendini unutuyordu. Muffak tezgâhındaki bardakları dikkatle almaya uğraşan küçük bir çocuğun “puf”laması duyuluyordu hayal mayal. Zaman, işleyemediği lekesiz bir boşluğa çarpıp duruyordu. O boşluk, yapısında duru bir ten mi barındırıyordu?

Cemil Bey gerçekten anlamıyordu. Çok tanıdık birinin varlığını hissediyordu hemen yanında. Yüreğine dokunduklarında kristal çınlamalarına dönüşen şefkatli parmaklar saçlarını okşuyordu. Aşına bir nefes sokuluyordu yüzüne ılık

ılık. Bildik bir kalp tıptısı değiyordu gerçekliğine. Başka bir anlama bürünüyordu boşluk.

Hayat yolundan geçen “anlatılmamış öyküler yığına”na dönüşüyordu insanlar. Evler sahte ışıklarla avunan yalnızlık mabetleri oluyordu. Haliya sürtünerek yaklaşıyordu çok tanıdık adımlar. Ve gariptir, en koyu sessizlikler gürültülerden doğuyordu.

Titreyerek bekliyordu Cemil Bey. Bir mucize diliyordu. Bugüne dek inandıklarının masal olmadığını kanıtlayacak, boşluğu dolduran duru tenli varlığın ömrüne ait o sevgili hayalet olduğuna kendini inandıracak bir ipucu istiyordu. “Lütfen,” diyordu kendi kendine, “yanımdakinin Biricik’in ak ruhu olduğunun işareti yolla bana!”

Boşluk hâlâ konuşmuyordu. Oysa susmak nedir bilmiyordu akıldaki hatıralar. Münevver’in balkon kapısından uzanan sevgili yüzü gülümseyerek yayılıyordu Cemil Bey’in zihnine. “Girsene içeri, dışarısoğudu,” diyordu. Yaklaşan tanıdık adım sesleri giriyordu araya. Zaman kendi bedeninden kendini doğuruyordu.

Ve Cemil Bey bir türlü anlamıyordu. “Yanılmış olamam!” diyordu kendi kendine. “Ah, Allah’ım, yanılmış olamam!” Çocuk gibi korkuyordu. Sanki bir yanılısma tüm yaşanmışlıkları da çekip alacak, sanki geriye Münevver’le ilgili hatıralar da kalmayacak, sanki tüm yaşam yalan olacak gibi telaşlanıyordu.

Hatıralardaki Münevver gülümsüyordu hâlâ ve sevgi dolu tınılarla konuşuyordu: “Girsene içeri, dışarısoğudu. Hasta mı edeceksin kendini?”

Zaman çok gizli bir şeyi doğurmaya çalışır gibi genişliyordu. Balkon kapısının hemen önünde kıpırdanıyordu minik ayaklar; tıptıları çok tanıdık geliyordu.

“Lütfen Allah’ım, lütfen, bir işaret yolla!” diye yalvarıyordu Cemil Bey. Boşluğu dolduran duru tenlinin uzaklaştığını hissediyordu.

Oysa vefakâr hatıraların güleç yüzlü Münevver’i aynı sevgi dolu sözleri aralıksız yineliyordu: “Girsene içeri, dışarısoğudu. Hasta mı edeceksin kendini? Dur bari hırkanı vereyim de üşütme.”

Kapının önündeki adım seslerine minik ellerindeki çay bardaklarını gereğinden fazla gayret göstererek dengelemeye çalıştığı için zorlanan küçük bir çocuğun mırıltıları karışıyordu.

“Ah, hayır! Ah, hayır!” diye sızlanıyordu Cemil Bey. Duru tenli varlığın artık balkonda olmadığını biliyordu. Bunca inandıktan sonra bir ize bile sahip olamamak... “Ah, hayır!” Kabullenemiyordu. Inandıklarını gözden geçiriyor, her

şeyin yalan olduğunu kendine itiraf etmeye çalışıyor, "Sadece bir işaret," diye mırıldanıyordu. "Sadece bir işaretti dilediğim." Ve kaderin dilediği kabullenışı benliğine ulayarak, yani yaşam denen illüzyonun şaşkıncılığını unutup ayak seslerinin geldiği yöne dönüyordu.

Satılmış duruyordu orada. Ellerinde birer bardak çay, minik ayaklarında kocaman terlikler... Gülümsüyordu. Kendisine ait olmayan bakışlar ışıldıyordu gözlerinde. O ışıltıda minik ak yelkenliler geziniyordu.

Zaman usulca dolduruyordu Cemil Bey'in aklını. Ancak şimdi anlıyordu.

Bardaklardan boşalan çay buğusu yüzünü yalamaktayken, "Girsene içeri," diyordu Satılmış. "Dışarısoğudu."

Tüyleri diken diken oluyordu Cemil Bey'in. Kalbi boğazında çarpmaya başlıyor, ne söylemesi gerektiğini bilemiyordu.

Satılmış gülümsüyordu. Yaşamın en has ışığında yıkanmış gibi parlayan bir gülüş bırakıyordu geceye. Ve, "Hasta mı edeceksin kendini?" diye devam ediyordu. "Dur bari hırkanı vereyim de üşütme."

Zaman kendi kendini emziriyordu.

14

Yaşamın ne getireceği belirsiz. Hayatın muğlak sokaklarında kendimize seçtiğimiz güzergâh başka yaşamların içine çekebiliyor bizi. Dahası, farklı iki yolun er geç birleşerek tek yol halini alacağını (alması gerektiğini, çünkü bunun böyle yazıldığını) seslerden arınmış bir dil aracılığıyla içimizde yineleyen ve bu anlamda dış dünyadaki yolumuzun içsel kılavuzu da olan alt benimiz iteliyor bizi yamanacağımız yaşamlara. Çoğun farkına bile varmıyoruz bu itkinin ve yaşamımızı oluşturan örgülerin garip düzenine "rastlantı" deyip geçiveriyoruz. Oysa kabullendiğim bir gerçek var ki Biricik, rastlantı diye bir şey yok. Parmak izlerimizin gizemli lisanıyla tenimize de bir nüshası konan öykünün ilâhi yazarının tasarladığı gibi ilerliyoruz.

Yaşam anlamı bakmayı hayal bile etmediğimiz bir yerde barınıyor: Yüreğimizde. Oysa biz sevgilerimizin maddesel görüntüsü olarak kabullenmemize rağmen bedenimize kan pompalamaktan başka bir işe yaramadığını düşünüyoruz onun. Bize ait olan bir şeyin tüm soruların cevaplarını üzerine atılan bir imzanın yardımıyla taşıdığını, ama bize sunmadığını düşünmek masalsi geliyor (ki,

masalları nasıl küçümsediğimizi de bilirsin, Biricik). Oysa yürek varolmuş ve varolacak olan her şeydir; geçmişin, şimdinin ve geleceğin zamana dâhil olmayan köşklerinde barınır; masalsı imgelerle iç içe geçen ilk oluşumdan, yer ile göğün (yani evren ile yerküremizin) birbirlerini yok etmesiyle meydana gelecek büyük finale kadar geçen süre boyunca (belki daha önce ve daha sonra da) var olan evrensel bilincin lisanını anlayabilmek için kullanmamız gereken, ne var ki, benliğimizin ışık almayan odalarından birinde yapışkan gölgelere terk ettiğimiz bir sözlüktür o.

Bilinç (belki buna evrenin ruhu da diyebiliriz), tüm çevremizi kaplayan, devinen, kıyıları olmayan bir okyanus gibi; ki bizlerin, sayısız radyo dalgasının aktığı boşlukta sadece frekansına uygun yayını emen radyo alıcılarından pek farkımız yok. Düşündüklerimizin, kurguladıklarımızın, söylediklerimizin ne kadarı bize ait, bilemiyorum; ama inancım o ki, iplerinden tutup oynatılan tahta kuklalar kadar da iradesiz değiliz. Yıllar önce farkına vardığım (ya da, beynimizin kullanamadığımız büyük yüzdesi içindeki kozmik şifrelerden açılmadığım) bir gerçek var ki, buna inancım beni yeniden biçimledi diyebilirim. Çok dallı koca bir ağacın üzerindeki küçük birer tırtılız biz, Biricik. Üzerinde bulunduğumuz ağaç sadece bize ait: Bir tırtıla bir ağaç. Ama toprak sayısız başka ağaç da barındırıyor. Gökyüzüne dek uzanan dallar yığını öyle sık, öyle iç içe ki, üzerinde bulunduğumuz daldan ayrılarak başka bir dala geçmemiz, dolayısıyla başka bir tırtılın sahip olduğu başka bir ağacın dallarına konuk olmamız işten bile değil. Sahip olduğumuz ağaç, yaşamımız boyunca bize sunulacak her şeyi rezerve ediyor. Dalların birinde sonsuzca bolluk, bir diğerinde yokluk bulabiliriz. Çatala geldiğimizde hangi dalı seçeceğimiz bizim seçimize kalmış ve, Biricik, bu seçim, irademizi simgeliyor.

Belki bundan sonra yazacaklarım için “hayalperest” diyeceksin bana (hoş, belki bundan öncekiler için de öyle demişsindir ya); çünkü bulunduğun cennet köşkleri içinde gizem diye bir şeyin olmadığına, dolayısıyla yazdığım ve yazacağım varsayımların gerçek yanlarını bildiğine inanıyorum. Yine de mazur gör beni. Kabul edersin ki, kişi içine girmediği hayatları sadece kurgulayabiliyor. Diyeceğim o ki, yaşam ağacımızı bize sunan varlık (ki ben ona “Sonsuz Işık” demekten garip bir haz duyuyorum) hangi dalda ne ile karşılaşacağımızı biliyor; ağacı donatan, her dalın öyküsünü kaleme alan o. Böylece sadece seçtiğimiz dalda ilerlerken yaşayacaklarımızı değil, es geçmiş olduğumuz dalda ilerlemiş olsaydık yaşayacaklarımızı da (yani küçük irademizle değiştirdiğimiz olasılık yaşamlarını da) biliyor. Ki, farkındasıdır, böyle bir düşünce, beynimizde ona özgü kabullendiğimiz ululuğu da artırıyor; on binlerce yıldır milyarlarca insanın yaşantısını da, küçük sapmalar nedeniyle yaşanmayan olasılık boyutlarını da ezbere bilen bir varlık... Masalsı, değil mi? Belki... Ama daima bir masalın içinde yaşamadığımızı kim iddia edebilir?

Ah, Münevver! Sevgili Şems’ini yitirmiş olmanın acısına katlanamayacağı için

ölümünü kabullenmeyen ve cesedi bulacağı kör kuyuya asla bakmayarak dev şehirler, bitmez yollar, engin zamanlar boyu beyhude iz süren Mevlana gibiyim. Nerede olduğunu biliyorum, sana nasıl ulaşacağımı biliyorum, ne yapmam gerektiğini biliyorum, ama düşlerin gerçek olacağına dair besledikleri umutları yitirmeyen çocuklar gibi sana bu satırlarla ulaşabileceğim düşüncesi bana ayrı bir şevk veriyor, mutlu, umutlu kılıyor.

Bir gün maddeden bağımsız farklı bir yapıda da olsak parmaklarının yine parmaklarıma değeceğini, gözlerinde süzülen yelkenlilere doyasıya bakabileceğimi, sesinin ezgisinde benliğimi yıkayabileceğimi biliyorum. Yine de, o vuslat gerçekleşene dek satırların zamandan bağımsız evinde buluşabiliriz ancak. İşte bu yüzden seni sevdiğim gibi seviyorum harfleri; kelimelere sana dokunur gibi sarılıyorum; seninle konuşur gibi yazıyorum mektuplarımı.

Sen henüz gerektiğince kaleme alamadığım mektupsun, Biricik; yazıp siliyor, yine yazıp yine siliyorum. Ki, böylece, aynaya yansıyan aynaya yansıyan aynaya yansıyan aynaya yansıyan aynaya yansıyan aynaya yansıyan ayna... gibi, içimde sonsuz sayıda Münevver birikiyor, sonsuz sayıda sevgi...

Ve artık anlıyorum –anlıyorum.

Ah, Biricik, seni ne çok seviyorum.

15

Gün denize sırnaşırken bulutlar el eleydi. Kocaman mavi bir göz gibiydi gökyüzü. Enginde gölgelerini yüzdüren martılar gagalarındaki anlamı-unutulmuş-şarkıları bırakıyor, havaya savrulan simit parçalarını kapıyorlardı.

“Sen sustuklarını konuş, ben konuştuğularımı susayım.”

Cemil Bey vapurun ardı sıra koşturan beyaz köpüklere bakıyor, aklında genleşen kelimelerin uslu ya da şımarık cümlelere dönüşmelerine izin veriyor, kâh minik simit parçalarını koca kahkahalarla martılara savuran Satılmış'la, kâh kendisiyle, kâh tarih yazmanlarıyla konuşuyordu:

“Tarihe not düşen koca adamlar, kaydedecek misiniz kitaplarınıza ne çok martı beslediğimizi içinde simit olan şiirlerle?”

Zaman şehrin zihnine taze kafiyeler mi boşaltıyordu? Yoksa tüm yaşam sihirli bir kurguydu da, her şey aralık penceresinden içeri giren rüzgârın cezbine kanan bir

yazar namzedinin ardı ardına dizdiği cümlelerde mi şekilleniyordu? O nedenle mi aslını reddeden masallara dönüşüyordu gerçek? Yoksa gerçek denen şey aslında tam da o masalların kendisi miydi? Başka türlü nasıl bu denli coşkulu kimlik değiştirdi, nasıl farklı bakışlarda aynı yelkenlilere yol verir, aynı sözcükleri dillendirirdi sevgi?

“Sen büyü, sen sev, sen... Ben de bir gün yetişirim sana belki.”

Cemil Bey, kendine ait anlamı yaşamın gizlerine denk bulduğu için şaşırıyor, ömrün bir masal içinde de barınabileceğine her an biraz daha inanır olduğu için gizli gizli gülümsüyordu. Satılmış'ın şen kahkahalarından güç alan bir gülüş oluyordu bu. Minicik ellerin bir parça simidi daha bütününden ayırıp yeni bir bütünlenmeye gönderişini izliyor, atılan her kahkahada çocukluğuna ait bir coşku buluyor, ruhunun geçkin bahçesindeki karanfillerin umutlu yarınlar dileyen berrak tenli tohumlar doğurduklarını hissediyordu. Hazmetmeye çalışıyordu bu tazelenmeyi. Gönlüne aklını yaren ederek düşünüyor, düşünüyor, düşünüyor... kendisini umutla aşılaman bu küçük adama ne verebileceğini sorguluyordu.

“Al bu cümlelerim sende kalsın; sevdalı birer anarşist olarak büyüt onları.”

Tüm yerleşik düzenleri reddediyordu artık içten içe. Yaşama yamanmaya çalışılan sıradanlığı kabullenemiyordu. Çünkü sevginin hiç gitmediğini, belki şekil değiştirdiğini, ama kudretinin asla yitmediğini biliyordu. O kudretin mucizeleri gerçek kılma yetisi bulunduğunu, kişinin tüm varlığıyla dilediği her şeye kavuşturulduğunu, sevdayı tene indirgemenin aşkın özüne aykırı olduğunu hatırlıyordu. En gizli soruların yanıtlarının kendi yüreğinde ve aklında şifrelendiğini fark ediyordu bir kez daha. Bildik bakışlarının ardından yaşamı izleyen biraz Satılmış, biraz Münevver, biraz Cemil olan bir varlığa dönüştüğünü hissediyordu. Ayrışıyor, birleşiyor, bütünleşiyordu. İçine baktığında sevgiyle birbirlerini sarmış üç ışıklı beden görüyordu sonra: Cemil, Satılmış ve Münevver. Tam kendini üçe bölünmüş kabullenecekken, bir şimşek çakışı gibi apansız fark ediyordu: Üç varoluş, bir beden. Gülümsüyordu. Paltosunun güvenli sıcaklığına emanet ediyordu ellerini. Dünde kalan algısına da hürmeten, düşlerini uzak ihtimallere kelepçelemlere söyleniyordu:

“Bak, yaşam bestesinin sol anahtarına iki nota asıyor kendini. Sevememişler beste içindeki yerlerini besbelli.”

Üzülüyordu. Hatırlasınlar istiyordu –bütün unutanlar hatırlasınlar hatırlamaları gerekeni. Kişi, ruhun gizli sözcüklerini tercüme etmekten nasıl böylesi uzak tutabilirdi kendini ve hayatın alınan her nefesine umut katan, ama şartlandırılmış gözlerce görülmeyen olağan mucizeleri?

“İşte şimdi son notaları basıyor gözleri evren kadar büyük olan o kör kemancı...”

Gülümsedi Cemil Bey. Aklındaki insan biçiminin alacalı ruhuna değdirdi ellerini. Parmak uçlarından saç diplerine kadar titredi. Öz'ün maddesine temas ettiğine yemin edebilirdi –Bütün'ün en değerli öznesine... Kendini kendi gözleriyle görebilirdi. İnsan dediğin başka tenlere sızmış olan “biz”den başka neydi ki?

İşte, şimdi, öykündüğü zamanın uzay dalgalarına sürtünüşü gibi ilerleyen bir vapurun çelik yüreğine en yakın yerde, geçmişle geleceği maharetle istifleyen ve elinde kalan ânı aklıyla biçimleyen ihtiyar bir bedendeydi. İşte, şimdi, bedenine sığmayan alaca soyut varlığının akmayı tercih ettiği her yerdeydi. İşte, şimdi, cümlelere dönüşmek için can atan kelimelerde; ortak bilincin nedeni olan ve ancak birbirlerine sokuldukça anlam bulan yağız alfabelerdeydi. İşte, şimdi, anlam kazanmak için bütünlenmesi gerektiğinin bilincindeydi.

Ağır adımlarla yanına sokularak saçlarını okşadı Satılmış'ın. Avucunda ufaladığı bir parça simidi martılara savurdu. Bir sigara çıkarıp tutuşturdu kibritle. Zamanı taklit eden vapurun barındırdığı sonsuz uzunluktaki inatçı bir an gibi durdu. Denizin ak köpüklerinde gezdirdi gözlerini. Ağır ağır doğruldu. Satılmış'ı aştı bakışları, martıları aştı, denizi aştı, sandalları, vapurları, dubaları, karabatakları aştı ve simit kırıntılarını kapmak istercesine dört taraflarını kuşatan Kız Kulesi Bakışlı Şehre ulaştı.

Sabırsız bir şiir kıpırdıyordu zihninde Cemil Bey'in; hop oturuyor, hop kalkıyordu.

Rüzgârı Kız Kulesi kokuyordu denizin.

Vapurun ardı sıra köpüren masallar geliyordu.

Nasıl inatçıydı ki İstanbul, gözlerini çevirdiği her yere Cemil Bey'den önce ulaşıyordu. Unutturmuyordu kendini. Üstelik nasıl beceriyorsa, Satılmış'ın sesini taklit ederek konuşuyor, aceleci suskunluklar ardından, “Simidim bitti,” diyordu.

Martılar gagalarındaki son şarkıları da denize düşürüyordu.

“Duymuyor musun beni? Simidim bitti diyorum. Alalım mı bir tane daha?”

Hay Allah, denizin üzerinde teni üşüse de insanın, ruhu üşümüyordu.

“Üff ya! İyi misin? Bir şey söylesene!... İyi misin... baba?”

Kimi seslenişlerden sonra insan zihnindeki en efsunlu şehirler bile yıkılıyordu.

“Ne?” Duyduğunu aklındaki anlamıyla bağdaştırmaya çalışarak baktı Cemil Bey. Uzun bir uykudan kalkmış gibi dalgın görünüyordu. Yarılacağı sigarayı yere

atıp topuğuyla ezdi. Gözlerini kısarak baktı Satılmış'ın yüzüne. "Ne?" diye mırıldandı bir kez daha.

"Simidim bitti diyorum, duymuyorsun," dedi Satılmış.

"Hayır, onu değil, son söylediğini sordum."

"İyi misin dedim işte."

Çocuğun bakışlarını telaşla uzaklara kaçırışına baktı Cemil Bey. Yanlış duymadığını anladı. Neşeyle gülümsedi. Uzanıp kendine çekti arkasını dönmüş olan Satılmış'ı. Sımsıkı sarıldı. Yaratan'ını öper gibi öptü çocuğun yanağını. Çenesini yasladi çelimsiz omzuna. "Oğlum," diye fısıldadı. "Aslan parçası."

Yüzünü döndü Satılmış. Gözleri ışıl ışıldı. Çok önemli ve belki de bu nedenle dile getirilmesi hiç kolay olmayan bir şeyler söylemek için açıldı dudakları. Durakladı. Zorladı kendini. Olmadı. Cemil Bey'in şefkatli gözlerine tüm hislerini boşaltırcasına bakarak ellerini kaldırdı. Titreyen küçük avuçlarını yanaklarına bastırdı adamın. Öylece kaldı. Kırmaya korktuğu gözleri kızardı usulca. Dudakları bir kez daha çaresizce kıpırdandı. Yüzünde gürültülü bir suskunluk kaldığı hâlde telaşla döndü arkasını. "Korkuttun beni," diye fısıldadı sonunda.

"Korkuttum mu seni? Neden ama?"

"Gittin sandım."

"Gittim mi sandın? Karşında oturuyordum ya... Nereye gitmiş olabi..." Cümleyi tamamlayamadı Cemil Bey. Satılmış'ın kastettiğini anladı. Söylenebilecek tek kelime gelmedi aklına. Bir kez daha kendine çekip sımsıkı sarıldı çocuğa. Öyle bir temastı ki bu, insanların masalsal varlıklar olduğuna inanmış bir küçük cinin hem ruhuna hem tenine nüfuz etmeye çalışmak gibiydi. "Bak, işte buradasın. Burada... Hayatımın en dokunulabilir mekânında," diye düşündürmek gibiydi. "Nasıl bu kadar kısacık zamanda bu denli 'ben' oldun bilmem ama, ben hâlimden çok memnunum ve bir yere gitmeyi düşünmüyorum... Artık... düşünmüyorum," demek gibiydi.

Satılmış, ihtiyarın göğsüne gömdüğü başını kaldırdı. Gözleri kendine ait martıları ışıktan doğuran okyanuslar kadardı. İçindeki bir "şey" söylemeye çalıştıklarını ustaca engellerken engin bakışları dalgalandı. Dudakları titriyordu. Bir şeyler geveliyordu aralık dudaklarının arasında. Ruhuna böylesi baskı yapan sesleri nasıl cümleleştireceğini bilemiyordu.

Cemil Bey garip bir eminlikle biliyordu Satılmış'ın aklından geçenleri. Onun gencecik bedeninde kıvranan ruhun lisanını anlıyordu. "Evet," diye

düşünüyordu. “Var edilişin hangi evresinde yan yanaydık, ben de emin değilim. Ruhum nasıl bu denli aşına senin ruhuna? Sen nasıl özel bir noktasısın zamanın ki, hem Biricik’in ruhuna değişiyorum sana bakarken, hem de kendi ruhuma? Ah, güzel oğlum benim, bildiğim tek şey var –tek şey... Yitirilmişin bulunmasısın sen.”

Deniz martılar püskürtüyordu çevrelerine. Ak lekelerle şenlenen bir mavi oluyordu gökyüzü. Vapur güze ait gri bulut öbeklerinin altına sokulurken, inadına bahar doluyordu Cemil Bey’in genzine. Ceketinin eteklerini, pantolonunun paçalarını ve martı rengi saçlarını savuran şiddetli rüzgâra rağmen zerrece üşümüyordu. Satılmış’ın varlığının yaktığı alevler ısıtıyordu içini. Kendilerini siyah-beyaz bir fotoğrafın içinde özellikle renklendirilerek anlam katılmış imgeler gibi duyumsuyordu. Bir akşam önce yaşadıkları istifleniyordu aklında. Satılmış’ın, tam da en gereksindiği anda, o sevgiliye, o eşe, o Biricik’e ait cümlelerle konuşmasını hatırlıyordu: “Girsene içeri. Dışarısoğudu.” Yaşam sadece bu birkaç cümleyle bile yeni bir anlam kazanıyordu. Bildiğini –evet, artık bildiğini, yani inanmak sınırını geçtiğini, yani kendi içindeki yolculuğun sırrını keşfettiğini, yani berraklaştığını, içselleştiğini, derinleştiğini görüyordu. Yine de, bedeninin keder doğurmaya yatkın yanı, kuşkulu sorular üretiyordu hâlâ: “Ya sadece rastlantıysa?” diyordu. “Ya öyle bir mucize yaşanmadıysa? Ya Biricik bana Satılmış’ın gözlerinin ardından bakmadıysa? Ya, billur bir beden olarak yanı başımda bulunmadıysa dün akşam? Ya, dün akşam hiç yaşanmadıysa?”

Gülümsüyordu Cemil Bey. İnsanın reddetmeye meyilli yanını görüyordu bu sorularda. Binlerce yıldır insanlığın dilediğini unutup dilediğine inandığını hatırlıyordu. Doğdu doğalı bir mucizenin içinde yaşayanlara o mucizenin ne kadar olağan göründüğünü düşünüyordu. Mucizenin evrensel işleyişe başkaldıran eylemler dizisi olduğuna inananların, işleyişin kusursuzluğunu rastlantısal bulmalarındaki çocukça karşı koyuşa inanamıyordu. Birin bir, dokuzun dokuz olmasını sağlayan kutsal kurgunun bilinen tüm masallardan daha inanılmaz olduğunun nasıl fark edilemediğini anlayamıyordu.

Ah, hayır, aslında anlıyordu.

Çok uzun yıllar boyunca yanı başında duran sevgilinin ne denli kutsal bir tamamlanışa denk geldiğini unutmamış mıydı? O sevgili ancak gidişin cezbine kanıp da sır olduktan sonra ömründen alınanın “ne” olduğunu anlamamış mıydı? Yanında olduğu uzun seneler boyu kendisine ait bir mucizeye bakarcasına izlemekten aciz olduğu yüzü bir hayal formuna dönüşmesinden sonra yana yakıla aramamış mıydı? Kendisi değil miydi sıradanlıkla körleşen bakışların sahibi? Sevda ibadetinden yorulup da korkak kaçışlara sığınmamış, en gerçek mucize olan yaşamla onurlandırıldığı hâlde nefessiz kalışlar için Azrail’e yalvarmamış mıydı?

İşte şimdi ömrünün parmak izlerindeydi. Yeni bir doğuşun ilk çığlığında, sevgi

dolu bir çocuğun okyanus genişliğindeki gözlerindeydi. İşte şimdi Allah'ın cümlesinde, sonsuzluğun gölgesinde, sevginin öznesindeydi. İşte şimdi gerçekten ve beki de hayatında ilk kez "şimdi"nin içindeydi.

Omuzlarından tutarak kendinden biraz uzaklaştırdı Satılmış'ı. Çocuğun yüzündeki sevgi dolu aydınlığa baktı. Gözlerindeki aşinalığı, aklındaki sıradanlığı, yüreğindeki yabancıllığı uzaklaştırdı. Bakışlarına şimdiyi, dünü, yarını kattı.

Satılmış belki de doğdu doğalı aradığını buldu o bakışlarda. Kısa bir an duraksadı. Daha da kısa bir an ömründekilerin ırayışına sevgisinin neden olabileceği korkusunu son kez yaşadı. Nihayet, dalgalanan okyanusu bıraktı yanaklarından aşağı. İhtiyarın boynuna atıldı. "Baba!" diye bağırdı. "Baba!"

Cemil Bey sımsıkı sardı Satılmış'ı. Çocuğun korkusunu da, sevgisini de, yalnızlığını da kucakladı. "Oğlum," dedi. "Aslan oğlum benim. Yıldız parçası."

Aceleci bir yağmur boşaldı bulutlardan. Deniz damla damla tamamlandı.

16

Ey Suskun, nasıl da değişiyoruz rolleri, bilmem farkında mısın? Gizemli bir el yeniden yazıyor sanki hikâyemizi.

Nasıl bir değişim yaşıyor, nasıl evriliyoruz, birbirimizde bunca yitirdikten sonra kendimizi?

Sen usul usul gerçekleşirken düşlerimden taşıp da, farkında mısın, gün be gün saydamlaşan bir beden yadig âr kalıyor bana.

Kendimi yaşamın ışıltılı yıldızlarında buluyorum ve evren kuruldu kurulalı yerinde duran, düzenin işleyişini sağlayan, ama horoskopların kabullenmediği kutsal bir burca dâhil oluyorum.

Zamanın, madde yanılışmasını anlaşılır kılan bir diğer yanılışama olduğunu öğreniyorum, Biricik –yani, unuttuklarımı hatırlıyorum. Solunan yaşamla dilenen yaşamın birbirlerine etki etmek için can attığını; "gerçek" diye adlandırılan organize masalın o etkileşim sonucu canlandığını ve kişiye, dâhil edildiği sahnedeki rolü hakkıyla oynamak kaldığını biliyorum. Bu rolün yaşam demek olduğunu ve umudu da kederi de ruhuna değdiği beden enerjisine göre doğurduğunu anladığım için artık hayıflanmıyorum. Kader adlı kuklacının

ellerindeki iplerin ucunda sallanmadığımızı görüyorum çünkü, Biricik. Ve çünkü, artık kendimi önemsiyorum, kim olduğumu biliyorum; varlığımı kutsayan, şah damarımdan yakın olan, varolana da olmayana da aynı şefkatle temas eden Sevgili'nin parçası olduğumu hatırlıyorum. Yani, zamanı çıkarıyorum aradan, sana ruhumla dokunuyorum, eklendiğimiz Bütün'ün bahsettiğiyle temas ediyorum. Ah, eşim, eşsizliğim, düşlerime gebe kadını benim, seni başka bedenlerde sevmeyi öğreniyorum.

Ah, hayır, ardımda bırakmıyorum seni Biricik, geçmişe ait kılmıyorum. Ömrümdeki yansımanı yeni bir coşkuyla sarmalıyorum sadece. Birlikte soluduğumuz yaşamın o harika günlerinden geriye hayal kırıklığının, umutsuzluğun, karamsarlığın, çaresizliğin kalmasını reddediyorum –artık... reddediyorum.

Sevginin özüne kaynadın sen; ben de kaynıyorum. Ömrün boyu ruhunda taşıdın beni; ben de küçük bir çocuğun sana dönüşen gözlerinde sevgimin ışıltısını görürken fark ediyorum yaşadığım sürece seni mesafelerin etki edemeyeceği şekilde seveceğimi, adım attığım her yere götüreceğimi ve yeni yaşamlara senden yadigâr bir şeyler katmayı başardığımca evrensel akla işleyeceğimi. Ah, nasıl da anlıyorum şimdi, bıkmadan, usanmadan, kanmadan, kanamadan seni taşımayı başardığımda ruhunu huzurlu, varlığını mutlu edeceğimi.

Artık saatlerin durmasını dilemiyorum. Seni olabildiğince uzun yaşamak, bana öğrettiğin sevgileri başka yüreklere aktararak varlığının evren durdukça soluklanmasını sağlamak istiyorum.

Tüm bunları anlamamı (belki de hatırlamamı) sağlayan o ışıklı ruhu tanıyorsun. Onun kim olduğunu, kurgunun neresinde öykümüze sızdığını, ruhlarımızın birbirini yaradılışın hangi evresinden hatırladığını biliyorsun. Onun gözlerinden bakıyorsun bana, onun minik elleriyle kalbime dokunuyorsun; varolan her şeyin sonsuz tek bedene ait olduğunu çözümlenmemizle geçecek olan süreçte, yani yaşamda, yani kudretli öyküde, yani alınan her nefeste bir bana, bir kendine bir Satılmış'a, bir evrene dönüşüyorsun.

İşte tüm bunlar nedeniyle anlıyorsun bendeki değişimi; ruhuna en kısa sürede sarılabilmek için ölmeyi dileyen ihtiyar sevgilinin küçük bir çocuğun yaşamında olabildiğince uzun yer edebilmek adına, böylesi kısa bir sürede yaşama tekrar sarılmasının tezat olmadığını biliyorsun. Onun belki de ancak bunları öğrendikten sonra yaşamın anlamına sızdığını fark ediyorsun.

Şimdi ömrümü ayakta tüketmeyi diliyorum.

Şimdi Satılmış'ın yaşamı öğrenme evresinde, sevincinde, hüznünde, tökezleyişinde, düşüşünde yanında olmak; ona direnç, inanç, sevgi, güç katarak

ayakta kalmasını sağlamak istiyorum.

Şimdi yaşıyor olmanın ne demek olduğunu biliyorum.

Şimdi öğrendiklerimi öğretmek, sevgimi vermek, desteğimi esirgememek istiyorum.

Ve şimdi... Ah, şimdi Biricik'im, eşim, eşsizliğim, gerçeğimi biçimleyen düş tenli kadını benim, her zamankinden kat be kat fazla, varoluşumuzun ve birbirimizin hayatlarını etkileyişimizin anlamını kavraya kavraya seni seviyorum, seni seviyorum, seni seviyorum...

Varlığının umudum olduğunu biliyorum, Biricik.

Ve artık, ölmek istemiyorum.

17

Cemil Bey gülümseyerek tamamladığı mektubu masada bırakarak kalktı. Belini kütürdetti arkaya kaykılarak. Gözü saate ilişti. "Saat on olmak üzere," diye söylendi. "Hay Allah..."

Biricik'le konuşurken zaman nasıl da akıyordu. Yanlarından yaşamla onurlandırılmış bütün hayatlar geçiyordu belki de o konuşmalarda; yoksa nasıl oluyordu da zaman küçük bir odada bu denli genişliyordu?

Uzun adımlarla yatak odasına yöneldi Cemil Bey. Satılmış, yüzünde huzurlu bir tebessümle, yorganına sımsıkı sarılmış, uyuyordu. Arada dudaklarını aralayarak güçlükle duyulan bir şeyler mırıldanıyordu: "Baba... Anahtarı hatırla... Son mektubun arasında..."

Gülümsedi Cemil Bey. Satılmış'ın saçlarını düzeltti. Eğilip şefkatli bir öpücük kondurdu sıcak alnına. "Duyuyorum seni, oğlum," dedi. "Ve en güzeli, zamanı geldiğinde seni anlayacağımı biliyorum."

Bugün ne de coşkuluydu Satılmış; vapurda martı beslerken de, içinde çırpınan hisleri "baba" kelimesiyle bütünlerken de; sahilde çay içip, balık-ekmek yerken de; kocaman bir sinemada kurduğu iki kişilik dünyada Disney karakterlerini izlerken ve belki de bir benzerine bile girmediği kocaman bir kitap evinde bol

resimli öykü kitapları seçerken de... ne kadar mutluydu. Zaman akşamı sundukça kimliğine iyice sokulmuş, babasının güven veren yakınlığında sevimli taşkınlıklar yapan küçük bir çocuğa dönüşmüştü. Kaldırımındaki çizgilere basmama oyunu oynamış, uzun zaman önce Onur'dan duyduğu fıkraları kocaman kahkahalarla süsleyerek anlatmış, Münevver'e gönderilecek mektubu taşıması için alındığını bilmediği güvercini saatlerce okşamıştı. Yaşam boyu önüne çıkması muhtemel engelleri nasıl bir yetkinlikle aşacağını göstermek istemesine atlamış, zıplamış ve ömründe ilk kez yıldızlara hüzünlenmeden el sallamıştı.

Onun coşkusuyla sevinmiş, mutluluğuyla yenilenmişti Cemil Bey. Yalnızlığını keyifle paylaşmış ve ancak Satılmış'ın yorgunluğu televizyon karşısındaki tek kişilik koltukta uykuya dönüştüğünde mektubunun başına oturmuştu. Artık ölmek istemediğini yazmıştı Biricik'e. Sonra, gece, ruhuna bir şeyler fısıldamıştı – yalnızlıkla, unutmakla ve unutulmakla ilgili bir şeyler... Bu rahatsızlık veren sese zihnini teslim etmemek için mektubunu kimsesiz bırakarak kalkmış, kendisine umudu, hayatı ve mutluluğu hatırlatan bir diğer varlığın, yani Satılmış'ın yanına oturmuştu. Yüzündeki tanıdık iklime bakmıştı çocuğun, saçıyla oynamıştı ve uyandırmamaya gayret ederek kucaklamış, götürüp yatağına yatırmıştı.

Tam üzeri örtülmekteyken gözlerini aralamıştı Satılmış. Yüzünde sonsuzca bir huzur tebessümü olduğu halde, "Anahtar," diye sayıklamıştı. Her kelime arasında uzun aralıklar vererek, "Kimi zaman... her belirgin... sözün başında... birbirleriyle... anlam bulan... harfler vardır," diye mırıldanmıştı. Sonra geniş yorganına sınıksık sarılmış, yıldızların kaleme aldıkları ışıltılı bir mektubu okuyabilmek için düşlerine doğru uzaklaşmıştı.

Terliklerini halıya sürüyerek masaya geri döndü Cemil Bey. Gözden geçirdi yazdıklarını. "Evet," diye mırıldandı. "Gerçekten de, varlığının umudum olduğunu biliyorum, Biricik." Özenle kıvrarak mektubu rulo yaptı.

İçinde ak güvercinin uyukladığı kafese yöneldi ağır adımlarla. Mandalı yavaşça kaldırıp ürkünmeden aldı postacısını. Kıyısını bantladığı kâğıdı minik ayağına doladı. "Uçabilirsin bununla, değil mi?"

Güvercin soruya kendi lisanında yanıt verir gibi belli belirsiz "kuu"ladı.

Pencereyi ardına kadar açıp gökyüzüne baktı Cemil Bey: Yıldızlar kıpır kıpır, Ay kocamandı. Serin bir esinti yokluyordu sokakları.

Güvercin kıpırdandı. Ayağındaki kâğıda, ellerinde olduğu ihtiyara ve kanatlarına baktı. Sevimli postacısının cennete dek uçup uçamayacağını

sorguladığını düşündü Cemil Bey. Avuçlarını açtı.

Güvercin geceye savurdu kendini. Ardında kanat seslerinin tatlı ezgisi kaldı. Uçtu, uçtu, uzaklaştı. Ardında bıraktığı pencerenin dolgun ışıltısında iyice zayıf görünen bir ihtiyarın yıldızlara karışan bir nokta olana dek kendisini izlediğini pek de umursamadı.

Sevdalı dudaklarca tekrarlanmadığı için ölmek üzere olan bir aşk şiirinin ağır yaralı kafiyelerini taşıyan esinti sürtündü sokaklara, binaların korunaksız taş yüreklerine, göz tarafından aldatılan ağaçların dal kisvesindeki ellerine...

Cemil Bey aldırmadı esintiye kapılan yaprakların yürek paralayan serüvenlerine. Gittikçe şiire dönüşerek akan bir romandaki siyah-beyaz kişiliklerden biriymiş gibi doğal devinimlerle kapadı pencere kanadını, perdeleri örttü. Duvara sabitlenmiş boy aynasına takıldı gözleri. Sanki bir an kendini, yaşamın gizli anlamlarını aktarmaya çalışan yazar namzetlerinin soyut anahtarlar, akrostişler ve anagramlarla şifreledikleri ağdalı metinlerde yer bulan bir yansıma gibi gördü. Güldü. Yazının zamansız bedeni kadar genç olmadığını çok iyi biliyordu.

Zaman denen şeyin en fazla kendi ötüşleri kadar gerçek olduğunu bilmeyen tahta kuş endamını gösterdi derken: Gu-guk, gu...

Çaydanlıktaki ısınmış suyun, değişimleri simgelemek istercesine mutfığa yaydığı sesler kesildi birden.

İçini bir ürperti kapladı Cemil Bey'in. Gözlerini kıstı. Soluduğu gerçeklikten bir şeylerin sıyrıldığını, çevresinin boşaldığını sandı. Duvara sabitlenmiş olan guguklu saate çevirdi bakışlarını.

Kapı zili ötmeye başladı aynı anda.

Cemil Bey'in aklı karıştı. Saate odaklama fırsatı bulamadığı bakışları kapıya yöneltti. Alışık olmadığı bir tempoda çarpmaya başladı kalbi. "Kim o?"

Ses gelmedi. Onun yerine zilin bağırtısı duyuldu yine.

Cemil Bey tam emniyet zincirini indirip kapıyı açtığı anda odaya hâkim olan mutlak sessizliği algıladı. Hızla geriye dönüp guguklu saate baktı. Akli, "Rastlantı! Rastlantı!" diye yırtınırken, kalbi başka bir cümle mırıldandı: "Rastlantı diye bir şey yoktur!" Çevikliğine kendi de şaşarak kapıya döndü tekrar. Eşikte dikilen genç adama baktı. Hayatında ilk kez gördüğüne yemin edebileceği bir simayı nasıl olup da bu kadar tanıdık bulduğunu anlayamadı. "Buyurun?"

Adamın mavi gözlerinde sabah çiylere vardı. Işıldıyorlardı. Olağandışı bir

güzellikle bezeliydi çehresi. “Çok bekletmedim umarım,” dedi gülümseyerek.

“Hayır, ama...” Kendi sesindeki kristal çınlamasını fark etti Cemil Bey. Dizleri titredi. Kapı kanadını kavrayarak dengesini korumaya çalıştı. “Daha doğrusu...” diye mırıldandı güçlükle. “Yani... Sizi tanıyor muyum?”

Yüzündeki tebessüm büyüdü adamın. “Kimin kimi nereden tanıdığını Allah bilir,” dedi. “Girebilir miyim?”

“Ah, tabi, özür dilerim. Buyurun.”

Genç adam içeri adım attığı an çevresinde farz ettiği boşluğun daha da yoğunlaştığını hissetti Cemil Bey. Hiçbir yönlendirmeye gerek duymaksızın oturma odasının koltuklarına doğru yürüyen konuğunun ardından bakarken onu içeri almakla doğru yapıp yapmadığını düşündü. Çaydanlığın ani suskunluğunu hatırladı ve guguklu saatin o garip... o garip... “Hay Allah! Neden garip olsun!” Usulca bastırarak kapattı kapıyı. Adımlarını dirençli kılmaya çalışarak oturma odasına girdi.

Beklenmeyen konuk televizyonun karşısındaki tek kişilik koltuğa oturmuştu. Kenetlediği ellerini dizlerine yaslamış, yeşil gözlerindeki ışıkların dans edişini göstermeye çalışırcasına başını hafifçe yukarı doğru kaldırmıştı. “Saatiniz durmuş galiba,” dedi.

“Evet, az önce...” diye mırıldandı Cemil Bey. Yuvasından çıkmış olan tahta kuşun gizemli bir el tarafından durdurulmuşçasına hareketsiz kalakaldığı saate baktı. “Daha yeni,” dedi. “Az önce durdu... Ama tabi, biraz garip bir şekilde ve...” Tam o anda mutfaktaki su buharı ıçığığının da sustuğunu elbette söylemeyecekti. İçini çekti. “Neyse,” dedi. “Ziyaretinizin nedeni...”

“Zor değil mi?” dedi genç adam.

Cemil Bey afalladı. “Nedir zor olan?”

“Yol da yalnız yürümek.”

“Anlayamadım.” Konuğunun yüzündeki samimi hüzne baktı Cemil Bey. Bu yüz, bu ela gözler, bu buğulu bakış... Birbirine kenetli duran bu güçlü ellerin arasından kurtulmaya çalışırcasına debelenen zamana ait çaresiz dalgalanış...

Genç adam yavaşça eğildi öne doğru. “Aslında,” diye fısıldadı, “yalnızlık diye bir şey yok. Biliyorsunuz değil mi?”

Cemil Bey’in şaşkın bakışları guguklu saate yöneldi yine. Hemen ardından

mutfak kapısına doğru baktı. Az önce kapattığı pencereye döndü sonra.

“Sizi beklediğimin farkındayım,” diye devam ediyordu genç adam. “Ama, tahmin edersiniz ki, her şey olması gerektiği zaman olmalıdır.”

Guguklu saatin hareketsizliğinin bir nedeni vardı. Mutfaktan gelmesi gereken buhar çıgılıklarının duyulmamasının bir açıklamasını bulmak da kolaydı. Peki ya dışarıya özgü sesler? Rüzgârın fısıltıları, ağaç dallarının sızlanışları, kentin bir türlü dinmek bilmeyen yapay bağırırları...

“Yine de geldim işte,” diyordu genç adam. Gülümsüyordu. Kahverengi gözlerindeki ışıltılar odaya dökülüyordu sanki. “Her yan beklediğimiz cevaplara ait işaretlerle doluyken nasıl da görmüyoruz, değil mi?”

Cemil Bey’in yüreğinde bir tıpırtıdır almış başını gidiyordu. Tepeden tırnağa bu tıpırtıya, daha doğrusu, bu tıpırtının işaret ettiği kristal çınlamasına dönüşüyordu her hücre. Bir şeyler değişiyordu. Yüreği, aklı, ruhu, “ben” dediği her şey hiç de alışık olmadığı bir içsel açılışla genişliyordu. “Allah aşkına,” dedi sonunda, “neden bahsediyorsun, delikanlı?”

Genç adam ağır hareketlerle kalktı koltuktan. “Hayattan bahsediyorum,” dedi. “Dileklerden ve randevulardan.” Ellerini arkasında birleştirerek bir tur attı odada. “Şairin biri şöyle demiş,” diye mırıldandı. “Tuttuğun dileğe dikkat et, gerçekleşebilir[1]... Ne kadar doğru bir söz, öyle değil mi?”

Cemil Bey aklındaki anıların arasında denk geldiği sırayı bulmaya çalışarak inceledi adamı. Duruşu, yürüyüşü, ses tonu, içlerinde ışıkların dans ettiği bal rengi gözleri... Onu bir yerden tanıdığına neredeyse emindi.

“Sunulanlar ve dilediklerimiz” diyordu adam, “Kendimizi kendi oluşturduğumuz kafeslere tıkmaya, kapıyı kilitleyip anahtarı yutmaya, sonra da çıkış yolları aramaya ne kadar hevesliyiz. Oysa bakıp da görmediğimiz, görüp de bilmediğimiz, bilip de kabullenmediğimiz bir şeydir gerçek. Oysa, biliyorsunuz değil mi, yaşadığımız hayat gibi gerçekliğimiz de algıladıklarımız kadardır. Yani, milyarlarca insana ait milyarlarca farklı gerçek vardır.”

Cemil Bey zihninde savrulan kelimelerin yan yana gelerek oluşturdukları tüm soru cümlelerini yutuyor, karşısında konuşup duran bu genç adamın neden kendisine onlarca yıl önce doğmaktan vazgeçen oğlunu hatırlatmaya başladığını sorgulamıyor ve belki de tüm yaşadıkları bir roman kurgusu içinde anlatılsa okuyanların çoktan bulmuş olacakları cevapları yinelemekten kaçınıyordu. Sanki bir düşün içindeydi de aklının en kuytu köşesinde çırpınan kelimeleri seslendirirse o düşün gerçek olacaktı; sanki kendisi de o gerçekleşen düşlerce soğurulacaktı; sanki bir daha asla şimdiki hâlini alamayacak, yarı düşün

yarı gerçek bir varlık olarak zamansızlık ülkelerine yollanacaktı.

Bir kez daha dikkat kesildi sessizliğe. Meçhul konuğunun yumuşak sesinden başka bir şey değildi hayat şu anda; sanki tüm eşyalar, tüm nesnelere ve maddeye ait tüm sesler bu dingin sesin içindeydi; sanki özü sessizlik olan bu ses tüm yaradılışın dile gelen şifresiydi. Aklındaki her şeyi sorması gerektiğine karar verdi Cemil Bey. Dudaklarını güçlkle araladı.

Aynı anda sessizlik patladı. Daha doğrusu dinginliğe başkaldıran ve yaşayan dünyaya ait olan bir ses duyulmaya başladı.

“Bu da nedir?” diye sordu Cemil Bey.

“Sanırım pencerenize vuran bir şey var,” dedi konuk.

Evet, pencereye vuran bir şey olduğu mutlakti. Belirli aralıklarla güçlü bir el tarafından yumruklanırcasına zangırdıyordu cam.

Cemil Bey dizlerinden destek alarak kalktı. Ağır adımlarla yaklaştı pencereye. Kalbinin gümbürtüsünün konuşunca duyulup duyulmadığını anlamak istercesine arkasına baktı. Kıyısından tuttuğu perdeleri açıp açmamakta kararsız kaldı. Camın ardında alaca kanatları gökyüzüne doğru kıvrılan bir melek göreceğinden korkuyordu. “Ah, Tanrım!” diye fısıldadı usulca. Elleri titriyordu. Boğazında gümbürdüyordu kalbi. Evet, her dileğin gerçekleştirileceğini bir kez daha anlıyordu.

“Açmayacak mısınız perdeleri?” dedi konuk. “Cama vuran her kimse pek sabırlı olmadığı ortada.”

Pek sabırlı olmadığı ortada. Ah, evet, bunu Cemil Bey de biliyordu. Şimdi dâhil olduğuna inandığı şu ânın gelmesi için ne dualar ettiğini hatırlıyor, “Aslında geç bile kaldı,” diye düşünüyordu. “Ama?” Ama, insan denen şu beden sahibi ruha etki eden öyle çok şey vardı ki! Dilekler de, umutlar da, amaçlar da bir anda değişebiliyordu. Hiçbir yaşam sebebi bulunamayan günün ertesi öyle bir zamana adım atıyordu ki kişi, bir akşam önceki tüm kederler ve intihar planları anlamsız kalıyordu. İşte Cemil Bey o değişim ânını soluyordu şimdi. “Yaşamın neresine dokunsam ellerim kesildi, kanadı,” kelimeleriyle başlayan ölebilme yakarlarının “Ve artık, ölmek istemiyorum,” cümlesiyle biten bir mektupla unutulmuş olmasını umuyordu. Ne var ki, sıradanlığa aykırı bu zamansızlık ânında, sanki dışarıdaki varlık cama değil de kafasına vuruyormuş gibi, vazgeçmek için bile geç kalınabileceğini sarsılarak anlıyordu. Eli bir türlü çekip açamadığı perdenin kıyısında, uzun zaman önce Biricik’le yan yanayken izledikleri bir filmde Sadri Alışık’ın dokunaklı sesiyle söylediklerini hatırlıyordu: “Yaşadıkça ümitli olmalı insan. Geç bile kalmış olsa, gene de bir şeylerin

peşinden koşmalı.”

Cam zangırdayıp duruyordu.

Boğazında çarpan kalbi nasıl oluyordu da göğsünü sızlatıyordu Cemil Bey'in, anlamıyordu.

Gri gözlerindeki ışık dansını çevresine saçmaya devam ederek gülümsüyordu konuk, odanın ortasında.

Peki, cama vurup duran koca kanatlı Azrail'se, oturma odasının ortasındaki bu meçhul yabancı kim oluyordu? Bu soruya da dişe dokunur bir yanıt veremiyordu Cemil Bey. İşin kötü tarafı, tüm tedirginliğine rağmen, öğrenmek istiyordu –her şeyi, her şeyi, her şeyi öğrenmek istiyordu. Derin bir nefes alarak çekip açtı perdeleri. Cama çarpıp duranı gördü.

Dışarıda ak kanatlarını olabildiğine yanlara açmış bir güvercin uçuyordu. Geniş bir daire çizerek uzaklaşıyor, ani bir dalışla pencereye yöneliyor, camın sert yüzeyine çarpıp geri sekiyordu.

Derin bir nefes aldı Cemil Bey. Gülümsedi. Deminden beri yaşamakta olduğu nasıl da çocukça bir tedirginlikti. “Sadece güvercin.” Az önce gönderdiği güvercin geri dönmeyi seçmişti. Tüm bu tantananın nedeni buydu işte. Oturma odasında dikilip duran genç adam da, dostlardan ya da akrabalarından birinin yıllardır görmediği oğlu olmalıydı. İşte her şey bu denli basitti. Geriye dönüp gülümsedi. “Sadece bir güvercinmiş,” dedi abartılı bir coşkuyla.

“Bir güvercin bile sandığımızdan çok şeydir,” dedi genç adam.

“Elbette öyledir,” dedi Cemil Bey onayladığı cümleyi çok da algılamadan. Uzanıp pencereyi açtı.

Güvercin bir kez daha camın sert yüzeyinden sektikten sonra açılan pencereye yöneldi. Sanılandan çok daha fazla bir şey olduğunu sorgulayıp sorgulamadığını belli etmeden içeri girdi. Mevcut sessizliği kanat sesleriyle bozduktan sonra dolap üzerindeki kafese kondu.

Cemil Bey gülümsüyordu. Nasıl da çocuklaştığını yineliyordu kendine. Masallar gerçekleşmiyordu. İnsan masallara inanmayı seçiyor ya da seçmiyordu sadece. Evren kuruldu kurulalı tüm olup biten buydu. Pencereyi kapamak için uzandı. Tanıdık bir ses duyunca kalakaldı.

“Sen de kimsin?” diye soruyordu Satılmış.

Çocuk, kapıda durmuş, bir yandan gözünü ovuşturuyor, bir yandan da oturma odasındaki yabancıya bakmaya çalışıyordu. Karmakarışık saçları alnına yayılmışlardı. Bakışlarını Cemil Bey'e çevirerek sorusunun yanıtını muhatabından değil, evin sahibinden beklediğini belli etti.

"Bu ağabey bizi ziyarete gelmiş," dedi Cemil Bey. "Adı..."

Satılmış kaşlarını çattı. Gözlerini konuğa çevirdi bir kez daha. "Ağabey mi?"

Konuk siyah gözlerini aydınlatan bir gülüşle karşıladı üzerine çevrilen bakışları.

Cemil Bey, "Sahi," dedi neşeyle, "affedersin ama, adın neydi?"

Satılmış sımsıkı tuttu yanına gelen Cemil Bey'in parmaklarını. Başını kaldırıp şaşkınlıkla baktı ihtiyarın yüzüne. "Nasıl ağabey olur?" diye mırıldandı.

Cemil Bey önce Satılmış'ın yüzüne çöreklenen endişeli şaşkınlığa, sonra da konuğunun ışıdamaktan asla vazgeçmeyen gözlerine baktı. Gülücüğü dondu yüzünde. Kaşları çatıldı.

"Nasıl ağabey olur?" diye yineledi Satılmış.

Konuk elini uzattı. "Haklısınız," dedi. "Tanıtmadım size kendimi."

Cemil Bey uzatılan ele baktı.

"Nasıl ağabey olur?" diye feryat etti Satılmış. "O bir kız!"

Boşta kalan elini geriye çekerek, "Memnun oldum," dedi konuk. "Ben, Azrail'im."

Cemil Bey'in aklında doğrulmaya çalışan tüm gerçekler yeniden yere yığıldı. Durmuş olan guguklu saate, kanadı açık pencerenin ardında titremediklerini ancak şimdi fark ettiği yıldızlara ve ne yoksul yaprakları ne de kendileri kıpırdayan ağaç dallarına baktı. Güçlülle konuşarak, "Geldin," diye mırıldandı.

Cemil Bey'in algısında genç adam, Satılmış'ın algısında genç kız olan konuk gülümsemesine ara vermeden, "Evet," diye onadı. "İşte, buradayım... Şimdi, hazırsanız, dileğinizi gerçekleştiririm. Çünkü, her ne kadar dondurulmuş bir zaman dilimindeyse de, yaşam bilinmeyen standartlarıyla akmakta ve yaratılış matematiğine çok fazla hükmetme şansımız yok."

"Ya... Yani?"

“Yani, acele etmeliyiz... Hemen gidelim mi?”

Cemil Bey konuğunun söz ettiği gidişin ne demek olduğunu algılayamadığını fark etti. Bahsedilen çok yakındaki ahbap evine küçük bir ziyaretmiş, o ziyarette biraz laflanacak, hâl hatır sorulacak, birkaç bardak çay içilip hayatın nasıl da umulan şekilde gerçekleşmediği konuşulacak, sonra da “Bize müsaade, fazla gecikmeden gitsek iyi olur,” denilerek kalkıp geri dönecekmiş gibi hissetti. Oysa aklının hâlâ ayakta olan küçücük bir parçası her şeyin farkında olmaya devam ediyordu. Sözü edilen gidişin geri dönüşlere izin vermeyen bir mekana geçişi anıştırdığının ayırımındaydı.

Cemil Bey Satılmış'ın küçük elini fazlaca sıktığının farkında olmayarak, “Dilekler,” diye mırıldandı. Anlamakta zorlandı. Değiştirilmiş bir dilekti söz konusu olan. Yazdığı son mektupta artık ölmeyi dilemediğini açık bir dille kaleme almamış mıydı? “Hay Allah! Ama...” Kaşları çatıldı. Bir ayrıntı sivri uçlu bir kama gibi saplandı zihnine. İhtiyar bedeniyle bağdaşmayan bir çeviklikle dönerek omzunun üzerinden arkasına baktı. Çaresizce başını salladı. Kırgın bir tebessüme teslim etti yüzünü.

Bakışlarının sabitlendiği noktada, dolap üzerindeki kafesin üzerine tünemiş olan beyaz bir “geri dönüş” vardı, “hedefine ulaşamamış dileyiş” vardı, “hayatın ironisini her tüyünde barındıran kanatlı bir gülümseyiş” vardı: Güvercin.

Güvercin yaşamakta olan her şeyin fazlasıyla farkında olduğunu anıştırırçasına bakıyordu. Altında kalan bacaklarından birine iliştilmiş olan mektubu sabitleyen kırmızı kurdelenin ucunu didikliyordu arada, sonra tünemiş olduğu kafesin üzerinde neredeyse nefes alan bir heykel kadar kıpırtısız kalıyordu.

Cemil Bey, “Ölmek istemediğimi yazdığım mektup yerine ulaşmadı,” diye düşündü. “Tabi ya...” O nedenle bu gerçekleşen masalın içinde çırpınıyor, o nedenle kendisine ait olmayan bir kaderin ucuna geldiğini hissediyor, o nedenle kanatlarını göstermeye tenezzül etmeyen muhtemel refakatçisinin karşısında neler olduğunu anlamaya çalışarak dikiliyordu.

“Evet,” dedi Azrail. “Ne diyorsunuz? Hazır mısınız?”

Hayır, Cemil Bey kesinlikle hazır değildi. Ama bunca mektup, ya da bunca dileyiş sonrasında bunu hangi kelimelerle söyleyebilirdi? Çaresizce Satılmış'a baktı. Gözlerinde çalkalanan hüznü saklayamadı.

Satılmış, ihtiyarın gözlerindeki ıslak yıldızları tanıdı. İçi sızladı. “Hayır,” diye mırıldandı. “Hayır! Yıldız olma!”

Azrail yavaşça eğildi çocuğa doğru. Gülümsedi. “İyi ama,” dedi, “yıldızlar

olmasa geceler çok karanlık kalmaz mıydı?”

Gecelerin karanlığı. Bu, Satılmış'ın çok da umurunda değildi. Kendi ömrünü karanlık kılan gidişleri hatırlamaktaydı. Yalnızlığın şaha kalktığı bir pencerenin ardından geceyi ışılatan yıldızlara bakabilmenin ömrü aydınlatmaya yetmediğinin fazlasıyla farkındaydı. Cemil Bey'le Azrail'in arasına girerek kollarını kaldırdı. “Onu alma!” diye fısıldadı. “Yalvarırım... Yalvarırım...”

Üzüntüyle içini çekerek koltuğa yöneldi Azrail. Oturdu. Kollarını göğsünde kavuşturdu. Başını hafifçe yana eğerek el ele tutuşmuş olan ihtiyarla küçük çocuğu izlemeye koyuldu.

Ayaklarını halıya sürüyerek diğer koltuğa yöneldi Cemil Bey. Hemen arkasından ihtiyar babacığının adımlarını takip ettiğinin farkında olmayan Satılmış geliyordu. Geniş koltuğa yan yana oturdular.

Cemil Bey, kısacık bir an bıraktığı küçük eli tekrar tuttu. Konuşunun renkleri artık belli olmayan gözlerine baktı. Ancak o zaman anladı bu gözlerin bütün renklere ait olduğunu. İçeri adım attığı ilk andan beri bu milyarlar yaşındaki genç adamın göz rengi değişip duruyordu. Yutkundü. Güçlülle de olsa, “Bakın,” dedi. “Ben...” Hay Allah! Kimi zaman “vazgeçtim” demeye çalışmak ne kadar da zordu.

“Evet?” dedi Azrail. “Sizi dinliyorum.”

“Ben... Bu söyleyeceğimin çok da mantıklı olmadığını farkındayım, ama... Ama... Biliyorum, çok uzun bir yoldan geldiniz ve...”

Azrail gülümseyerek araya girdi: “Ah, hayır Cemil Bey,” dedi. “İnanın ki, hiçbir şey sanıldığı kadar uzak değil.”

Cemil Bey kalbinin sıkıştığını hissediyordu. Bahsedilen yerlerin ne kadar uzak ya da ne kadar yakın olduğuyula ilgilenmiyordu şu an. “Her neyse,” dedi. “Söylemek istediğim şu ki...”

“Evet?”

“Ben... Ben ölmek istemiyorum.” Ses fısıltı çıkmıştı. Muhatabının kendisini duyup duymadığını anlayabilmek için baktı Cemil Bey. Anlayışlı, sevecen ama kederli bakışlarla karşılaştı.

Azrail koltuğun arkalığına yaslanarak iç çekti. “Çok ihtimal vermesem de bunu söyleyeceğinizi tahmin ediyordum,” dedi. “Peki ama, bunca zamandır yana yakıla istediğiniz bu değil miydi?”

“Evet, ama, o zamanlar yaşama sarılmama neden olacak şeyler yoktu,” diye mırıldandı Cemil Bey. “Anlıyorsunuz, değil mi?”

“Hayır, anlamıyorum... Bunca zamana yayılmış olan ömrünüzün size yaşamın sihrini öğretmiş olmasını gerektiğini düşünüyorum çünkü.”

“Haklısınız tabi, ama...”

“Hayatın kimi anlarında ‘ama’lar, ‘belki’ler, ‘acaba’lar yoktur, Cemil Bey. Evet, gerçekten anlamıyorum. Size sunulan yaşamın, içinde sihrini de taşıdığını nasıl unutursunuz? Nasıl olur da bedensel aczinizi yaşamsal kedere dönüştürür, en kutsal ödülü reddederek ölmeyi düşünürsünüz? Allah aşkına söyleyin, bunca içsel konuşmadan sonra, yaşama özgü olağan mucizelerin ayırımına bunca vardıktan sonra ve Öz’e bunca yaklaşıktan sonra nasıl olur da ödevlendirildiğinizi yaşamayı inatla reddedersiniz?...”

Cemil Bey, bu soruların yanıt beklemediğini biliyordu. Yine de bir şeyler söylemiş olmak, ya da hiç değilse kendisini savunmak adına ağzını açtı.

Elini kaldırarak engelledi onu Azrail. “Bakın,” dedi. “Düşündükleriniz doğru, her hangi bir yanıt beklemiyorum. Sadece ikilemelerinizi hatırlatıyorum size.” Gözlerini kapatıp üzüntüyle iç çekti. “Ve, maalesef,” diye devam etti sonra, “şunu unutuyorsunuz:Allah’ın toprağı geniştir. Ancak sabredenler mükafatlarına hesapsız erdirilir.”

“Sabretmem gerektiğini biliyordum,” dedi Cemil Bey. “Hâlâ da farkındayım bunun. Ama bir insan olarak...”

“Bir insan olarak,” diye yineledi Azrail. “Bir insan olarak, ödülü kabullenmeli ve yaşama dört elle sarılmalıydınız. Bir insan olarak, kederin ardından mutluluk geleceğini, çünkü yaşamın umutla kardeş olduğunu unutmamalıydınız. Bir insan olarak, dilenene dileğinin verileceğinin, çünkü yaşam denen şeyin aslında dileklerin gerçekleşmesi evresinden başka bir şey olmadığını farkında olmalıydınız... Oysa, Cemil Bey, ölebilmek için yakardınız...”

“Ama şimdi ölmek istemiyorum!” diye feryat etti Cemil Bey. “Geç fark ettim belki –ama fark ettim, yaşamak için bir nedenin her zaman bulunacağını, umutların aslında uzanmak istediğimiz yerden hiç de uzak olmadığını...”

“Geç kaldınız,” diyerek araya girdi Azrail.

Bir an afalladı Cemil Bey. “Geç kaldınız,” sözleriyle açıklananın ne olduğunu algılayamadı. Sorgulu bakışlarını yere devirdi.

İhtiyarın sormadığını dillendirdi Satılmış: “Neden?” dedi. “Neden geç kalmış olsun? Hâlâ buradayız ve...”

Ağır hareketlerle ayağa kalktı Azrail. “Anlamıyorsunuz,” dedi. “Bu eve girdim ve...”

Cemil Bey aslında cümlelerin devamını duymayı hiç istemediğini düşünse de, “Ve?” diye yineledi.

“Ve,” diye devam etti konuk, “Azrail adım attığı evden bir can almadan çıkmaz! Anladınız mı? Yani, yeni dileğinizi kabul edersem ve verilen izinle hayatınıza kaldığınız yerden devam etmeniz için mutlak olanı ertelersem, sizin yerinize bu ev içinde barınan başka bir canı almam gerek.”

Kulaklarına inanmadı Cemil Bey. *Bu ev içinde barınan başka bir can.* İnanmaz gözlerini çevirip yanında oturan Satılmış’a baktı.

Satılmış artık çocuklara özgü olmaktan sıyrılmış bakışlarına dâhil ettiği kabullenmişlikle başını salladı. “Tamam,” dedi. “O zaman beni al! Kabul ediyorum gitmeyi!”

Çocuğun küçük elini sıktı Cemil Bey. “Hayır!” diye inledi. Seçimin ağırlığı ihtiyar bedeninin üzerindeydi. “Ah, Allah’ım! Hayır!” Nefes almaya devam edebilmek için kendisine yaşamı sevmeyi hatırlatan varlığa veda etmesi mi gerekliydi? Hayır, bu değildi istediği. Hem Satılmış, hüzün ışıltısına bulanık gözleriyle koca yürekli bir evlat değil miydi? Önünde yaşanması gereken pırlıtlı bir hayat olan küçük bir dost değil miydi Satılmış? Ve Satılmış yaşamın ta kendisi değil miydi?

“Yalnız kalmayacağım,” diye fısıldadı Satılmış. “Babamın... Babamın yer almayacağı bir hayatı yaşamayacağım! Beni al!”

Titreyen elleriyle çocuğun dağınık saçlarını okşadı Cemil Bey. “Oğlum,” dedi. “Hayır!”

Satılmış, kendisine kavranması gittikçe zorlaşan yoğun bir sevgiyle bakan gözlere yuvarlandı. O an anladı söylediği şeyin gerçekleşmesine Cemil Bey’in asla izin vermeyeceğini. İhtiyar adamın ömründeki değerini sarsılarak algıladı. Gözyaşlarına teslim etti yüzünü.

Cemil Bey, eğilip gözlerinden öptü oğlunu, yanaklarından öptü, alnından, yüreğinden, gözyaşlarından, yaşayacağı uzun ömründen öptü. Her öpüşte gençleşiyordu sanki ve evreni sarmalayan bir kudretçe örtülüyordu. Gülümsedi. Kulağına eğildi Satılmış’ın. “Yaşla!” dedi. “Benim güzel oğlum, yaşla!”

Satılmış durduramadığı hıçkırıkların arasında zor duyulan kelimelerle, "Lütfen, yalvarırım, lütfen," diyordu. "Lütfen, alma babamı, lütfen..."

Cemil Bey ağır ağır ayağa kalktı. "Hazırım," diye mırıldandı. "Gidebiliriz."

Azrail ellerini pantolonunun ceplerine sokarak sıkıntılı birkaç adım attı odada. Tam karşısına geçerek Satılmış'a baktı. "Gerçekten üzgünüm," dedi. "Kurallara baş kaldıramam!"

"Neden?" diye inledi Satılmış. "Neden?"

"Çünkü evren kurallara uyarak hareket eder."

"Gidebiliriz," diye yineledi Cemil Bey. Çocukla yaptığı konuşma sonrasında Azrail'in yanında götüreceği kişi konusunda fikir değiştirebileceğinden endişe ediyordu. Oysa yaşayacaktı Satılmış –yaşamaması gerekiyordu. Yaşamın sihrini hatırlayarak, sevdanın kalbinde nefes alarak, öğrenerek, bilerek, anlayarak nefes almak yaraşacaktı ona –kaderin böyle yazılmış olması gerekiyordu.

"Bir eve girdikten sonra yanıma bir can almadan çıkamam," diyordu Azrail. Gözleri hüznle ışıldıyordu.

"Baba... Baba..." diyerek ağlıyordu Satılmış. Ayağa kalkmış, küçük elleriyle durmuş olan zamana dokunmaya çalışırcasına Azrail'e uzanıyordu.

Kalbinde bir tıptırdır dinmek bilmiyordu Cemil Bey'in. Kendini uzak ve yakın, büyük ve küçük, renkli ve renksiz bir köşkün geçmişe, şimdiye ve geleceğe değen balkonunda, yanında bir can sevgiliyle birlikte hayal ediyordu.

Eliyle koltuğu işaret ederek muhtemel yolcularının oturmalarını istedi Azrail. "Gözlerinizi de kapatın," dedi, "kısa bir süre için."

"Ya sonra?" diye sordu Cemil Bey.

"Sonra... Gitmiş olacağım... Bu eve ait bir canla birlikte."

"Kiminle?"

"Ona kuralları koyan karar verecek."

Odadaki boşluk genişledi. Cemil Bey gözlerini kapatmadan az önce çevrelerindeki tüm eşyaların ve boşluğun ortak elementlerce oluşturulan algı ötesi resmine baktığını ve gariptir, o resmi anladığını hissetti. Sımsıkı kavradı

Satılmış'ın elini.

Satılmış kısacık bir an nefes alamadı. Tanımadığı bir parmağın dokunuşunu hissetti kalbinde. Aklında bir ses yankılandı –bir... kristal çınlaması. Sonra daha önce benzerlerini görmediği rengârenk yıldızlar uçuşmaya başladı kapalı gözlerinin önünde. O an anladı Azrail tarafından götürülenin babacığı olmayacağını.

Cemil Bey, “Hadi, hadi, hadi,” diye yineliyordu içinden. Bunca yıllık hayatına ait olmayan bir farklılığı benliğinde hissetmek, böylece götürülenin küçük oğulcuğu olmadığını göz açmaya gerek kalmadan öğrenmek istiyordu. Bir yandan da usul usul sızlıyordu içi. “Ne yapacak Satılmış?” diye soruyordu kendi kendine. “Yine tek başına, yine hayatın ortasında... nasıl yaşayacak?” Çevresinde durmadan genleşen boşluk mu baskı yapıyordu böyle kalbine, yoksa Azrail somut ülkeden soyut diyara geçmek için iki zıt kavramın birleşimi olan tek şeyi mi kullanıyordu? Ya bu patlamak üzere olan sessizlik bir şey mi ifade ediyordu aslında? “Ah Allah'ım! Ah Allah'ım!” Yepyeni bir şey ya bitiyor, ya da başlıyordu.

...-guk, gu-guk, gu-guk, gu-guk...

Cemil Bey zamanın işleyişini imleyen bu sesi duymadığına inanmak istiyordu. Sımsıkı tutuyordu Satılmış'ın kıpırtısız elini. Gözlerini açmaya korkuyordu. “Hayır! Hayır! Hayır!” diyordu içinden.

Serin bir esinti doluyordu açık olan pencereden. Kıpırdanan tüller perdelere temas ettikçe sinir bozucu bir hisrti duyuluyordu.

Bedeninin kıpırtısızlığına rağmen ruhu kuduruyordu Cemil Bey'in. Hâlâ koltukta oturduğunu, hâlâ zamanın maharetle eğip büktüğü bir beden olduğunu ve evet, mutfaktan gelen çaydanlık fokurtusunu da hâlâ duyduğunu fark ediyordu. Götürülmediğini, geride bırakıldığını biliyordu.

Usulca açtı gözlerini. Boş odayı gördü. Yüreği isyan ediyor, burnu sızlıyordu. “Son mektubum ulaşıyaydı,” diyordu çaresizce. “Ölmek istemediğimi yazdığım son mektup ulaşıyaydı yerine.” Yine de Azrail tarafından ziyaret edilir miydi, bilemiyordu.

Oysa güvercin yolculuktan vazgeçip geri dönmüş, görevinin ne denli kutsal olduğunun farkına varamamış cahiller gibi geçip bir köşeye miskince kurulmuş, bacağındaki mektubu sabitleyen kırmızı kurdeleyi didikleyip durmuş...

“Dur biraz!” Heyecanla doğruldu Cemil Bey. Aklında yanıp sönen cümleye odaklandı. *Mektubu sabitleyen kırmızı kurdele.* “Ama?” Bugüne dek cennete gitmesini dilediği hiçbir mektubu kurdeleyle bağlamamıştı. Kırmızı kurdele başka

birinin, bir can sevgilinin, bir dūş tenlinin, Biricik'in ad konmamış imzasıydı.

Hızla dönüp Satılmış'a baktı Cemil Bey. Kocaman bir kahkaha attı.

Satılmış gözlerini ovuşturarak kalktı ayağa. Islanmış gözleriyle inanmayarak baktı. "Buradasın!" diye bağırdı sonra. "Hah ha! Buradasın! Burada!" Atılıp boynuna sarıldı ihtiyarın. "Götürmemiş seni, götürmemiş seni," diyerek ağlamaya başladı. "O kadar korktum ki, açamadım gözlerimi... Ama... Buradasın işte!"

Cemil Bey sımsıkı sarıldı yıllar önce doğmaktan vazgeçen oğlunun başka bir bedendeki yansımasına. Ağladı. Gözyaşlarıyla ışıldayan bakışlarının değdiği kafesin üzerinde, aralık minik gagasından birkaç dakika önce son nefesini bırakmış olan ak bir güvercinin kırmızı kurdeleyle imlenmiş kaskaıı bedeni vardı.

18

Derler ki, insan, tekrar keşfetmenin coşkusunu yaşamak için unuttur umudu. Doğrudur bu. Zamanın ve mekânın üzerine sinen sevda kokusunu hatırlatmak, hatırlatmak ve hatırlatmaktır umudun yaradılış sebebi. Ne var ki, içindeki kudreti yadsıması için gizli telkinler alan insan için her zaman çekici olmuştur ve olacaktır kederin kendine acımakla alâkalı olan ilenışleri.

Ey benim büyümeyenim! Özlemlerini ruhumda taşıyorum ben, seni nasıl unuturum? Durduğum zamansızlık köşklerinde yanımdasın, aldığım kutsal soluklardsın, beni ben kılan yapıdasın ve... yineliyorum, zaman denen perdeleyicinin biçim verdiği bir evrende olduğun için farkında olamasan da, benden hiç de uzak olmayan bir mekândasın. Kalbine dokunan parmaklarımda mı anlatamadı bunu sana?

Kimileri için yaşam, sahteliktir. Çok da yanlış bir yargı değildir bu. Ama sahte de olsa parçası olmakla ödevlendirildiğini kabullenmelidir kişi. Çünkü aslında, yaşamak ilahî bir antlaşma, kutsal bir kabullenıştır.

İkiydik ve birdik ve birden türeyenlerdik, evet. Bizdik ve kendimize aittik. Sende ben, bende sen. Böylesi tamamlanan bir sevdadan sonra nasıl bu kadar uzaklaştık ki, içinde yer alanı böylesi özlemle andın sen, a koca çocuk. Ben senden bu denli mi uzaktım? Sadece dokunduğün bir ten, gördüğün bir beden miydim ben? Ruhunun diğer yarısı, ömrünün aynası, sevdanın yansıması değil miydim?

Orada sabırla durup içinde beni bulacağına, ölmek için yakardın. Ah, nasıl yaraladı beni kederin, nasıl... Ben senden başka bir şey değilim, diye fısıldadım

kulağına. Duymadın mı?

Ama zaman seni kışkırtıyordu. Hatıralara dönüşen geçmiş de, sessiz ve yalnız algıladığın şimdi de, karanlık görmekten çocuksu bir inatla vazgeçmediğin gelecek de içini daraltıyordu. Çünkü sen öyle istiyordun. Çünkü yaşamın kurgusuna takılıp kalmak ve finalin kederlerle örülü olduğunu varsaymak daha kolaydı. Çünkü yaşamak, savaşmaktı ve teslim olmayı dilemek savaşmaktan daha kolaydı.

Lâl oldun yaşama, ah büyümeyenim benim, kurak kaldı sözlerin. Ezgisini yitiren bir şiirin küflü kafiyesi gibiydin. Kalbinin fısıldadığı umut sözcükleri cümlelere dönüşmek için çırpınırken, kederin dilsizliğini seçtin. Unuttun sevdanın direnç demek olduğunu; Biricik'inin seni inançlı görmek için yanıp tutuştuğunu; ah ettiğın her gün ışıklı ruhunu sızıyla tutuşturduğunu...

Lügati aşktır sonsuzluğın. Sona vardığında ilke ulaştığını anlamak da, yaradılışın şifresinin çemberde gizlendiğini kavramak da, en küçüğün içinden en büyüğe ulaşmak da, pekleşmek, teklenmek, tamlanmak da aynı kelimedede buluşmakla mümkündür. Öznede varsan, cümledesindir. Kendi içerisinde coşkuyla genişledikçe ömrüne dâhil olmayı seçen ruhların çeperindedir.

Aldığım, öptüğüm, kokladığım ve ışıklaşmış ellerimle parıldayan koynumda sakladığım mektupların taşıdığı kelimelerin ta kendisiyimdir. Aslında aklında biçimlenen her şeydeyimdir; o umarsız cümlelerin nesnesiyimdir; kâğıda dökmene bile gerek olmayan yakarılarda, ruhunda kopan fırtınalarda, yanaklarında yürüyen berrak nehirdeyimdir. Çünkü sandığından daha çok sana ait, umduğundan daha fazla içindeyimdir. Ne düşüneceğini kâğıtlara dökmene gerek kalmayacak kadar senimdir, sendeyimdir.

Haylaz bir kaleme kanıyorsundur belki. Çünkü yaşamak istediğın bir masalın içindedir. Nasıl olursa olsun, ben ne kadar sendeysem, sen o kadar bendesindir. Zamanın tarihsiz balkonunda, cennet köşklerinin henüz yaratılmamış ama çoktan bitmiş saydam saraylarında, şarap akan nehirlerin pürüzsüz kıyılarında ve aslında her biri kanatsız olan meleklerin boşlukta salınan bileşik bedenlerinin huzurunda, yan yanayızdır. Yine de maddenin esirisindir ve unuttuğunu hatırlamak çok da mümkün değildir.

Teselli olsun bu mektup sana.

Ellerimin dokunduğu bu ak sayfayla, yanılmadığını onaylıyorum. Ölmek istemediğini yazdığın satırları getiren güvercin bir kez daha taşıyıcısı olacak mektubumun. Okuyacaksın. Ve, görevlendirilen gittikten sonra farkına varacaksın, didiklenen o aşk kırmızısı kurdelenin bana ait imza olduğunu.

Kaderi paylaşmayı seçenleriz biz; birbiriyle eğitilenler ve erime varmak için aşkı, hüznü ve ateş şarkılarını söylemeyi seçenler...

Varlığın nedenidir ruhumun.

Elbet aydınlıkla sarılacağız. Aydınlık olacağız. Hatırladığımızdan bin kere yoğun parlayacağız, a iki gözüm. Elbet bütünleneceğiz bizi biz kılanlarla –Eylülümüzle, Özgemizle, Satılmışımızla...

Birbirimize kaynadığımızda tümleneceğiz, tekleneceğiz, yeni bir evren hâline geleceğiz.

İlke dönüşebilmek adına tükeneceğiz ve adı konmamış doğumu olacağız ölümden bağımsız kılınan umudun.

Rica ederim, hatırla! İnan! Bil! Anahtarı unutma!

Duy, sesim sana yazılarla geliyor. Ey sevdiğim, büyümeyenim, sabrederek aklanacak olan yaşayan parçam benim, biz, bütünleyeniyiz sonsuzluğun!

İnan, bil ve yaşa! Kanma maddenin yanılsamalarına! Kimliğini hatırla!

Ruhunun yarısıyım –ruhunun!

Aşkın GÜNGÖR

31 Ekim 1997-19 Nisan 2004

[1] Özdemir İnce "Mani-Hayy"